

ΚΘ 128
2510

ΚΘ 128

ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ,

ΕΛΕΥΘΕΡΩΣ ΠΑΡΑΦΡΑΣΘΕΙΣ

εις την καθομιλουμένην

ὑπὸ

* * *

1860

κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον.

ΑΘΗΝΗΣΙ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΡΙΜΝΗΣ.

(Κατὰ τὴν ὁδὸν Πραξιτέλους).

1861.

ΒΟΥΛΟΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΠΑΡΤΗΡΕΙΟΣ ΠΑΡΑΦΑΣΧΗΚΙΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΝΟΝΙΚΗΝ

ΕΞΟΥΣΙΑΝ

ΑΝΕΚΕΙΝΗ

1880

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΝ

ΑΝΕΚΕΙΝΗ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΝ

(ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΝΟΝΙΚΗΝ)

1881

ΑΡΙ
1861

9

Αρμύβ

ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ.

ΕΛΕΥΘΕΡΩΣ ΠΑΡΑΦΡΑΣΘΕΙΣ

εις τήν καθομιλουμένην

ὑπό

* * *

1860

Κατά μῆνα Σεπτέμβριον.

ΑΘΗΝΗΣΙ,

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῆς μεριμνῆς.

(Κατὰ τὴν ὁδὸν Πραξιτέλους).

1861.

ΚΑΘΗΜΕΡΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΑ

603

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΑ

1881

Τὰ τρόπαια τῶν ῥομαντισμομεταφραστῶν δὲν μ' ἀφίνουσι νὰ καθεύδω! Καὶ ἀληθῶς πολὺ γαργαλιζέται τὸ φιλότιμόν μου ὅταν βλέπω δαφνοστεφεῖς τὰς κεφαλὰς τῶν μεταφραστῶν ξένων μυθιστορημάτων καὶ ζηλεύω μέχρι φθόνου τὴν τύχην τῶν εὐεργετῶν αὐτῶν τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας! ἀλλὰ μὴ γνωρίζων δυστυχῶς φραντζέξικα ἵνα μεταφράσω κ' ἐγὼ «τὸ παλιγοπάπουτζον τῆς βασιλείσεως» ὡς ἄλλοι μετέφρασαν τὸ «περιδάραιον αὐτῆς», παρέφρασα τὸν Πλούτον τοῦ Ἀριστοφάνους μετασκευάσας καὶ ἐν μέρει αὐτόν, ὄχι βεβαίως πρὸς χάριν τῆς ῥομαντικῆς νεολαίας, ἥτις «πολλῶν ῥομάντζων τεύχεα ἶδε καὶ νόον ἔγνω» ἀλλὰ χάριν ἐκείνων τῶν ὁποίων ἡ ἀμβλύτης τῆς αἰσθήσεως τοῦ καλοῦ τοὺς ἐμποδίζει (ὡς καὶ ἐμὲ) τοῦ νὰ ἐννοήσωσι τῶν μεταφρασθέντων, μεταφραζομένων καὶ μεταφρασθησομένων ῥομάντζων τὸν ἀνεκτίμητον ἠθικὸν πλοῦτον. Ἀλλὰ διατί νὰ μὴν ἀλλάξω καὶ τὰ ὀνόματα τῆς Κωμωδίας; διότι τὸ ἐθεώρησα μάταιον, καθόσον ἡ μεταβολὴ τῶν ὀνομάτων μῆτε τοὺς χαρακτῆρας ἀλλάζει, μῆτε τὰ ἦθη διορθώνει. Π.χ. πόσοι σήμερον στολίζονται μὲ τὰ ὀνόματα τοῦ Ὁμήρου, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Περικλέους, τοῦ Ἰπποκράτους, τοῦ Σόλωνος καὶ τοῦ Λυκούργου, ἀπαραλλάκτως ὡς οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζον κατ' εὐφημισμὸν, Εὐμενίδας

τὰς Ἐρινύας καὶ ὡς οἱ ἀπόγονοὶ τῶν σήμερον ὀνομάζουσι γλυκάδι τὸ ἔξυδι! ἄλλως δὲ ἡδονάμην καὶ ἐγὼ γὰρ μετονομάσω τὸν Καρίωνα Καρυοφύλλην, τὸν Χρεμύλον Χρόνην, τὸν Βλεψίδημον Βλάχον, τὴν γυναῖκα τοῦ Χρεμύλου Μαδάμ Χρόνη, τὸν Συκοφάντην εἰσαγγελέα ἢ ἀφωσιωμένον, τὸν Ἑρμῆν διαγγελέα καὶ τὸν ἱερέα Παπᾶ Τζεκούραν, ἀλλ' ὡς εἶπον δὲν ἀξίζεν ὁ κόπος, ἀφοῦ μήτε τὸ ὄνομα τοῦ Πλάτωνος κάμνει σοφοὺς, μήτε τοῦ Ἐπαμινώνδου στρατηγούς.

Ἄλλὰ διατί γὰρ παραφράσω τὸν Πλοῦτον τοῦ Ἀριστοφάνους καὶ ὄχι τὰς Νεφέλας του, ἀφοῦ ὑπῆρξε καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας εἰσαγγελεὺς Ἄννης ταυτὸν τοῦ Ἄνυτος; διατί τὸν Πλοῦτον καὶ ὄχι τοὺς Βατράχους του, ἀφοῦ καὶ σήμερον πολλοὶ Κοθοροφόροι ἀντιποιοῦνται τὴν κατοχὴν τῆς Κασταλίας; διατί τὸν Πλοῦτον καὶ ὄχι τὰς Ὄρνιθας του, ἀφοῦ καὶ σήμερον παρωδεῖται (ὡς πολλοὶ δὲισχυρίζονται) τὸ Σύνταγμα; διατί τὸν Πλοῦτον καὶ ὄχι τοὺς Ἴππεις του, ἀφοῦ καὶ σήμερον οἱ Κλέωνες καὶ Ἀγοράκριτοι ὄχι μόνον σπάνιοι δὲν εἶναι ἀλλὰ παίζουν καὶ ρόλον, εἴτε συμπολιτευόμενοι εἴτε ἀντιπολιτευόμενοι; διατί τὸν Πλοῦτον καὶ ὄχι τὰς Σφηκάς του, ἀφοῦ καὶ σήμερον ἡ ὑπαλληλομανία ἢ βουλευτομανία καὶ ἡ ὑπουργομανία εἶναι πολλῶν τὸ χρυσοῦν ὄνειροπόλημα; διατί τέλος τὸν Πλοῦτον καὶ ὄχι τὰς Ἐκκλησιαζούσας του, ἀφοῦ καὶ σήμερον πολλὰ ἀξιοτίμοι Κυρίαὶ, παραιτήσασαι τὴν βελώνην καὶ τὸ βάψιμον ἀναδιφοῦν τὰς ἐφημερίδας καὶ ἀνακατῶνονται εἰς τὰ πολιτικά ἢ ὡς αἱ ἴδιαι τὸ λέγουσι πολιτικάρου; εἰς τὰ τόσα διατί, ἓνα μεγάλο μεγάλο διότι ἀντιτάσσω: διότι ὁ πλοῦτος εἶναι ἀρχιερέων (ὄχι δὲ ὄλων!) ὁ Μαμω-

νάς· Βασιλέων ή δύναμις· έξουσίας τὰ νεύρα· ύπουργών ή μέριμνα (όχι δά ή έφημερίς)· ύπαλλήλων ή άφοσίωσις· Νομαρχών ό ζήλος· Έπαρχων ή Ικανότης· Δημάρχων ή φιλοτιμία· Βουλευτών τό Σύνταγμα· Γερουσιαστών ή ανάπυσις· άφώσιωμένων τό ίνδαλμα· Είσαγγελέων ό πατρικός σωφρονισμός του τύπου· Δημοσιογράφων (όχι δά όλων) ό πατριωτισμός· αντιπολιτευομένων ή Έθνοφυλακή· συμπολιτευομένων ή Έφεδρία· μωρών ή σοφία· σοφών ό μύψ· Δικηγόρων τό πρόθυμον· Ιατρών ή πανάκεια· άγυρτών ή περίνοια· νεκροθαρπών ή άμοιβή· εμπόρων ό Θεός· χρεοκόπων ό σκοπός· φιλογενείας ό δότης· Τραπεζίτου ή Πρεσβεία· Προξένων ή τιμή· Κυριών τό θέλημα· δουσιδών ή ώραίότης· Γάμων ό προξενιτής· Πρίμα δόνας ό μοχλός· φιλανθρωπίας τό όργανον· δυσκόλων ή εύκολία· πλημμελημάτων ή άρεσις· Παραδείσου ή είσοδος· Παρασήμων προμηθευτής· χωλών τό πέτεσθαι· τυφλών Λυγίως ή όρασις· διδασκάλων τό συντακτικόν· πεινώντων τροφή· χορτάτων ή όρεξις και έμοϋ ή ανακούφισις!!
 "Υστερον άπό τά όλίγα ταϋτα κολακεύομαι να έλπίζω ότι οι επικριταί μου θέλουν εύαρεστηθην' αναγνωρίσουν ως δικαίαν τήν προτίμησιν του Πλούτου, καθόσον και αυτοί όταν προφέρουν τό όνομα αύτης τής Κωμωδίας τρέχουν τά σάλια τους.

Γέγραφα κατά μήνα Μάρτιον 1860.

Τὰ πρόσωπα τῆς Κωμῆδίας.

ΚΑΡΙΩΝ, θεράπων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ, δεσπότης.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ΑΓΡΟΙΚΟΙ.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ, φίλος τοῦ Χρεμύλου.

ΠΕΝΙΑ.

ΜΑΝΤΩ, γυνὴ τοῦ Χρεμύλου.

ΑΓΑΘΙΑΣ, ἀνὴρ δίκαιος.

ΚΛΕΨΙΦΡΩΝ, ψευδοφιλογενής.

ΛΑΜΠΙΤΩ, γράϊα ἀκόλαστος.

ΑΛΚΙΔΑΣ, νεανίας.

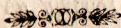
ΕΡΜΗΣ.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ, ἱερεὺς τοῦ Διός.

Ο ΠΛΟΥΤΟΣ

ΤΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΠΡΑΞΕΙΣ Α.

ΣΚΗΝΗ 4.

(έν τῷ προαυλίῳ τῆς οἰκίας τοῦ Χρεμύλου).

ΚΑΡΙΩΝ (φορῶν στέφανον ἐκ δάφνης).

Μήτ' ὁ διάβολος μὰ τὸν Θεὸ δὲν τὸ θέλ' αὐτὸ, νᾶναι κανεὺς δούλος δαιμονισμένου ἀφεντικοῦ! ὡς καὶ νὰ τὸν συμβουλέψης καμμιὰ φορὰ κανένα πρᾶγμα ὀρθὸ κι' αὐτὸς νὰ τὸ κάμ' ἀνάποδα, τὰ βάζει μὲ τ' ἐσένα! ἔτσι τόχ' ἡ τύχη τοῦ κακομοίρη τοῦ δούλου! ἀλλὰ τί νὰ γένη; ὑπομονή! ἀφοῦ τέτοιος εἶν' αὐτὸς ὁ παληόκοσμος! παραπονοῦμαι ὅμως καὶ μὲ τὸν Ἀπόλλωνα· ποῦ ἀφοῦ εἶναι, καθὼς τὸ λένε, καὶ προφήτης ἀληθινός, καὶ γιατρὸς σοφός, πάλι κανένα καλὸ 'ς τ' ἀφεντικό μου δὲν ἔκαμε, μὸν τὸν ἄφησε ν' ἀκολουθᾷ σὰν παλαβός, κατόπ' ἀπ' ἄνθρωπο τυφλό! καὶ δὲν σώνει ποῦ τὸν ἀκολουθᾷ αὐτός, μὸν βιάζει κι' ἐμένα νὰ τρέχω κατόπι του! ἀνάποδα 'ς τὴν πίστι μου κι' αὐτό· ἐμεῖς μὲ τὰ μάτια νᾶχουμ' ὀδηγὸ τυφλό! κι' ὅταν τὸν ρωτῶ γιατί τάχα σὰν παλαβοὶ τρέχουμε κατόπ' ἀπ' τὸν τυφλό, ἡ ἀφεντειάτου μου κάνει τὸν κουρό! νάτος κι' ὄλας· μὲ τὸν κουδαιλεὶ κ' ἐδῶ.

Σ Κ Η Ν Η 2.

Καρτάρ, Χρεμύλος, και Πλουτος.

ΧΡΕΜ. Τί μουρμουρίζεις πάλ' αὐτοῦ;

ΚΑΡ. Κάτι λέω γιά τήν ἀφεντειά του· και νά σέ πῶ ἕνα
πραῖμ', ἀφεντικό;

ΧΡΕΜ. Σάν τί:

ΚΑΡ. Ἐγὼ δὲν μπορῶ νά ἡσυχάσω, ἀν δὲν με πῆς γιατί τά-
χα σάν παλαβοὶ ἀκολουθαῖμ' αὐτὸν τὸν τυφλό· και μήτε
θ' ἀφήσω και τήν ἀφεντειά σου ἡσυχο, ὅσο νά με τὸ πῆς·
γιατί δά και νά με δείρῃς τώρα καθὼς εἶμαι δὲν ἔμπορεῖς.

ΧΡΕΜ. Και γιατί τάχατες δὲν ἔμπορῶ; νά μὴ θαρρῆς πῶς θά
ἔτραπῶ τὰ μουτρά σου;

ΚΑΡ. Δὲν λέω δά αὐτὸ, ἀλλὰ γλέπεις πῶς φορῶ στεφάνι.

ΧΡΕΜ. Ὅσο γιά τὸ στεφάνι βρίσκεται ὁ τρόπος· διότι ἀνίσως
κ' ἐξακολουθῆς νά με σκοτίζῃς τὰ μυαλά, πρῶτα σοῦ τὸ
βγάξω κ' ἔστερα σοῦ τῆς καλοστιβάζω.

ΚΑΡ. Αὐτὰ πειὰ πῶς λὲς ἡ ἀφεντειά σου εἶναι παραμύθια·
ἐγὼ ὅμως με τὰ σωστά μου σέ τὸ λέω, πῶς δὲν θά ἡσυ-
χάσω ὅσο νά με τὸ πῆς ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ τυφλός, γιατί
τὸ ξέρω πῶς μ' ἀγαπάς και θά με τὸ πῆς.

ΧΡΕΜ. Κουρεῦσου πειὰ κι' ἄς σέ τὸ πῶ· τί νά γίνῃ, ἀφοῦ ἐσύ
εἶσαι ὁ πειὸ πιστός, κι' ὁ πειὸ κλέφταρος ἀπ' τοὺς συν-
τρόφους σου· ἄκουσε λοιπὸν τί τρέχει.

ΚΑΡ. Καρτέρει μιὰ στιγμή νά βγάλω τὸ στεφάνι, γιατί τώρα
πειὰ ἡ ῥάχη μου θαρρῶ και δὲν φοβᾶται· (ἐβγάξει τὸν
στεφάνον)

ΧΡΕΜ. Ἀφοῦ τὸ θαρρῆς, θά ἔτῃ πῶς δὲν εἶσαι βέβαιος· φόρις
το λοιπὸν γιά καλὸ και γιά κακὸ.

ΚΑΡ. Πάει πειὰ, τῶβγαλα τώρα· μὸν γειὰ λέγε νά τ' ἀκούσω
κ' ἐγώ.

ΧΡΕΜ. Ἐγὼ, καθὼς τὸ ξέρεις και σύ, ἐνῶ εἶμαι δίκαιος και

θεοφοβούμενος άνθρωπος, εἶμαι ὅμως φτωχὸς κ' ὑποφέρω.

ΚΑΡ. Αὐτὸ τὸ ξέρω γιατί τὸ γλέπω.

ΧΡΕΜ. Ἄλλοι ὅμως ποῦ εἶν' ἀχρεῖοι καὶ συκοφάνται καὶ θεομπαίχταις πλουτοῦν.

ΚΑΡ. Κι' αὐτὸ ἀλήθεια τὸ λές, γιατί πολλοὺς τέτοιους γρωνίζω.

ΧΡΕΜ. Βλέποντας λοιπὸν ἐγὼ, πῶς ἔχω τὸνάμου τὸ ποδᾶρι μέσ' τὸν λάκκο

ΚΑΡ. Καλὲ καὶ τὰ δυὼ πές.

ΧΡΕΜ. Τὸν κακὸ σου τὸν καιρὸ ποῦ θὰ 'πείς καὶ τὰ δυὼ παληάνθρωπε.

ΚΑΡ. Αἶ' καλὰ τώρα καὶ μὴ θυμῶνης· γιατί τὸ ξαναβάζω πάλι τὸ στεφάνι· μὸν γειὰ λέγε τί ἔκαμες.

ΧΡΕΜ. Σὲ εἶπα δὲ κ' ἐγὼ, πῶς τὸ στεφάνι σου, δὲν γλυτώνει τὴν ῥάχι σου· ἐπῆγα λοιπὸν εἰς τὸ μαντεῖον νὰ ῥωτήσω τὸν Ἀπόλλωνα γιὰ τὸν μοναχογειό μου, ἂν πρέπη ν' ἀλλάξῃ κ' αὐτὸς τὰ ἔθνη του καὶ νὰ γίνῃ πανούργος ἀχρεῖος ἀσπλαγχνος θεομπαίχτης· ἀφοῦ τέτοιοι εἶναι σήμερον οἱ πλειότεροι ποῦ εὐτυχοῦν.

ΚΑΡ. Ὅχι οἱ κειότεροι μὰ τὸν Θεό· ἀλλὰ οὔλοι τους· καὶ τὶ σὲ εἶπε λοιπὸν ὁ Ἀπόλλωνας;

ΧΡΕΜ. Μὲ εἶπε καθαρὰ καθαρὰ αὐτό· ὅποιονα πρωταπαντήσω ὅταν ἔβγ' ἀπ' τὸν ναό του νὰ τὸν ἀκολουθήσω, καὶ νὰ τὸν ὑποχρεώσω μάλιστα νάρθῃ καὶ στὸ σπήτι μου.

ΚΑΡ. Κι' αὐτὸν λοιπὸν πρωταπάντησες;

ΧΡΕΜ. Αὐτόν!

ΚΑΡ. Παράξενος εἶσαι μὰ τὴν πίστι μου! ἀμ' δὲν τὸ καταλαβαίνεις δὲ τόσο φανερὸ πρᾶγμα, ὅτι τὸ νόημα τοῦ θεοῦ εἶναι, νὰ μάθῃς καὶ ἡ ἀφεντειά σου τὸν γιό σου νὰ κάμῃ κατὰ πῶς κάνουνε κ' οἱ ἄλλοι;

ΧΡΕΜ. Κι' ἀπὸ ποῦ τὸ καταλαβαίνεις ἐσύ, ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ νόημά του;

ΚΑΡ. Ἀπὸ ποῦ τὸ καταλαβαίνω;! ἀμμ' κ' ἕνας στραβὸς δὲ

ἴμορᾶ νὰ τὸ καταλάβῃ αὐτὸ, ὅτι τὸ καλλήτερο ἀπ' ὅλα
σήμερα εἶναι, νᾶναι κανεῖς κατεργάρης καὶ θεομπαίχτης.

ΧΡΕΜ. Δὲν εἶν' αὐτὸ τὸ νόημα τοῦ θεοῦ, ὄχι! ἀλλὰ κάτι τι
ἄλλο καλλήτερο θὰ ἦναι· καὶ θὰ τὸ καταλάβουμ' ἀνίσως
αὐτὸς ὁ τυφλὸς μᾶς ἴπῃ ποιὸς εἶναι.

ΚΑΡ. (πρὸς τὸν Πλοῦτον) ἔλα λοιπὸν ἐσὺ, γειὰ λέγε μας ποιὸς
εἶσαι· ἀλλὰ πὲς το γλήγορα.

ΠΛΟΥΤ. Ἐγὼ λέγω, νὰ κρεμιστῆς ἀπ' ἐδῶ.

ΚΑΡ. (Πρὸς τὸν Χρεμ.) τ' ἀκοῦς ποιὸς σὲ λέει πῶς εἶναι;

ΧΡΕΜ. Ἐσένα τὸ λέει αὐτὸ, κι' ὄχ' ἐμένα· γιατί ἐσὺ τὸν ῥώ-
τηξες σὰν χωριάτης· (πρὸς τὸν Πλ.) ἄκουσ' ἐμένα φίλε μου
ποῦ δὲν εἶμαι σὰν κι' αὐτὸν χωριάτης· καὶ πέμου ποιὸς
εἶσαι.

ΠΛΟΥΤ. Κ' ἐσένα λέω νὰ ξεκουμιστῆς ἀπὸ ἴμμορᾶ μου.

ΚΑΡ. (πρὸς τὸν Χρ.) καμάρωσε δὰ τώρα κι' αὐτὸν καὶ τὴν πα-
ραγγελίαν τοῦ Ἀπόλλωνα σου.

ΧΡΕΜ. (πρὸς τὸν Πλ.) τὴν κακὴ ψυχρὴ σου μέρα παληάνθρω-
πε· ποῦ θὰ μὲ πῆς νὰ ξεκουμιστῶ ἀπὸ ἴμμορᾶ σου!
παληάνθρωπε ἀκόμη μιὰ φορὰ!

ΚΑΡ. Κι' ἄλλη μιὰ ἀπ' ἐμένα νὰ γένουνε τρεῖς! κι' ἂν δὲν
μᾶς πῆς ποιὸς ἦσαι θὰ σὲ στεῖλω στὸ γέρο διάβολο! νὰ
ποῦ στῶπα καὶ ἤξερέ το.

ΠΛΟΥΤ. Καλὲ γειὰ ξεφορτοθῆτέ με, στὸ θεό σας!

ΧΡΕΜ. Ἔτσι αἶ; νὰ σὲ ξεφορτοθοῦμε;

ΚΑΡ. Ἐρεῖς τί λέω ἀφεντικό; καὶ θαρρῶ πῶς εἶναι καὶ τὸ
καλλίτερο· νὰ τὸν ἀρπάξω τὸν παληάνθρωπ' ἀπ' τὸν λαί-
μῳ, καὶ νὰ τὸν πετάξω κατ' ἀπ' τὸ βράχο ποῦ νὰ τσακι-
στῆ ὁ σβέρκας του. (ἐτοιμάζεται).

ΧΡΕΜ. Καλὰ τὸ στοχάστηκες· ποιάστονα λοιπὸν.

ΚΑΡ. Ἄμμ' ἔτσι θέλει.

ΠΟΛ. Ἐλα δὰ τώρα καὶ σεῖς! καὶ δὲν μ' ἀρέσουν τέτοιοι ἀνο-
στοὶ χωρητάδες.

ΚΑΡ. Νὰ σὲ κάμω ἴγώ ἓνα χωρατὰ ποῦ νὰ ξεκαρδιστῆς ἐσὺ ἀπὸ τὰ γέλοια. (τὸν πλησιάζει).

ΧΡΕΜ. Δὲν εἶναι χωρατάδες, ὄχι! μὸν θὰ πῆς ποιὸς εἶσαι;

ΠΛΟΥΤ. Δὲν τὸ λέγω, ὄχι! γιατί φοβοῦμαι πῶς ἀφοῦ τὸ μάθετε ποιὸς εἶμαι δὲν θὰ μ' ἀφήσετε, καὶ θὰ μπλέξω μὲ σὰς.

ΧΡΕΜ. Καθόλου δὲν θὰ μπλέξεις, φθάνει μόνον νὰ μᾶς ἴπῃς ποιὸς εἶσαι.

ΠΛΟΥΤ. Κάμετέ με ὅμως πρῶτα ὄρκο.

ΧΡΕΜ. Μάλιστα (πρὸς τὸν Καρ.) ὄρκισου ἐσύ.

ΚΑΡ. Νὰ θάψω τὸν ἀφεντικόν μου ἀνίσως . . .

ΧΡΕΜ. Τὸν κακόσου τὸν καιρὸ ἀχρεῖτε.

ΚΑΡ. Ἄμμ' σὰ δὲν σ' ἀρέσ' ὁ δικός μου ὄρκος, κάμε καλλήτερο ἢ ἀφεντειά σου.

ΧΡΕΜ. (πρὸς τὸν Πλ.) νὰ διῶ ἔς τὴν κρεμάλα τὸν πλαϊνό μου.

ΚΑΡ. Ἄμμ' τέτοιον ὄρκο τὸν κάνω κ' ἐγώ.

ΠΛΟΥΤ. Ἀκούστετο λοιπὸν ποιὸς εἶμαι μόνον ὅτι εἶχ' ἀπόφασι νὰ μὴν τὸ πῶ ἐγὼ εἶμι ὁ Πλοῦτος.

ΧΡΕΜ. Τί εἶπες;!!!

ΠΛΟΥΤ. Κουφὸς εἶσαι βλέπω ὁ Πλοῦτος εἶμαι λέω.

ΚΑΡ. Μπρὸ τὸν παλῆάνθρωπο!

ΧΡΕΜ. Καὶ τὸ σιωποῦσε; τόσην ὥρα πῶς εἶσ' ἐσὺ ὁ Πλοῦτος;

ΚΑΡ. Μωρ' ἐσὺ ὁ Πλοῦτος, ἔτσι κακομοίρης;!

ΧΡΕΜ. Ὡ θεέ μου! καλὲ μὲ τὰ σωστά σου λὲς πῶς ἐσὺ εἶσ' ὁ Πλοῦτος;

ΠΛΟΥΤ. Κι' ἀμμὲ μὲ τὰ μισά μου;

ΧΡΕΜ. Καλὲ χωρατεύεις;

ΠΛΟΥΤ. Καθόλου δὲν χωρατεύω σὲ τὸ εἶπα δὰ καὶ πριχου πῶς δὲν μ' ἀρέσουν οἱ χωρατάδες.

ΚΑΡ. Καὶ νὰ τὸ πιστέψουμ' αὐτὸ ποῦ λές;

ΠΛΟΥΤ. Νοικοκυρῆοι εἶστε σὰ θέλετε πιστέφετέ το, σὰ δὲ θέλετε μὴν τὸ πιστέφετε.

ΧΡΕΜ. Ἐγὼ τὸ πιστεύω· καὶ γιὰ λέγε μας, ἀπὸ ποῦ ἔργασαι
κ' εἶς' ἔτσι βρώμιος καὶ κακομοίρης;

ΠΛΟΥΤ. Ἐρχομ' ἀπ' τοῦ Χαλκίφρονος, ποῦ ἀφοῦ γεννήθηκε,
ἔς τὸν λουτρόν δὲν πῆγε γιὰ νὰ μὴ ξοδιάσῃ μιὰ δραχμὴ.

ΧΡ. Καὶ δὲν μὲ λὲς πῶς τόπαθες αὐτὸ τὸ κακὸ νὰ στραβοθῆς;

ΠΛΟΥΤ. Ὁ Ζεὺς ἀπὸ φθόνον του πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ἐτύ-
φλωσ' ἐμένα· γιατί κ' ἐγὼ δὲ πετεινοκαύκαλος ποῦ εἶμαι
ἐφοβήρισα πῶς θὰ πηγαίνω μόνον εἰς τοὺς τιμίους, ἐνα-
ρέτους, καὶ σοφοὺς, κ' ἐκεῖνος φθονῶντας αὐτοὺς, καθὼς
σὲ εἶπα, ἐτύφλωσ' ἐμένα, γιὰ νὰ μὴν τοὺς διακρίνω.

ΧΡΕΜ. Καὶ μόνον τοῦτο, ἡ τιμὴ ποῦ τοῦ γίνεται αἰτία εἶν'
οἱ δίκαιοι καὶ οἱ σοφοί.

ΠΛΟΥΤ. Τοῦτο τὸ ξέρω κ' ἐγώ.

ΧΡΕΜ. Καὶ γιὰ πέμε ἓνα πρᾶμα· ἀνίσως καὶ ἀπολάψῃς πάλι
τὸ φῶς σου θὰ φεύγεις τοὺς πονηροὺς;

ΠΛΟΥΤ. Καὶ θέλει ρώτημα;

ΧΡΕΜ. Καὶ θὰ πηγαίνεις μόνον εἰς τοὺς τιμίους καὶ ἀγαθοὺς;

ΠΛΟΥΤ. Βεβαίωτατα· διότι ἔχω πολὺν καιρὸ ποῦ δὲν τοὺς ἴδα.

ΧΡΕΜ. Αὐτὸ δὲ καθόλου παράξενον δὲν εἶναι· γιατί μῆτε κ'
ἐγὼ ποῦ ἔχω ἴματα δὲν τοὺς βλέπω.

ΠΛΟΥΤ. Νὰ λοιπὸν τώρα ποῦ μάθετε πειὰ ποιὸς εἶμαι, ἀφίστε
με πλέον.

ΧΡΕΜ. Κι' ἄς μὴ! τώρα μάλιστα ποῦ μάθαμε ποιὸς εἶσαι ξε-
κολλημὸ δὲν μᾶς ἔχεις.

ΠΛΟΥΤ. Δὲν τόλεγα ἔγώ πῶς ἂν σᾶς ἴπῳ ποιὸς εἶμαι θὰ
μπλέξω μαζή σας; κάμετε κι' ὄλας κι' ὄρο!

ΚΑΡ. Ἐκάμαμε βέβαια πῶς δὲν θὰ μπλέξῃς μαζή μας· τώρα
ὅμως ἐμεῖς ἐμπλέξαμε μ' ἐσένα.

ΧΡΕΜ. Ἐλα σὲ παρακαλῶ, ἔλα καὶ μὴ μ' ἀφήσῃς πάλι ἔς τὴν
φτώχεια, γιατί καὶ σὰν κ' ἐμένα ναύρης ἄλλον καλὸν καὶ
τίμιον εἶναι τῶν ἀδυνάτων.

ΠΛΟΥΤ. Αὐτὰ τὰ ἴδια λένε ὄλοι, πῶς τάχα εἶναι τίμιοι καὶ

καλοί, ὅσω νὰ πλουτήσουν, ἔπειτα ὅμως φαίνονται πῶς εἶναι γιὰ κρεμάλα.

ΧΡΕΜ. Ὅσον αὐτὸ ἔχεις κάποιο δίκηο· δὲν εἶναι ὅμως καὶ ὅλοι καθὼς λὲς γιὰ τὴν κρεμάλα.

ΠΛΟΥΤ. Μπρὲ ὅλοι μὰ τὸν θεὸ γιὰ κρέμασμα εἶναι.

ΚΑΡ. Τὸν κακὸ σου τὸν καιρὸ παληάνθρωπε.

ΧΡΕΜ. Ἐσὺ ὅμως, γιὰ νὰ μάθης πόσα καλὰ θὰ διῆς, ἀνίσως καὶ μείνης μαζί μου, ἀκουστα νὰ ἴς τὰ πῶ· πρῶτα κι' ἀρχὴ ἐλπίζω μὲ τὴν δύναμι τοῦ θεοῦ, νὰ σὲ γιαιτρέψω, καὶ νὰ σὲ κάμω ποῦ νὰ γλέπης δέκα φοραῖς καλλήτερο ἀπὸ πρῶτα.

ΠΛΟΥΤ. Ὅσον αὐτὸν τὸν κόπον μὴν ἐμπαίνης· γιὰτὶ αὐτὸ ποῦ λὲς δὲν μὲ χρειάζεται.

ΧΡΕΜ. Τί λὲς;!!

ΚΑΡ. Ἀληθινὰ αὐτὸς, μὰ τὴν πίστι μου ἀφεντικὸ, καθὼς φαίνεται, εἶναι φυσικὰ ἀνάποδος καὶ διεστραμμένος.

ΠΛΟΥΤ. Ἐγὼ τὸ ξέρω πολὺ καλά, ὅτι ἂν αὐτὸ τὸ μάθη ὁ Ζεὺς θὰ μὲ καταστρέψῃ.

ΧΡΕΜ. Κι' αὐτὸ δὲ ποῦ σὲ κάνει τώρα, νὰ περπατῆς καὶ νὰ σκουντουφλάς τί εἶναι;

ΠΛΟΥΤ. Αὐτὸ πειὰ ἐγὼ δὲν τὸ ἐξετάζω· τὸν φοβοῦμαι τόσο ποῦ μὲ πιάνει τρομάρα.

ΧΡΕΜ. Ἀλήθεια τὸ λὲς;! τί φοβιτσιάρης ποῦ εἶσαι! καὶ νομίζεις ἐσὺ πῶς θ' ἀξίζουσιν τρία λεπτά τοῦ Διὸς σου οἱ κεραινοὶ, ἀνίσως ἐσὺ ἀνοιξῆς πάλι τὰ μάτια σου;

ΠΛΟΥΤ. Σῶπα βλάσφημε καὶ μὴ λὲς τέτοια λόγια.

ΧΡΕΜ. Ἡσύχασε κι' ἀκουσε· κ' ἐγὼ νὰ σ' τ' ἀποδείξω ὅτι ἐσὺ εἶσαι πολὺ περὶ δυνατὸς ἀπὸ τὸν Δία.

ΠΛΟΥΤ. Ἐσὺ θὰ τ' ἀποδείξῃς αὐτό;!

ΧΡΕΜ. Ἐγὼ, ἐγὼ! καὶ ἰδοὺ (πρὸς τὸν Καρ.) διατί ὁ Ζεὺς ὀρίζει σὰν ἀφέντης τοὺς ἄλλους θεοὺς;

ΚΑΡ. Καὶ θέλει ῥώτημα; γιὰτὶ ἔχει πολὺ βιός.

ΧΡΕΜ. Ὁρθότατα· καὶ ποιὸς εἶναι ποῦ τοῦ τὸ δίνει;

ΚΑΡ. Ἡ ἀφεντειά του.

ΧΡΕΜ. Καὶ ὅταν τοῦ προσφέρουν θυσίας δὲν τὸ κάμουν γι' αὐτόν;

ΚΑΡ. Κι' ἄμμι; τότε δὲ εἶναι κι' ἂν εἶναι ποῦ εὐχονται νὰ πλουτήσουν.

ΧΡ. Αὐτὸς λοιπὸν εἶν' ὁ αἴτιος ὄλων αὐτῶν, κι' ἂν θελήσῃ παύουν ὄλ' αὐτά.

ΠΛ. Τί λογιῆς;

ΧΡ. Ἴδου τί λογιῆς· κανεὶς πλέον δὲν θὰ προσφέρει καμμίαν θυσίαν ἀνίσως καὶ δὲν θέλεις ἐσύ.

ΠΛ. Πῶς;

ΧΡ. Πῶς; ἄμμι' ἂν ἐσύ καυμένη λείψεις, πῶς θ' ἀγοράσουν τὰ ἀναγκαῖα; ὥστε ἀνίσως καὶ ὁ Ζεὺς σου θελήσῃ νὰ κουνηθῇ κομμάτι ἐσύ τὸν καταστρέφεις.

ΠΛ. Καλὲ τί μὲ λές! γιὰ ἕμένα λοιπὸν τοῦ προσφέρουν θυσίας;

ΧΡ. Γιὰ σένα βέβαια· καὶ μὰ τὸν Θεόν, ὅ,τι πρᾶμα πλούσιον καὶ λαμπρὸν ἔχουν οἱ ἄνθρωποι, μὲ τὸ μέσον σου τὸ ἀπολαμβάνουν· διότι τὰ πάντα εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον εἶναι ὑποκείμενα καὶ δοῦλοι τοῦ χρυσοῦ.

ΚΑΡ. Καὶ μὴν ἴπᾳς ἀφεντεῖο μακρὰ· νὰ παράδειγμα ἐγὼ, ποῦ ἀνίσως κ' εἴμουνα πλούσιος, θὰ γεννούμουνα δοῦλος, καὶ μάλιστα ἔς ἐσένα;

Χρ. Ὡς κ' οἱ πραγματευτὰδες αὐτοὶ, ὅταν κανένας φτωχὸς τοὺς ῥωτήσῃ γιὰ κανένα πρᾶμα πόσα τὸ πουλοῦν, μήτε γυρνοῦν νὰ τὸν κυττάξουν· ἀνίσως ὅμως καὶ δοῦνε κανένα πλούσιον, τὸν παρακαλοῦν, καὶ τὸν βιάζουν μὲ χίλιας κολακείαις ν' ἀγοράσῃ κάτι τι καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ· ὁ λόγος μου λοιπὸν εἶναι ὅτι ὅλαις ἢ τέχναις κ' ἢ ἐπιστήμαις ἐφουρέθησαν γιὰ σένα· ἕνας κάθεται καὶ γράφ' ἐφημερίδα.

ΚΑΡ. Ἄλλος στέκεται καὶ λέει παραμύθια.

ΧΡ. Ἄλλος μ' ἕνα διαβήτη ἔς τὸ χέρι, καὶ μὲ μίαν πῆχυν ἔς τὸ
ζουναρι γίνεται ἀρχιτέκτων.

ΚΑΡ. Πενήντα τέτοιους ξέρω, κι' ἂν θέλῃς νὰ σ' τοὺς πῶ ἕναν ἕνα.

ΧΡ. Ἄλλος γένεται χρεοκόπος, γιὰ νὰ φάῃ τὰ ξένα χρήματα.

ΚΑΡ. Ἄμμ' οἱ λησται κι' οἱ κλέφται δὲν γίνονται γι' αὐτόν;

ΧΡ. Ἄλλος κάμει τὸν δάσκαλον.

ΚΑΡ. Καὶ χωρὶς νὰ ξέρῃ καὶ γράμματα.

ΧΡ. Ἄλλος καυχέται πῶς ἔχει σχέσεις μὲ ὅλους τοὺς μεγάλους.

ΚΑΡ. Γιὰ νὰ γδύνη τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς χαζοὺς. (1)

ΧΡ. Ἄλλος γένεται γιατρός.

ΚΑΡ. Κι' ἄλλος καλυγώνει ἄλογα.

ΧΡ. Ἄλλος γένεται φαρμακοποιός.

ΚΑΡ. Κι' ἄλλος πουλεῖ φασκομηλιά καὶ βίγανη.

ΠΑ. Καλὲ γειὰ διέτε πράματα ποῦ γένονται γιὰ 'μένα, κ' ἐγὼ
δὲν τὰ ἤξερα!

ΧΡ. Μήπως ὁ πλούσιος δὲν καμαρώνει γιὰ σένα;

ΚΑΡ. Ἄμμ' ἐκεῖνος ποῦ περιφρονεῖ τοὺς ἄλλους δὲν εἶν' αἰτία
διότι ἔχει χρήματα;

ΧΡ. Μήπως κι' ἐκεῖνοι ποῦ ἀνακατόνουνται ἔς τοῦ κοινοῦ τὰς ὑπο-
θέσεις, δὲν τὸ κάνουν γιὰ σένα;

ΚΑΡ. Πὲς δὰ κ' ἐκείνους ποῦ πουλοῦν φιλογένειαν.

ΧΡ. Καὶ πολὺ μάλιστα ἀκριθὰ καυμένε.

ΚΑΡ. Ἄμμ' ἐκεῖνος ἀφεντικὸ ποῦ τρέχει σὰ δαιμονισμένος ἕμερα
νόχτα γιὰ νὰ κάτση πάλι στὸ θρονὶ τοῦ παραφέντη του
δὲν τὸ κάνει γιὰ τὸν Πλοῦτο;

ΧΡ. Μάλιστα καθὼς κι' ὁ φίλος του, ἡ γρηὰ ἀλεποῦ, ποῦ κάμει
τώρα τὸν φιλαγενή, δὲν καμαρώνει γιὰ τὸν Πλοῦτον ποῦ
ἀπέκτησε, δεκατίζων τὸν ἕνα καὶ φορολογῶν τὸν ἄλλον,
καὶ τώρα τοὺς κατηγορεῖ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ποῦ ἐγδυσεν
αὐτὸς ὅτι κάμουν καταχρήσεις;

(1) Εὐθήης, Βλάξ.

ΚΑΡ. Καλὲ ποιόνα λές; νὰ μὴ λές ἐκεῖνον, ποῦ σούφρωσε πεντακόσιων χιλιάδων ὁμολογίαις τῶν φτωχῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν, καὶ τώρα τᾶχει ἔς τὸ διάφορο;

ΧΡ. Ναί· καθὼς κ' ἐκεῖνος ὁ ἄλλος, ποῦ ἔλεγε πῶς θὰ βοηθήσῃ τὸ δίκαιον, καὶ θὰ δώσῃ τὴν γνώμη του κατὰ συνείδησιν, δὲν τᾶλεγεν αὐτὰ γιὰ νὰ σουφρώσῃ χρήματα;

ΚΑΡ. Ἄμμ' ἐκεῖνοι, ἀφεντικὸ, ποῦ τόχουν κρίμα νὰ ποῦνε **ΟΧΙ**;

ΧΡ. Κι' αὐτοὶ, καθὼς κ' ἐκεῖνοι ποῦ ὄλο **ΝΑΙ** λένε, γιὰ τὸν πλοῦτον τὸ κάνουν.

ΚΑΡ. Ἄμμ' ἐκεῖνοι ποῦ λέγονται ἀφορισμένοι;

ΧΡ. Ποιοὶ ἀφορεσμένοι;!

ΚΑΡ. Νὰ καλέ! ἐκεῖνοι, πῶς τοὺς λέτε, ποῦ λένε ὅτι ἀγαποῦνε ἓνα, κι' ἂν τοὺς πῆ νὰ πέσουν καὶ ἔς τὴν θάλασσα, λένε πῶς πέφτουν, μὰ δὲν τὸ κάνουν, γιὰτὶ ζαλιζονται.

ΧΡ. Τοὺς ἀφοσιωμένους λές;

ΚΑΡ. Ναί, ναί! τοὺς ἀφοσιωμένους· δὲν τὰ λέν' αὐτὰ τὰ ψέματα γιὰ τὴν ἀφεντειά του;

ΧΡ. Μάλιστα· καθὼς κ' ἐκεῖν' οἱ ἄτιμοι, ποῦ κάνουν τὸν κατὰσκοπον τὸν συκοφάντην καὶ τὸν κόλακα· (πρὸς τὸν Πλοῦτον) ὄλα λοιπὸν τὰ πράματα ἀγαπητέ μου Πλοῦτε . . .

ΚΑΡ. Ἐσχάσαμ' ἀφεντικὸ, κόφτω τὸ λόγο σου μὲ τὸ μέλι, νὰ ποῦμε κ' ἐκεῖνους ποῦ κάνουν τῆς κουτρουβάλαις γιὰ νὰ γελοῦν οἱ ἄλλοι.

ΧΡ. Ἐχεις δίκην· καθὼς καὶ οἱ ἀγύρται καὶ οἱ ὑποκριταὶ γιὰ τὸν Πλοῦτον εἶναι τέτοιοι· (πρὸς τὸν Πλοῦτον) ὄλα λοιπὸν τὰ πράματα δὲν γίνονται γιὰ σένα; ἐσύ λοιπὸν εἶσαι ὁ αἴτιος καὶ τῶν καλῶν καὶ κακῶν κι' αὐτὸ ἤξερέ το ἀπ' ἐμένα.

ΚΑΡ. Ἀφεντικὸ!

ΧΡ. Τί εἶναι;

ΚΑΡ. Θὰ ξανακόψω πάλε τὸν λόγο σου, καὶ νᾶχω καὶ τὸ συμπάθειο.

ΧΡ. Καὶ γαίᾳ λέγε ν' ἀκούσω τί θυμῆθηκες πάλι;

ΚΑΡ. Ἐθυμῆθηκα ἐκείνους ποῦ ὡς τὰ γτὲς ἦτανε πινακοπλύ-
ταις καὶ δούλοι, καὶ γιὰτὶ κέρδησαν καμπόσα χρήματα
κι ἀγόρασαν μιὰ θέσι κάμουν τώρα τὸν τρανὸ κι αὐτοί-
καὶ πότε ψευτοβογοῦν πῶς τάχατες εἶναι ἀρρώστοι, καὶ
πότε βρίζουν τοὺς δούλους τους καὶ τοὺς χτυπᾶνε σὰν
γαϊδάρους γιὰ νὰ πληρώσουν ὡς φαίνεται μὲ τὸ διάφορο
τώρα ὅσαις ἔφαγ' ἡ βράχη τους ἄλλη φορὰ ἀπ' τ' ἀφεν-
τικά τους.

ΧΡ. Μπρὲ ποῦ πᾶς καὶ τὰ ξετροπῶνεις· καμαρώνουν κι' ὄλας
καὶ τὸ πιστεῖουν κι' αὐτοὶ πῶς τῷ ὄντι εἶναι ἄξιοι γιὰ τὴ
θέσι ποῦ ἀγόρασαν!

ΠΛ. Καλ' ἐγὼ μόνος εἶμ' ἄξιος νὰ κάνω τόσα πράματα;!

ΧΡ. Κι' ἀκόμα περισσότερα μὰ τὸν Θεόν· καὶ ἀπόδειξις ὅτι ὅσα
πλούτη κανεῖς κι' ἂν ἔχη, ποτέ του δὲν λέει, *φθάρει*· ἐνῶ
ὄλα τὰ ἄλλα τὰ χορταίνει τὸν ἔρωτα...

ΚΑΡ. Τὰ χοντροφάσουλα.

ΧΡ. Τὴν φιλοτιμίαν.

ΚΑΡ. Τὰ ρεπάνια.

ΧΡ. Τὰς τιμάς.

ΚΑΡ. Τὰ σκόρδα.

ΧΡ. Τὴν πρωτοκαθεδρίαν.

ΚΑΡ. Τὰ πράσα.

ΧΡ. Τοὺς ἐπαίνους.

ΚΑΡ. Τὰ κρομμύδια.

ΧΡ. Τὰ θέατρα.

ΚΑΡ. Τὰ κολοκύθια.

ΧΡ. Τὴν μουσικίην.

ΚΑΡ. Σὰν εἶναι κουρός.

ΧΡ. Τοὺς χορούς.

ΚΑΡ. Σὰν δὲν τὸν προσκαλοῦν.

ΧΡ. Τὰς διασκεδάσεις.

ΚΑΡ. Ὅταν βρέχη.

ΧΡ. Τὰς ἐπισκέψεις.

ΚΑΡ. Ὅταν εἶν' ἡ ὥρα τοῦ φαγιῶ.

ΧΡ. Τὰ χαρτιά.

ΚΑΡ. Σὰν δὲν ἔχη πειὰ χρήματα.

ΧΡ. Τὸ κυνήγι.

ΚΑΡ. Σὰν χτυπᾷ καὶ δὲν σκοτώνει.

ΧΡ. Τὴν καβάλα.

ΚΑΡ. Σὰν δὲν ἔζερη κι' ὄλο πέφτει.

ΧΡ. Τὸ κρασί.

ΚΑΡ. Γι' αὐτὸ πειὰ, ἄς 'πῆ κι' ἄλλος.

ΧΡ. Ἐσένα ὅμως Πλοῦτε μου ποτὲ κανεῖς δὲν σὲ χορταίνει' διότι ἂν ἔχη χίλια εὐχεται καὶ προσπαθεῖ νὰ τὰ κάμη δυὸ χιλιάδες· ἂν ἔχη πέντε χιλιάδες βασανίζεται νὰ ταῖς κάμη δέκα, ἀλλοιῶς, λέει, δὲν μπορεῖ νὰ ζήση.

ΚΑΡ. Κι' ἀμμ' δὲν τοῦ λὲς ἀφεντικὸ καὶ γιὰ 'κείνον τὸν πλούσιο τοῦ δὲν ξέρει ποῦ νὰ τὸ βάνη τὸ βιό του, καὶ πάλι ἄρα νύχτα τρέχει, τὸν χειμῶνα μελανιασμένος ἀπ' τὸ κρύο καὶ μὲ λάσπη ὡς τ' αὐτιά του, σὰν τὸ χοῖρο μὲ συμπάθειο· καὶ τὸ καλοκαίρι μούσκεμ' ἀπ' τὸν ἴδρω· καὶ κάτασπρος, σὰ μιλωνᾷς, ἀπὸ τῆ σκόνη, γιὰ νὰ κερδίση ἀκόμη περὶ πολλὰ, σὰνα θὰ τὰ πάρη μαζ' ἡ του μέτ' τὸν τάφο του ;

ΧΡ. Μπρὲ καλὰ τὸν θυμήθηκες καῦμένε.

ΚΑΡ. Καὶ μήπως; Θάρρεις πῶς ξέχατα κ' ἐκείνον τὸν ἄλλονα, ποῦ μήτε παιδιὰ ἔχει μήτε σκυλιὰ, καὶ δὲν ξέρει κι' αὐτὸς πόσο βιό ἔχει· καὶ τὸν γλέπεις καὶ περπατεῖ σὰ γύφτος κι' ὄλο συλλογισμένος· κι' ἂν τὸν γυρέψη κανεῖς φτωχὸς δέκα δραχμαῖς, τοῦ βρίσκει χίλιαις πρόφασαις γιὰ νὰ μὴν τοῦ ταῖς δώσῃ ;

ΠΑ. Μὲ φαίνεται πῶς ὄλ' αὐτὰ καλὰ τὰ λέτε· πλὴν ἓνα μόνον φοβοῦμαι.

ΧΡ. Τὸ ποιό ;

ΠΑ. Πῶς ἐγὼ θὰ ἠμπορέσω νὰ τὰ διευθύνω ὄλ' αὐτά!

ΧΡ. Καλὰ τὸ λένε ἔς τὸν Θεόν μου, πῶς ὁ Πλοῦτος εἶναι ὁ πειὸ φοβιταίχρης τοῦ κόσμου.

ΠΑ. Νὰ μὲ συμπαθήσης! καθόλου μάλιστα δὲν εἶμαι· ἀλλ' ἐπειδὴ κ' ἓνας κλέφτης μπῆκε μέσ' τὸ σπήτι, καὶ δὲν ἦρε τίποτα νὰ πάρῃ, γιατί ἦταν ὅλα φυλαγμένα, ὠνόμασε τὴν πρόνοιαν, φόβον μου.

ΧΡ. Μὴ σὲ μέλλει λοιπὸν καθόλου· ἐσὺ θέλω θάρροςμόνον νάχης, κ' ἐγὼ νὰ σὲ κάμω ποῦ νὰ βλέπης καὶ τοῦ ψύλλου τὸν ἀφαλό.

ΠΑ. Καὶ πῶς ἐσὺ θὰ ἠμπορέσης νὰ τὸ κάμης αὐτὸ τὸ θᾶμα;

ΧΡ. Ἔχω τὴν ἐλπίδα μου εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, ἀπὸ κάτι λόγια του ποῦ ἄκουσα.

ΠΑ. Ὡς κ' ἐκεῖνος τὰ ξέρ' αὐτά;!

ΧΡ. Τὰ ξέρει βέβαια· γιατί κρυφὸ δὲν εἶναι· πῶς εἶσαι στραβὸς καὶ δὲν γνωρίζεις τί κάμεις.

ΠΑ. Ἄς ἦναι λοιπὸν, κάμετ' ὅ,τι ξέρετε.

ΧΡ. Ἄφσε λέω, νὰ κάμω γὼ καὶ σὺ ἔννοια σου· ἐγὼ ἀγαπημένε μου φίλε καὶ ἀδελφέ μου, κ' ἤξερέ το καλὰ αὐτὸ ποῦ θὰ σὲ πῶ, ὅτι καὶ θάνατος νὰ μὲ παύρησιαστέῃ, πάλι θὰ τὸ κάμω.

ΚΑΡ. Κ' ἐγὼ μαζὶ σ' ἀφεντικό.

ΧΡ. Κι' ἄλλοι πολλοί! ὅσοι μάλιστα τίμιοι καὶ δίκαιοι ψοφοῦν τῆς πείνας σήμερον εὐθὺς θὰ μᾶς βοηθήσουν.

ΠΑ. Οὐ! ἀπὸ τέτοιους χαμένους ἐλπίζεις;

ΧΡ. Ἀπὸ τέτοιους μάλιστα· ὅταν εἶν' ὁ λόγος γιὰ νὰ πλουτήσουν, θὰ τοὺς διῆς τότε μὲ πόσην προθυμίαν καὶ μὲ τί καρδιά θὰ μᾶς βοηθήσουν· (πρὸς τὸν Καρ.) μὸν τρέχα τώρα σὺ μὲ τὰ τέσσερα.

ΚΑΡ. Ποῦ; τί νὰ κάνω; λέγε με· (ὑψόνων ὀπισθεν τὸν δεξιὸν του πόδα διὰ νὰ τρέξῃ δῆθεν).

ΧΡ. Τρέχα εὐθὺς νὰ προσκαλέσης ὅλους τοὺς συντρόφους μας· θὰ

τοὺς εὖρης ἄλλους μέσ' τὰ χωράφια νὰ σκάψουν, κι' ἄλλους ξύλα καὶ λιθάφια νὰ κουβαλοῦν· πές τους λοιπὸν νὰ ἔρθουν γλῆγορα, γιὰ νὰ πάρη ὁ καθένας τους τὸ μερτικόν του ἀπ' τὸν Πλοῦτον.

ΚΑΡ. Ἀλήθεια μὲ τὰ τέσσερα θὰ τρέξω, μὸν νὰ μὲ δώσης καὶ τὰ δικάσου.

ΧΡ. Ποιὰ νὰ σὲ δώσω;

ΚΑΡ. Τὰ πόδια σου.

ΧΡ. Τὰ πόδια μου νὰ σὲ δώσω ;!

ΚΑΡ. Ἄμμ' δὲν μὲ εἶπες νὰ τρέξω μὲ τὰ τέσσερα; ἐγὼ ἔχω δύο μοναχά.

ΧΡ. Καὶ δύο τὰ χέρια σου δὲν κάμουν τέσσερα; μὸν τρέχα κατεργάφη καὶ μὴ φλυαρῆς.

ΚΑΡ. Γιὰ διέμε λοιπὸν· (φεύγει δραμαίως.)

ΧΡ. Ἔλα τώρα ἡ ἀφεντειά σου, ποῦ νὰ σὲ χαρῶ, κόπιασε νὰ πᾶμε μέσα, κι' αὐτὸ τὸ σπῆτι σήμερα, δίκια κι' ἄδικα θὰ τὸ γεμίσης χρήματα.

ΠΛ. Ἐβαρέθηκα μὰ τὸν Θεό, ν' ἀλλάζω κάθε λίγο καὶ κομμάτι, ἀπὸ ἓνα σπῆτι, χωρὶς ποτὲ ν' ἀπολάψω καὶ καμμιὰν εὐχαρίστησι· ἂν ἔμπω σὲ κανενὸς φιλαργύρου σπῆτι μὲ κρύφτ' εὐθύς καὶ μὲ κλειδώνει μὲ διπλὰ κλειδιά κι' ἂν ἔρθη κανεὶς τίμιος φτωγὸς νὰ τοῦ ζητήσῃ λίγα χρήματα βοήθεια, χίλιους ὄρκους κάνει πῶς ποτέ του δὲν μὲ ἔδε· ποῦ ἀληθινὰ νὰ μὴ σώσῃ νὰ μὲ διῆ ὅσο ζῆ! ἀνίσως πάλι κ' ἔμπω σὲ κανενὸς ἀσώτου σπῆτι, εὐθύς μὲ σκορπᾷ ἔς τὰ θέατρα, ἔς τοὺς χοροὺς, ἔς τὰ παιχνίδια, κ' εἰς ἄλλας παραλυσίας, ὥστε δὲν περνᾷ πολὺς καιρὸς καὶ φεύγω κατὰ γυμνος κι' ἀπ' αὐτόν.

ΧΡ. Σ' αὐτὸ ἔχεις δίκιο, γιατί δὲν ἐπέτυχες νὰ πέσης καὶ σὲ χέρια κανενὸς φρονίμου, καθὼς νὰ ποῦμε εἴμ' ἐγὼ, ποῦ καὶ τὴν οἰκονομίαν ἀγαπῶ, κι' ὅταν πάλ' εἶν' ἀνάγκη ξοδεύω ὅσο πρέπει· ἀλλὰ κόπιασε τώρα νὰ μπουμε πλέον

μέσα, για να σε καμάρωση κ' ἡ γυναίκα μ' ἡ καυμένη, να χαρῆ κι' ὁ γείος μ' ὁ κανακάρης, ποῦ τὸν ἀγαπῶ σὰν τὰ μάτια μου' ἐσένα ὅμως πειὸ παραπάνου κομμᾶτι.

ΠΑ. Ὅρισμός σου! ἄς ἔμπουμε.

ΧΡ. Σὲ εἶπα δὴ τὴν ἀλήθεια· γιατί καὶ ποιὸς μπορεῖ νὰ τὴν κρύψη ἀπ' ἐσένα· κόπιασε λοιπὸν ἔμπρός.

ΠΑ. Ὅχι! τοῦ λόγουσου σὰν νοικοκύρης ποῦ εἶσαι ὀρίστε ἔμπρός.

ΧΡ. Τί ταιριάζει! κόπιασ' ἡ ἀφεντειάσου ἔμπρός, κόπιασε πῶς γίνετ' αὐτὸ νὰ πάγω ἔμπρός ἐγώ.

ΠΑ. Ὅρισμός σου· ἀφ' οὗ τὸ θέλεις τί νὰ γίνη! πηγαίνω' μὸν ξέχασες βλέπω πῶς δὲν ἔχω καὶ τὰ μάτια σου.

ΧΡ. Καλὰ λές! ἀλλὰ κι' αὐτὸ, πρῶτα ὁ θεός, θὰ διορθωθῆ· ἄς πᾶμε λοιπὸν ἀγκαλιασμένοι σὰν ἀδέρφια καὶ ποτὲ νὰ μὴ χωριστοῦμε· θὰ παραγγείλω μάλιστα, κι' ὅταν θ' ἀπεθάνω, σ' ἓνα λάκκο νὰ μᾶς χῶσουν καὶ τοὺς δύο μας.

ΠΑ. Μὴ λές νὰ ζῆς τέτοιους χωρατάδες γιατί καθόλου δὲν μ' ἀρέσουν νὰ τοὺς ἀκούω.

ΧΡ. Μὰ τὸν θεὸν δὲν σε χωρατεύω· ἀλήθεια σ' τὸ λέω· δὲν ξέρεις πόσο σ' ἀγαπῶ! ποῦ νὰ ἦταν τρόπος νὰ σ' ἐδίδα καὶ τὸ ἓνα ἔματι τῆς γυναίκας μου.

ΠΑ. Κι' ἀφοῦ δὴ καθὼς λές πῶς μ' ἀγαπᾶς τόσο, γιατί δὲν ἀποφασίζεις ἓνα δικό σου;

ΧΡ. Καλὲ δὲν βαρύνεσε ποῦ τὸ λές! τέτοιο ἔματι τσιμπλιασμένο σὰν τὸ δικό μου τί τὸ θέλεις; μὸν ἄς τ' ἀφήσουμε πειὰ τὰ λόγια καὶ κόπιασε, πᾶμε μαζ' ἄ. (εἰσέρχονται ἀγκαλιασμένοι.)

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ Α΄ ΠΡΑΞΕΩΣ

Η Ρ Α Ξ Ι Σ Β'.

Σ Κ Η Ν Η 1.

(Ἐν τινι ἀγρῷ.)

Καρίων καὶ Ἀγροῖκοι.

ΚΑΡ. Αἶ τοῦ λόγου σας ἀδέρφια πῶχετε ψωμί κι' ἀλάτι φαγομένο μὲ τ' ἀφεντικό μου, ποῦ δὲν σηκώνετε καυμένοι καὶ κεφάλ' ἀπ' τὴν δουλειά· αἴτεστε τρέξτε μὲ τὰ τέσσερα, γιὰτι καιρὸς γιὰ χασομέρι δὲν εἶναι· μὴ συλλογιέστε λοιπὰν, σὰν τὸ χορτάτο βόδι, μόνον ἔμπρός.

Εἰς ΑΓΡ. Καὶ δὲν τὸ γλέπεις δὰ καὶ σὺ, ποῦ μῶλα τὰ γερατειά μας, πάλ' ἐτοίμασθήκαμε σὰν παλληκάρια; ἀμμ' ἐσὺ θέλεις νὰ πιάσουμε καὶ τὴ στράτα, πριχοῦ νὰ μᾶς πῆς καὶ τὶ μᾶς θέλει τ' ἀφεντικό σου, ποῦ μᾶς προσκαλεῖ μὲ τόση βίασι.

ΚΑΡ. Ἄμμ' τόπα δὰ καυμένοι· ἐσὺ ὅμως εἶσαι κουφάλας καὶ δὲν ἀκούς· νά! τ' ἀφεντικό μου θέλει νὰ σᾶς γλυτώσῃ πειὰ ἀπ' τὸ τσαπὶ κι' ἀπὸ τὴ φτώχεια, καὶ νὰ σᾶς κάμῃ νὰ ζήσετε κ' ἐσεῖς σὰν ἀφεντάδες.

ΑΓΡ. Καὶ πῶς θὰ ἔμπορέσ' αὐτὸς νὰ τὸ κάμ' αὐτό;

ΚΑΡ. Νά, κακόμοιρε! δὲν ξέρω ποῦ σ' τὴν ὄργῃ ἤρε ἓνα γέρο στραβὸ καμπούρη, μύζη φαφούτη κατσιποδιάρη, σωστὸ παληάνθρωπο καὶ λέει πῶς αὐτὸς εἶναι τάχατες ὁ Πλούτος.

ΑΓΡ. Πῶς τόπες! πῶς τόπες! γειὰ ξαναπές το σ' τὴν πίστι σου, γιὰτ' ἀπ' αὐτὰ ποῦ ἄκουσα, αὐτὸς θὰ εἶναι θησαυρός.

ΚΑΡ. Θησαυρὸς σωστός· καλῆ ὥρα σὰν καὶ τὴν ἀφεντειά σου.

ΑΓΡ. Γιὰ νὰ σὲ πῶ· νὰ μὴ θαρρῆς πῶς θὰ μὲ περιπαίξῃς ἐσὺ; γιὰ καμάρωσ' αὐτὸ τὸ ραβδὶ ποῦ βαστῶ.

ΚΑΡ. Ἐσεῖς δὰ καυμένοι θαρρῆτε πῶς πάντα εἶμαι τέτοιος, ὅλο νὰ χωρατεύω, κι' ὅτι ποτέ μου κ' ἐγὼ σὰν ἄνθρωπος

δὲν μπορῶ νὰ πῶ ἓνα κελὸ πρᾶμα ποῦ νάχη καὶ τὸν τόπο του!

ΑΓΡ. Γιὰ διέτον τὸν παληάνθρωπον ποῦ θέλει νὰ μὲ κάμη κι' αὐτὸς τὸ φρόνιμο καὶ τὸν σοφὸ! μωρὲ δὲν γλέπεις τὰ πόδια σου ποῦναι γιὰ τὸν φάλαγγα καὶ γιὰ τὰ σίδερα;

ΚΑΡ. Καὶ δὲν γλέπεις καὶ σὺ τὸ φίλο σου τὸ Χάρο, πῶς σὲ καιμαρώνει καὶ τρέχουν τὰ σάλια του.

ΑΓΡ. Νὰ φᾶς τὴ γλῶσσά σου παληάνθρωπε κατεργάρη! γιὰ διέτον ποῦ ἀκόμη μὲ περιγελά! μὲν γιὰ βγάλ' τὸ λάφυγά σου καὶ πές μας τί μᾶς θέλει τ' ἀφεντικό σου· γιατί τὸ γλέπεις δὲ καὶ σὺ πῶς ἀφήκαμε τὴ δουλειά μας καὶ μαζοχτήκαμ' ἐδῶ.

ΚΑΡ. Ἄμμ' δὲ σᾶς τὸ κρόφτω πειὰ καυμένοι· ὄχι! τὸν Πλοῦτο ἦρε τ' ἀφεντικό μου κακόμοιρε, τὸν Πλοῦτο, καὶ θέλει νὰ σᾶς κάμη καὶ σᾶς πλοῦσιους.

ΑΓΡ. Μὴρ' ἀλήθεια εἰ τὴ πίστι σου τὸ λές αὐτό, πῶς οὔλοι μας θὰ πλουτήσουμε;

ΚΑΡ. Ἀλήθεια μὰ τὸ θεῖ! νὰ φοροθητ' ἐσεῖς χρυσάφι σὰ γουμάρια, μὲ συμπάθειο, φθάνει μόνον νὰ ἦσατε καὶ σαμαρομένοι, μὲ συχώρεσι.

ΑΓΡ. Ἄν ἦν' αὐτό, κατὰ πῶς τὸ λές ἀλήθεια, μ' ἔρχεται ν' ἀρχίσω τὸ χορὸ ἀπ' τὴ χαρὰ μου, νὰ κάμω καὶ κουτροβάλαις.

ΚΑΡ. Ἀρχίζω κ' ἐγὼ τὴ ματσούρικα (χορεύει) καὶ μπρὸς ἐγὼ σὰν τράγος, κατόπ' ἐσεῖς σὰ γίδια, ἀκολουθᾶτε με νὰ πᾶμε.

ΑΓΡ. Ἐμεῖς ματσούρικα δὲν τὴ ξέρουμε ξέρομ' ὅμως τὴ ματσούικα, ἓνα παιγνίδι, ποῦ πιάνουμε τὸν πρῶτο τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ μετροῦμε τὰ παιγνίδια του.

ΚΑΡ. Παιγνίδια δὲ σὰ θέλετε, ξέρω κ' ἐγὼ ἓνα, ποῦ γαιμίζω ἓνα τορβά βελανίδια, καὶ πάγω μπρὸς, καὶ σεῖς ἔρχεστε κατὰ πόδι μου σὰ γουρουνόπλα μὲ συμπάθειο.

ΑΓΡ. Τὸ γουρνοπαίγνιδο ἐμεῖς νὰ σὲ τὸ μάθομε καλλήτερα.

σὲ ξαπλώνουμε σὰ χοῖρη, μὲ συχώρει, μὲς' τὴ σκάφη,
καὶ τάχατες πῶς θὰ σὲ μαδίσουμε, σὲ περεχοῦμε μὲ καυτὸ
νερὸ, καὶ τότε δὲ θὰ σκούζης ἀλήθεια σὰ γουρούνη μὲ
συμπάθειο.

ΚΑΡ. Φθάνουν πειὰ οἱ χωρατάδαις, γιατί περνᾶ κ' ἡ ὥρα· μὲν
πᾶμε τώρα 'ς τ' ἀφεντικό μου, ἐσεῖς ἴσια γιὰ νὰ σᾶς φορ-
τώση, καθὼς εἶπα, χρουσαφι· κ' ἐγὼ ἀπ' ἄλλο μέρος, γιὰ
νὰ τσακώσω κανένα κομματι κρέας ψητὸ, ἂν τὸ 'πετύχω
πουθενὰ νὰ φορτώσω κ' ἐγὼ τὴν παραγδαρμένημου' νάτος·
τὸν βλέπετε; σᾶς προσμένει 'ς τὸν αὐλόγυρό του.

Σ Κ Η Ν Η 2.

(Ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ Χρεμύλου.)

Ἀγροῖκοι καὶ Χρεμύλος.

ΑΓΡ. Ὅρα καλὴ τὴν ἀφεντειά σου.

ΧΡ. Δὲν σᾶς λέγω τὸ «καλῶς ὀρίσετε»· γιατί αὐτὸς πειὰ ὁ
χαριετισμὸς ἐπάλλισε, καὶ πάει μαζὴ μὲ τὴν φτώχεια 'ς
τ' ἀνάθεμα· σᾶς λέω ὅμως τὸ «γεια σας» καὶ χαίρουμαι
πολὺ πού εὐθὺς ἤρθετε, γιὰ νὰ βοηθήσῃτ' ἐσεῖς ἐμένα, κί'
ὄλοι πάλι μαζὴ νὰ βοηθήσουμε τὸν Θεὸ τὸν Πλοῦτο.

ΑΓΡ. Γι' αὐτὸ δὲ, ἐάλτο στραβὰ καὶ μὴ σὲ κόφτει· θὰ μᾶς
διῆς τὴν ὥρα 'κείνη πού νὰ σοῦ φανοῦμε λειοντάρια· γιατί
δὲ, θὰ ἦτανε τροπὴ 'ς τὴν πίστι μου, νὰ βγαίν' ἡ ψυχὴ
μας ὅλη 'μέρα 'ς τὸ τσαπὶ γιὰ λίγο 'μεροκάματο, καὶ
γιὰ τὸν Πλοῦτο νὰ μὴ γενοῦμε θεριά.

Ἔτερ. ΑΓΡ. Μπρὲ ὅποιανού τοῦ βαστᾶ ἄς ἔβγη 'μπροστά μας,
νὰ μᾶς 'μποδίση, κί ἂν δὲν τὸν κάνουμε πού νὰ βλαστη-
μῆση τὸ γάλα πού βύζαξε νὰ μᾶς φτύσ' ὁ κόσμος οὔλος.

Ἔτερ. ΑΓΡ. Κί' ἀμμέ;! σὰ δὲ δεῖξουμε σὲ τέτοιαις ὥραις τὴν
παλληκαριά μας, πότε πειὰ θὰ τὴ δεῖξουμε; μὲν γεια
λέγε μας τί θέλεις νὰ κάμουμε, καὶ γλέπεις μὴ φορὰ τί
θὰ 'πῆ ἀνδρειωμένοι.

ΧΡ. Γειάσας αδέρφια! Έτσι σάς θέλω κ' εγώ· βλέπω και τόν φίλο μας τόν Βλεψίδημο κ' έρχεται λαχανιασμένος, κ' ώς φαίνεται, θά τó πήρε κι' αυτός μυρωδιά.

Σ Κ Η Ν Η 3.

Βλεψίδημος και οι ρηθότες.

ΒΑΕΨ. Πώς ήταν αυτό τó πράμα δέν τó καταλαμβάνω μά τόν Θεό! από πού και πώς νά πλουτήση έτσι έξαφνα ó Χρεμύλος δέν τó χωρεί ó νοῦς μου! και μ' όλον πού τó λέει ó κόσμος όλος, πάλ' εγώ δέν τó πιστεύω· παράξενο 'ς τó Θεό μου με φαίνεται νά γλέπω τόν Χρεμύλο πλούσιο, νά προσκαλή κι' όλας και τούς φίλους του νά τούς βοηθήση, πού τέτοια άρετή 'ς αυτόν τόν τόπο δέν συνηθίζεται!

ΑΓΡ. Αυτό 'ς τήν πίστι μου τó λές αλήθεια· μιá δραχμή, νά κρεμαστής δέν σέ δίνει κανέναν.

ΧΡ. Δέν στό κρύφτω φίλε μου Βλεψίδημε· δέν είμαι σήμερα, καθώς ήμουνα έψές· ώστε 'μπορείς και σύ σά φίλος όπου είσαι, νά έχης τó μερτικό σου άπ' αυτήν τήν εύτυχίαν.

ΑΓΡ. Κ' έμεϊς τó μερτικό μας θέλουμε· ά!

ΒΑ. Καλ' αλήθεια είναι 'ς τó Θεό σου αυτό πού λένε, ότι έγένηκες πλούσιος;

ΧΡ. Πρωτα ó Θεός, έλπίζω, ως αύριον, νά είμαι καθώς τó λένε· είναι όμως και κομμάτι κίνδυνος 'ς αυτήν τήν υπόθεσιν.

ΑΓΡ. Μή φοβάσαι τίποτά· κ' έμεϊς είμαστ' εδώ.

ΒΑ. Σάν τί λογιής κίνδυνος; γειά λέγε μέ τον γλήγορα νά τόν άκούσω.

ΧΡ. Νά σέ τόν 'πώ· άνισωστάς και μπορέσουμε νά κάνουμε πάντοτε καλά τó πετύχαμε· άλλοιώς όμως θά πάμε κατά διαβόλου.

ΒΑ. Μπρέ αυτό πού λές είναι σάν κομμάτι δύσκολο και βαρύ φόρτωμα και δέν με πολυαρέσει· αλλά δέν με λές και τί

τρέχει; νὰ γένης ἐσὺ ἔτσι γιὰ μιᾶς τόσο πλούσιος, νὰ φοβᾶσαι κι' ὄλας. . . κάτι βρωμοδουλειὰ θὰ τρέχει.

ΑΓΡ. Ἐτσι τὸ θαρρῶ κ' ἐγώ.

ΧΡ. Τί βρωμοδουλειὰ;

ΒΑ. Εἴρω κ' ἐγώ; μήπως κ' ἐγδυσες τὸν Ναὸ καὶ τώρα τὸ μετά-
νοιωσες καὶ φοβᾶσαι;

ΑΓΡ. Αὐτὸ ἴς τὴν πίστι μου θὰ εἶναι.

ΧΡ. Θεὸς φυλάξῃ, νὰ κάμω ἐγὼ τέτοιο πράγμα!

ΑΓΡ. Κ' ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω.

ΒΑ. Μὴν τὸ κρύφτης τώρα, γιὰτὶ τὴν ἐννοίωσα.

ΧΡ. Καλὲ συχώρα με κι' ὁ Θεὸς χωρέσε μ' αὐτὰ ποῦ βάνεις ἴς
τὸ νοῦ σου.

ΒΑ. Τί διάβολο! πάει πειὰ 'χάλας' αὐτὸς ὁ κόσμος· τὸ κέρδος
τοὺς στράβωσ' ὄλους.

ΑΓΡ. Οὐλοὺς μὰ τὴν πίστι μου τοὺς στράβωσε, οὐλοὺς!

ΧΡ. Μὰ τὸν Θεὸ, θαρρῶ πῶς δὲν εἶσαι μὲ τὰ σύγκαλά σου.

ΒΑ. Πόσον ἄλλαξ' αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος

ΧΡ. Καλὰ λέω πῶς τάχεις χαμένα.

ΒΑ. Ὡς καὶ τὸ κύτταγμά του τὸν προδίνει, πῶς κάτι βρωμο-
δουλειὰ ἔχει καμομένη.

ΑΓΡ. Ἐτσι μὲ φαίνεται κ' ἐμένα.

ΧΡ. Σὲ καταλαβαίνω τί τσαμπουνίζεις· ἐσὺ θαρρῆεις πῶς
ἀλήθεια κάτι ἐκλεψα, καὶ τὸ φέρνεις γύρο γύρο γιὰ νὰ
πάρῃς μερτικό.

ΑΓΡ. Ἐμεῖς γύρο δὲν τὸ φέρνουμε· μὸν παστρικά στὸ λέμε
πῶς θέλουμε τὸ μερτικό μας.

ΒΑ. (Πρὸς τὸν Χρεμ.) μερτικό; ἀπὸ τί;

ΧΡ. Δὲν εἶναι μωρὲ καῦμένε καθὼς τὸ στοχάζεσαι, ὄχι!
ἀλλ' ἄλλοιῶς.

ΒΑ. Ποῦ θὰ πῆ δὲν ἐκλεψες μὸν ἀρπάξεις.

ΧΡ. Μὲ τὰ σωστά σου γλέπω δαυμονίστηκες.

ΒΑ. Μήπως πῆρες λοιπὸν δανεικὰ ἀπὸ κανένα καὶ τᾶραγες;

ΧΡ. Μήτ' αὐτὸ χαμένε δὲν εἶναι· ποιὸς μωρὲ καυτὲ σὲ δα-
νειζει τώρα, ἀνίτως καὶ δὲν ἔχει τὴν ἀνάγκη σου, ἢ ἀνί-
σως δὲν σὲ φοβᾶται; ἀργὰ καὶ ποῦ νὰ βρεθῆ κάνεις νὰ
βοηθήσῃ τὸ φτωχό.

Εἷς ΑΓΡ. Ἄμμ' γι' αὐτὸ δὰ ρώτησ' ἐμένα, ποῦ πῆγα τὸν πε-
ρασμένο μῆνα ἔς ἓνα ἄρχοντα, καὶ τοῦ γύρεψα πενήντα
δραχμαῖς, καὶ τὴν ἀνοιξί ἀς τὰ πιάσ' ἀπάνου ἔς τὰ με-
ροκάματα, ποῦ θὰ τοῦ σκάψω τὰ περιβόλιά του, καὶ μοῦ-
καμε ὄρο ἔς τὸ κεράλι του, καὶ νὰ θάψῃ λέει καὶ τὴν
γυναϊκά του, ἂν ἔχῃ.

ΒΑ. Τί διάβολο λοιπὸν νὰ ἦναι! ἀφοῦ αὐτὸς δὲν θέλει νὰ
τὸ πῆ.

ΧΡ. Κατηγορᾶς πριχοῦ νὰ μάθῃς τί εἶναι.

ΒΑ. Ἐγὼ φίλε μου θέλω νὰ οἰκονομήσω τὸ πρᾶμα πριχοῦ νὰ
μαθητευθῆ καὶ κακοπάθῃς.

ΑΓΡ. Νὰ μωρὲ φίλος! καλλήτερ' ἀπ' ἀδερφός!

ΧΡ. Ἀλήθεια φίλος εἶναι! θυμοῦμε ποῦ ἔξοδιστε ταῖς περασμέ-
ναις τρία καὶ μ' ἀπέρασε ἔς τὸν λογαριασμό μου δεκατρία
καὶ μισό.

ΑΓΡ. (Ὀλίγον σιγὰ) μὰ π' ἀνάθεμά τονα τὸ σκύλο!

ΒΑ. Θαῤῥῶ πῶς γλέπω ἓνα νὰ τὸν κουβαλοῦνε ἔς τὰ δικαστή-
ρια, καὶ νὰ τὸν χώνουνε καὶ ἔς τὴν φυλακὴ, καὶ ὁ δικη-
γόρος του νὰ τὸν παρηγορᾷ καὶ νὰ τὸν λέῃ ἔννοια σου
φίλε μου, κάτσε ἥσυχος καὶ μὴ σὲ κόφτει καθόλου, κ' ἐ-
γὼ θὰ ζητήσω τὴν ἀναίρεσι.

Εἷς ΑΓΡ. Ὅχ! τὸ πρόκοψ' ἂν πέσῃ σὲ δικηγόρου χέρια! σὰν
κ' ἐμένα καλῆ ὥρα ποῦγα νὰ πάρω ἀπ' ἓνα ἄρχοντα δε-
καπέντε δραχμαῖς ἀπὸ κάτι ἄχρεα, μὲ συχῶρεσι, ποῦ τοῦ
πούληκα, καὶ σὰν δὲ μὲ πλέρωνε τὸ δίκιο μου, μὸν μ'
ἐγελοῦσε, καὶ τότε μ' ἔλεγε πῶς ἦτανε σάπια, πότε νὰ
πάω ἄλλῃ ἔμερα, πότε πῶς δὲν ἔχει χαλασμένα, πότε πῶς

ἔχει τὰ κλειδιά του χαμένα, καὶ πότε μὲ κρύβουνταν, μαύριξε κ' ἐμένα τὸ μάτι μου καὶ τὸν τράβιξα στὴν κρίσι, κ' ἀφοῦ ἔζη μῆνες βασανίστηκα μὲ τὸ πᾶνε κ' ἔλα καὶ μὲ τὸ σήμερα κ' αὔριο, βῆγῃκ' ἡ ἀπόφασις νὰ κἀνῃ ὄρκο, καὶ τὸν ἔκανε τὸ σουλι, χωρὶς νὰ φοβῆθῃ τὸν Θεοῦ, πῶς τάχατες μ' ἔχει πληρωμένα, κ' ὅτι τοῦ χρουστῶ κ' ὄλας κ' ἓνα φόρτωμ' ἀκόμα! καὶ δὲν φθάν' αὐτὸ, μόνε πλέρωκα κ' ἀπ' τὸ πουγγί μου κ' ἄλλαις τριανταοχτώμισυ· γιατί μοῦ πῆρ' ὁ δικηγόρος εἴκοσι γιὰ τὸν κόπο λέει ποῦ ἔκαμε νὰ μιλήσῃ γιὰ ἓνα σακί ἄχερα· καὶ πέντε, στοῦ ὀχθροῦ μας τὰ μᾶτια, γιὰ τὸ γραμματικό του, τρεῖς γιὰ τὸ χαρτί τὸ βουλωμένο, ἔζη τοῦ κλήτορα ποδοκόπι, τρεῖς γιὰ τὸ διάβασμα λέει, καὶ μιάμιση γιὰ τὸ κόλλημα! καὶ δὲν τῆς εἶχα ὁ καυμένος νὰ τῆς πλερώκω, καὶ πούληκα σὲ μισθὴ τιμῇ πὲς τὸν γαῖδαρο μου, μὲ συμπάθειο, κ' ἔχω κ' ἀπ' αὐτοῦ νὰ πάρω εἴκοσι πέντε ἀκόμα· χῶρια καὶ τὰ μεροκάματά μου ποῦ ἔχακα μὲ τόσα χασομέρια· καὶ δὲν φτάν' αὐτὸ, μὸν μ' ἐπερίπαιζε κ' ὄλας ὁ κλήτορας ὅταν τὸν πλέρωκα, καὶ μ' ἔλεγε, «καὶ 'ς τ' ἄλλα μὲ τὸ καλό.»

ΒΑ. (Πρὸς τὸν Χρεμ.) ἔτσι ποῦ λές· 'ς τὰ δικαστήρια καὶ 'ς τὴ φυλακὴ σὲ βλέπω.

ΧΡ. Ὅχι χαμένε δὲν εἶναι καθὼς τὸ στογάζεσαι ὄχι! ἀλλὰ ἐγὼ ἔχω σκοπὸν νὰ κάμω πλουσίους τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τιμίους.

ΒΑ. Πῶς τὸ εἶπες; ! τόσα πολλὰ ἔχεις κλεμμένα;

ΧΡ. Ὡ τῆς δυστυχίας μου μ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο!

ΒΑ. Ὅχι τῆς δυστυχίας σου μ' ἐμένα, ἀλλὰ μὲ τὸν ἑαυτὸν σου.

ΧΡ. Μῆτε καὶ μὲ τὸν ἑαυτὸν μου παληάνθρωπε· γιατί ἔχω τὸν Πλοῦτον.

ΒΑ. Ἐσὺ τὸν Πλοῦτον; ! ποῖόν Πλοῦτον;

ΧΡ. Αὐτὸν τὸν Θεό.

Εἶς ΑΓΡ. Νὰ μωρὸ δουλειά!!

ΒΑ. Νὰ μὴν ὄνειρεύεσαι καὶ παραμιλεῖς ;

ΧΡ. Ἄν κοιμᾷς ἐσὺ, παραμιλῶ κ' ἐγώ.

ΒΑ. Καὶ ποῦ εἶναι λοιπόν ;

ΧΡ. Μέσα.

ΒΑ. Ποῦ μέσα ;

ΧΡ. Ἐν τῷ σπῆτι μου.

ΒΑ. Ἐν τῷ σπῆτι σου;

ΧΡ. Μάλιστα ἔς τὸ σπῆτι μου.

ΒΑ. Δὲν πᾶς νὰ κουρεύεσαι ! ὁ Θεὸς ὁ Πλούτος ἔς τὸ σπῆτι τὸ
ἴδικό σου !

ΧΡ. Μὰ τὴν πίστι μου.

ΒΑ. Καλ' ἀλήθεια τὸ λές ;

ΧΡ. Κι' ἄμμι φέμματα;

ΒΑ. Νὰ χαρῆς τὴν ζωὴ σου;

ΧΡ. Μὰ τὸν Ποσειδῶνα.

ΒΑ. Τὸ θαλασσινό;

ΧΡ. Ἄν εἶναι κι' ἄλλος στεργικνός, μὰ κι' αὐτόν.

Εἰς ΑΓΡ. (πρὸς τὸν Βλεψ.) ἄμμι φέμματα θὰ σὲ ἴπῃ τώρα; δὲν
γλέπεις πόσους ὄρκους σοῦ κάνει;

ΒΑ. Κι' ἀκόμα στέκεσαι καὶ δὲν τὸν στέλνεις καὶ ἔς ἐμᾶς τοὺς
φίλους σου;

ΧΡ. Δὲν εἶν' ἀκόμα καιρός.

ΒΑ. Δὲν εἶναι καιρός νὰ δώσης ἔς ἐμᾶς;

ΧΡ. Δὲν εἶναι πρέπει πρῶτα νὰ τοῦ ἀνοίξουμε τὰ μάτια.

ΒΑ. Ποιανοῦ;

ΧΡ. Τοῦ Πλούτου μ' ὅτι τρόπον ἔμπορέσουμε.

ΒΑ. Καὶ πῶς; στραβός εἶναι;

ΧΡ. Θεόστραβος.

ΒΑ. Γι' αὐτὸ λοιπόν καὶ ποτέ του δὲν ἤρθε κ' εἰς ἐμένα.

ΑΓΡ. Καὶ μήπως ἤρθε καὶ ἔς ἐμᾶς;

ΧΡ. Τώρα ὅμως, πρῶτα ὁ Θεὸς θὰ ἔρθῃ.

ΑΓΡ. Ἄπ' τὸ στόμα σου καὶ ἔς τοῦ Θεοῦ τ' αὐτί.

- ΒΑ. Και τί στέκεσαι λοιπόν; γιατρόν ἀμέσως.
ΧΡ. Γιατρόν;! και ποῦ βρέθηκε καυμένα γιατρός τῆς προκοπῆς;
λείπει κ' ἡ τέχνη λείπει κ' ἡ κλοπερομή.
ΒΑ. Και γειά νά τὸ σκεφθοῦμε.
ΧΡ. Ὅσο θέλεις σκέψουτο, δὲν εἶναι.
ΒΑ. Ἔχεις δίκην; κ' ἐγὼ τὸ συλλογοῦμαι και δὲν τὸν ἔρισκω.
ΧΡ. Δὲν εἶναι βέβαια.
Εἰς. ΑΓΡ. Ἐγὼ ξέρω ἓνα, π' ὅ,τι πῆς ἀξίζει! και γιατρός κα-
λὸς εἶναι! και τ' ἄλογά μας καλυγόνει, και τὸ Γραμμα-
τικὸ θά κάμει τώρα κοντὰ ἔς τὸν δήμαρχό μας.
ΧΡ. (Πρὸς τὸν Βλεψ.) Ἔξερεις τί στοχάζομε; κ' εἶναι θαῤῥῶ και
τὸ καλλήτερο! νά τὸν πάγω ἔς τοῦ Ἀσκληπιοῦ.
ΒΑ. Ὅχι και καλλήτερα, μὰ τὸν Θεό, σὰ βουλευτῆς τὸ στοχά-
στηκες! μὲν μὴ χασομερᾶς καθόλου.
ΑΓΡ. Καλᾶναι ἔς τοῦ Ἀσκληπιοῦ, καλᾶναι! μὲν τρέχα και μὴ
στέκης.
ΧΡ. Ἔτσι πρέπει νά κάνω.

Σ Κ Η Ν Η 4.

Περὶ Καρῶν και οἱ ῥηθέρτες.

- ΠΕΝ. Πῶς;!! τ' εἶν' αὐτὰ ποῦ σχεδιάζετ' ἐσεῖς ἐδῶ; ποῦ ἐτοι-
μάζεστε νά πάτε; ποῦ;
ΒΑ. Τί δαίμονας εἶναι πάλ' αὐτός.
ΠΕΝ. Τοῦ διαβόλου θά σᾶς δώσω και τοὺς δύο! γειά διέ τί
πράμα ποῦ τολμοῦν νά κάνουν! πράμα ποῦ ἀκόμα μῆτε
Θεὸς μῆτε ἄνθρωπος ἔκαμε! σᾶς πῆρ' ἡ ὀργή σᾶς πῆρε!
ΑΓΡ. Αἱ! γειά γρήκα ἴδι' ἀπὸ τέτοια ποῦ τετοιώνεις ἐσὺ, ἐγὼ
δὲν τὰ τετοιώνω! τ' ἀκούς; ξέρεις πῶς μὲ λέν' ἐμένα;
Κουμποροχούτη! και ῥώτηξε νά τὸ μάθης.
Ἔτερ. ΑΓΡ. Γι' ἀριγράσου ἐσὺ κερά! μᾶς δείχνεις μὲ τὴν ὥρα
σου τὴν ῥάχι σου; γιατί πιάνω μὰ τὸ Θεὸ καμμιά σκίζα!
κι' ἀργάζω τὸ τομάρι σου σὰν τελατίνι! ξέρεις πῶς μὲ

λένε κ' ἐμένα; Γουμαραγκαθούλη' και νά ποῦ σ' τόπα κ'
ἤξερέ το' μὸν τσάκισ' τὸν σβέρκο σου και φεύγα. ἂ!

ΚΑΡ. Μωρὲ γειάσας ἀδέρφια!

Ἔτερ. ΛΓΡ. Γιὰ τήρα κ' ἐμένα 'ς τὰ μάτια' (τὸν βλέπ' ἡ Πεν-
νία) τὰ γλέπεις πῶς εἶναι μαυρισμέν' ἀπὸ τὴν πείνα; ἐγὼ
σκίζα δὲν πιάνω, σὰν και λόγου του' μὸν μὲ τὰ χέρια μου
σὲ κάνω ποῦ νὰ βλαστημήσης τὸ γάλα ποῦ βύζαξες' και
μὴν ἤρτες ἐδῶ μωρὴ νὰ μᾶς τετοιώσης.

ΧΡ. Μπρὲ γειὰ σταθῆτ' ἀδέρφια νὰ διοῦμε πρῶτα και ποιά
εἶναι.

ΒΑ. Στρίγλα εἶναι μὰ τὸν Θεὸ, στρίγλα' δὲν γλέπεις και τὸ
κῦτταγμα της;

Εἷς ΛΓΡ. Ἀλήθεια σὰ στρίγλα κυττάζει.

ΠΕΝ. Και ποιά θαρρέϊτ' ἐσεῖς πῶς εἶμαι;

ΧΡ. Ἐκείνη ποῦ εἶπαμε' ἀλλοιῶς δὲν ἤθελες μᾶς φορτωθῆς.

ΠΕΝ. Ἔτσι αἶ; νὰ μὴ φωνάζω ποῦ θέλτε νὰ μὲ διώξेत' ἀπ'
ἐδῶ;

ΧΡ. Κι' ἂν σὲ διώξουμ' ἐμεῖς ἀπ' ἐδῶ, ἐσὺ πήγαινε κατὰ δια-
βόλου' ἀλλὰ δὲν μᾶς λὲς και ποιά εἶσαι;

ΠΕΝ. Εἶμ' ἐκείνη ποῦ θὰ σᾶς κάμω σήμερα ὅ,τι σᾶς πρέπει
γιὰ νὰ διῆτ' ἐσεῖς ποιάνα ζητεῖτε ν' ἀφανίσετε.

ΒΑ. (Πρὸς τὸν Χρ.) καλὲ νὰ μὴν εἶν' ἐκείνη ποῦ λένε πῶς ἔφυγε
ἀπ' τὸ τρελλοκομεῖον;

ΧΡ. Ξέρω κ' ἐγώ;!

Εἷς ΛΓΡ. Μῶρ σταθῆτε νὰ τὴ δέσουμε' (λύει τὴν ζώνην του
κ' ἐτοιμάζεται νὰ τὴν δέση) βοηθάτεμ' ἐδῶ ἀδέρφια!

ΠΕΝ. Ἡ Πενία εἶμ' ἐγὼ, ἡ Πενία' ποῦ κατοικῶ τόσον καιρὸν
μαζήσας τ' ἀκοῦτε;

ΒΑ. (Ἐντρομος) ὦ τῆς συμφορᾶς μου!! και ποῦ νὰ φύγω τώρα
ὁ καυμένος;!

(Ἐντρομοὶ οἱ ἀγροῖκοι και ὀπισθοδρομοῦντες ταχέως
κρύπτονται ὀπισθεν τῆς σκηνῆς' ἀφίνει κατὰ γῆς και
τὴν ζώνην του ὁ ἐτοιμασθεὶς γὰ δέση τὴν Πενίαν' ὁ

δὲ Καρίων πλησιάζει πρὸς τὴν θύραν, ὅπου καὶ ἴσταται.)
ΧΡ. (Πρὸς τὸν Βλ.) νὰ φύγης;! οὐ καὶ δὲν τρέπεται φοβιταίρη!
στάσ' αὐτοῦ.

Εἰς ΑΓΡ. (Προτείνων μόνον τὴν κεφαλὴν του)· καλὰ σὲ λέει·
ἴντροπή εἶναι νὰ φύγης· (κρύπτεται.)

ΒΛ. (Πρὸς τὸν Χρ.) καθόλου δὲν τόχω σκοπὸ νὰ σταθῶ, γιὰτι
δὲν ἐπαλάβωσα.

ΧΡ. Στάσου σὲ λέω· κ' εἶναι ἴντροπή δύο ἄνδρες νὰ φύγομε·
ἀπὸ μιὰ γυναῖκα.

ΒΛ. Φτώχεια τὴν λὲν αὐτὴν φτώχεια! ποῦ χειρότερος δαίμονας
ἀπ' αὐτὴν κ' ἄλλος δὲν εἶναι· τ' ἀκούς; τί κάθεσαι λοι-
πὸν καὶ μὲ λές;

Εἰς ΑΓΡ. (Ἔσθωθεν)· καλὰ τὸ λέει μὰ τὸν Θεό· ἔχει δίκιο.

ΧΡ. Στάσου σὲ παρακαλῶ, στάσου.

ΒΛ. Τοῦ κάκου παρακαλεῖς· γιὰτι ἐγὼ δὲν ἐπαλάβωσα, σὲ λέω
νὰ σταθῶ.

ΧΡ. Κ' ἐγὼ πάλι σὲ λέω, ὅτι θὰ κάμουμε τὴν πεὰ μεγάλη
τρέλλα νὰ φοβηθοῦμε μιὰ γυναῖκα καὶ νὰ φύγομε, ἀφί-
νοντες τὸν Πλοῦτον χωρὶς βοήθεια.

Εἰς ΑΓΡ. (Προτείνων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν Βλεψ.) καρδιά καὶ
μὴ σὲ μέλλει· τί τὴν φοβᾶσαι; (κρύπτεται.)

ΒΛ. (Πρὸς τὸν Χρ.) καὶ μὲ τί δύναμι θὰ τὴν ἀντισταθῆς κουτέ;
ἢ μὲ τί ἄρματα θὰ τὴν πολεμήσης; μήπως δὲν εἶν' αὐτὴ
ἡ διαβόλισσα αἰτία, ποῦ ὡς καὶ τὸ παληομάχαιρό σου
τόχεις ἐνέχυρο βαλμένο;

Εἰς ΑΓΡ. (Ὡς ἀνωτέρω)· κ' ἐγὼ τὸ τσαπί μ' ὁ καυμένος· (κρύ-
πτεται.)

ΧΡ. Ἐννοιά σου λέω, καὶ μὴ σὲ μέλλει· ξέρ' ὁ Πλοῦτος μὲ
τί τρόπον νὰ τὴν νικήσῃ.

ΠΕΝ. Ἀκόμα τολμάτε παληάνθρωποι νὰ φλυαρῆτε ἐνῶ σᾶς
ἐπίασα ἐπ' αὐτοφόρῳ;

- ΧΡ. Και σύ διαβόλισσα τι μᾶς φορτώθηκες και τσαμπουνίζεις
τόσα χωρίς νά σ' ἀδικῆ κανένας;
- ΠΕΝ. Ἐγὼ δὲν ἀδικοῦμαι, ποῦ πασχίζετε νά κάμετε τὸν
Πλοῦτον νά βλέπη;
- ΧΡ. Αὐτὸ δὰ λέω κ' ἐγὼ τί σ' ἀδικοῦμ' ἐμεῖς ἐσένα, ἀνίσως
και πασχίζουμε νά κάμουμε τοὺς ἀνθρώπους εὐτυχεῖς;
- ΠΕΝ. Και πῶς θὰ τοὺς εὐτυχῆσεν' ἐσεῖς;
- ΧΡ. Πῶς;! πρῶτα κι' ἀρχὴ νά ξεκουμπίσουμ' ἐσέν' ἀπὸ τὴν
μέση.
- Εἰς ΑΓΡ. (Ὡς ἀνωτέρω)· Κ' ὕστερα βάλτο στραβά! (κρύπτεται).
- ΠΕΝ. Ἐμένα νά διώξετε; και γίνεται μεγαλύτερο κακὸ ἀπ'
αὐτὸ ποῦ λέτ' ἐσεῖς νά κάμετε;
- ΧΡ. Τὸ μεγαλύτερο κακὸ θὰ εἶναι, ἂν δὲν τὸ κάμουμ' αὐτὸ
ποῦ λέω.
- Εἰς ΑΓΡ. (Ὡς ἀνωτέρω)· Κι' ὅσο ἔμπορεῖς ἐς τὴν πίστι σου πειὼ
γλήγορα, γιατί πειὰ μ' ἐσάπισ' ἡ ἀναθεματισμένη. (κρύ-
πτεται).
- ΠΕΝ. Ἰσα ἴσα κ' ἐγὼ περὶ αὐτοῦ θέλω κατὰ πρῶτον νά δώσω
λόγον και νά σέ τ' ἀποδείξω, ὅτι μόνη ἐγὼ εἶμ' ἡ αἰτία
ὄλων τῶν ἀγαθῶν σας, και ἐξ αἰτίας μου ζῆτε' κι' ἂν δὲν
τὸ ἀποδείξω αὐτὸ, τότε κάμετ' ὅ,τι θέλετε.
- ΧΡ. Ἐσὺ θὰ ἔμπορέσης νά τ' ἀποδείξης αὐτό! . .
- ΠΕΝ. Ἐγὼ! ἐγὼ! και νά σέ πείσω μάλιστα, ἀφοῦ σέ τὸ ἀπο-
δείξω εὐκολώτατα, ὅτι πολὺ μεγάλο σφάλμα θὰ κάμης,
ἀνίσως καθὼς λές κάμης τοὺς δικαίους πλουσίους.
- ΧΡ. Μωρὲ ποῦ εἶστε σίδερα κι' ἀλυσίδες!
- Εἰς ΑΓΡ. (Ὡς ἀνωτέρω)· Ἐκεῖ χάμου εἶναι και τὸ ζουνάρι μου
(κρύπτεται).
- ΠΕΝ. Μὴν ἀδημονῆς και φωνάζεις πριχοῦ ν' ἀκούσης.
- ΧΡ. Και ποιὸς ἔμπορεῖ νά μὴν ἀδημονῆ και νά μὴν φωνάζη
ὅταν ἀκούη τέτοια;
- ΠΕΝ. Ὅποιος εἶναι φρόνιμος.

ΧΡ. Κι' ἂν δὲν ἔμπορέσης νὰ τ' ἀποδείξῃς αὐτὸ ποῦ λᾶς
τότε νὰ χάνῃς;

ΠΕΝ. Ὅ,τι θέλεις.

ΧΡ. Καλό!

ΠΕΝ. Πλὴν κ' ἐγὼ θεὸς νὰ σᾶς κάμω ὅ,τι θέλω ἂν νικήσω.

ΒΑΕΩ. (Πρὸς τὰ Χρυσ.) Φθάνουν λᾶς εἴκοσι κρεμάλαις;

ΧΡ. Γι' αὐτὴν· γιὰ ἡμᾶς ὅμως τρεῖς.

ΚΑΡ. Καλὲ δὐὸ μοναχὰ ἀφεντικό.

ΧΡ. Καὶ πῶς; τὸν ἀπάτὸ σου δὲν τὸν λογαριάζεις;

ΚΑΡ. Δὲν τὸν λογαριάζω βέβαια· γιὰτὶ ἐγὼ σὰ δούλος ποῦμαι
στῆς δουλειᾶς τῶν ἀφεντάδων δὲν ἀνακατόνουμαι· καὶ
σὲ τέτοια δουλειὰ μάλιστα!

ΒΑΕΩ. (Πρὸς τὸν Χρ.) Βλέπεις τώρα τὰ λόγια μου; καλὰ τὸ-
λεγα ἔγω ὁ καυμένος νὰ φύγω.

ΧΡ. Γιατί; τί ἔπαθες;

ΒΑ. Τί πάθαμε ἑπὶ δὲν τὴν ἀκούς πῶς τῷχει βέβαιον πῶς ἐνί-
κησε· καὶ μᾶς στέλνει ἔς τὴν κρεμάλα; σπάσιμο θέλ' ἐ-
μένα τὸ κεφάλι μου, γιὰ νὰ βάνω γινῶσι ἄλλη μιὰ φορὰ
νὰ μὴν ἀκούω κανένα.

ΧΡ. Μπρὲ σὶπά φοβιτσιάρη· κ' ἔχ' ὑπομονή· καὶ νὰ διῆς τώρα
πῶς ἐγὼ τὴν ἀποστομόνω· (πρὸς τὴν Πενίαν)· ἐγὼ νομίζω
ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ ὀρθὸ καὶ δίκαιον, οἱ ἀγαθοὶ νὰ εὐτυχοῦν,
κ' οἱ πονηροὶ καὶ ἀχρεῖοι νὰ δυστυχοῦν· αὐτὸ κ' ἐμεῖς ἐπι-
θυμοῦντες μάλις ἤθελαμε τὸ μέσον νὰ γίν' αὐτὸ τὸ μεγάλο
καλό.

Εἰς ΑΓΡ. (Ὡς ἀνωτέρω). Ὁ θεὸς χωρέσ' τὴν μάνα καὶ τὸν κύ-
ρισου! (κρύπτεται)

ΧΡ. Διότι ἀνίσως καὶ ξαναδιῆ ὁ Πλούτος τὸ φῶς του, καὶ
πύση νὰ τρέχη ἐδῶ κ' ἐκεῖ σὰν στραβὸς, τοὺς μὲν πο-
νηροὺς καὶ ἀχρεῖοὺς θὰ φεύγη τοὺς δὲ τιμίους θὰ περιποιῆ-
ται· κ' ἀπὸ τοὺς κάμη μιὰ φορὰ πλουτίους, θὰ γίνουσι καὶ

ἀγαθότεροι, καὶ πειρὸ θεοφοβούμενοι· ἤμπορει λοιπὸν ἄλλος
κάνεις νὰ ἐφεύρη ἄλλο καλλήτερον ἀπ' αὐτὸ τὸ μέσον ;
ΒΛ. Κανέννας μὰ τὸν θεόν ! ἐγὼ σὲ τὸ βεβαιὸν αὐτὸ, καὶ κα-
θόλου μὴ ῥωτᾶς αὐτήνα.

Εἰς ΑΓΡ. (ὡς ἀνωτέρω) Κ' ἐγὼ σὲ τὸ βεβαιόνω. (κρύπτεται)

ΧΡ. Διότι, καθὼς εἶναι σήμερον ἡ κατάστασις τῶν ἀνθρώπων,
ποῖός δὲν τὸ βλέπει ὅτι εἶναι κακομοιριά καὶ ἀπελπισία,
οἱ μὲν ἀχρεῖοι καὶ πονηροὶ νὰ πλουτοῦν, οἱ δὲ δίκαιοι καὶ
ἀγαθοὶ νὰ ζοῦν μαζὴ μ' ἐσένα τὴν Πενία καὶ νὰ δυστυ-
χοῦν ;

Εἰς ΑΓΡ. (ὡς ἀνωτέρω) Καὶ δὲν ῥωτᾶς ἐμένα ποῦ δὲν ἔμπορῶ νὰ
σταθῶ ἴστ' ἀπὸ πείνα ; (κρύπτεται)

ΧΡ. Τὸν ἀκοῦς ; ἕνας λοιπὸν καὶ μόνος τρόπος εἶναι, ἀνὰ ξαναδιῆ
τὸ φῶς τοῦ ὁ Πλοῦτος, τότε αὐτὸς μόνος θὰ διορθώσῃ
αὐτὸ τὸ κακόν.

Εἰς ΑΓΡ. (ὡς ἀνωτέρω) Αὐτοῦνοῦ κι' ἄλλας δουλειὰ εἶναι καὶ κά-
νενας ἄλλος δὲν θὰ ἔμπορέσῃ νὰ τὸ κάμῃ αὐτὸ ποῦ λές.
(κρύπτεται)

ΠΕΝ. Ἐσεῖς ἐκουπιάνετε ἀπ' τὰ γεράματα καὶ φλυαρεῖτ' ἕνα
σωρὸ ἀνοησῖαις· κι' ἄμμι' ἀνὰ γέν' αὐτὸ ποῦ λέτε, γιὰ κα-
λὸν σας δὲν θὰ εἶναι· διότι ἀνὰ, καθὼς τὸ λέτε δὲ ἐσεῖς,
ξαναλάβῃ τὸ φῶς τοῦ ὁ Πλοῦτος, καὶ μοιραστῆ εἰς ὅλους
ἴσια, τότε κάνεις πλέον, μήτε τέχνη θὰ κάνῃ, μήτ' ἐπι-
στήμη θὰ μαθηθῇ καὶ θ' ἀφανιστῆτε ὅλοι, διότι ἀφοῦ κα-
τορθωθῇ νὰ ζῆτ' ἀργεῖοι, σὲν πλούσιοι, ποῖός πλέον θὰ θε-
λήσῃ νὰ γίνῃ ῥάφτης ἢ κτίστης ἢ ναύτης ἢ ποδηματᾶς
ἢ γεωργός ;

Εἰς ΑΓΡ. (ὡς ἀνωτέρω) Κι' ἄς νὰ μὴ ξαναπιᾶσω τ' ἀλάτρι ἄλλη
μιά φορά. (κρύπτεται)

ΠΕΝ. Τὸν ἀκοῦς ; κόπιασε τότε ναύρης ψωμί νὰ φᾶς.

ΧΡ. Ἐπὺ εἶσαι κουτῆ καὶ δὲν νοιώθεις τί λές· ἄμμι' ὅλ' αὐτὰ ποῦ
εἶπες θὰ μᾶς τὰ κάνουνε οἱ δοῦλοι.

ΠΕΝ. Και πού θά τους εύρης τους δούλους ;

ΧΡ. Ποῦ θά τους εύρω ; ἀμμ' ὅταν ἔχω χρήματα, εὐρίσκω ὅσους θέλω, καί τους βάζω καί μέ τά κάνουν.

Εἰς ΑΓΡ. (ὡς ἀνωτέρω) Κ' ἐμεῖς μέ τὸ μεροκάματο τά κάνουμε.
(κρούπτεται)

ΧΡ. Τὸν ἄκουσες ;

ΠΕΝ. Καί ποιὸς παιὰ θά γένη δούλος, ἀφοῦ καί αὐτὸς θά εἶναι πλούσιος ;

ΧΡ. Ὅποιος θέλει νὰ κερδίζη περισσότερα.

ΠΕΝ. Ἄμμ' σέ εἶπα δά κουτόμυαλε, ὅτι ἀφοῦ ὅλοι πλουτήσουν, καθὼς ἐσεῖς σχεδιάζετε, κανεὶς πλέον δὲν θά ἔχη ἀνάγκη νὰ δουλεύῃ ἐπομένως μήτε στρώματα θά ἔχης νὰ κοιμάσαι· μήτε σαμπνὶ νὰ κάθεται, μήτε καὶ φορέματα θά βρισκῆς, μήτε ἄλλα καλὰ πράγματα· θά ὑστερῆσαι μάλιστα καί τὰ πλέον ἀναγκαῖα τῆς ζωῆς σου· ἐν ᾧ ἐγὼ εἶμ' ἐκείνη πού σᾶς προμηθεύω, ὅ,τι πρᾶμα σᾶς ἀναγκαιεῖ· διότι ἀναγκάζω τὸν τεχνίτην νὰ δουλεύῃ διὰ νὰ πέρη χρήματα.

Εἰς ΑΓΡ. (ὡς ἀνωτέρω) Ἐέρεις δά! πολλὰ πού πέρνω γ'ὼ βγαίν' ἡ ψυχὴ μου ὅλη μέρη ἔσθ' ἄπ' αὐτὰ τσαπὶ καί δὲν βγάζω μήτε τὸ ψωμί μου. (κρούπτεται)

ΧΡ. Καί τί ἄλλο καλὸν ἤμπορεῖς ἐσύ νὰ προμηθεύσης, παρά πείνα καὶ ψείραις καὶ κορυοῖς καὶ κουνούπια μάλιστα τὰ ὅποια νὰ τραγουδοῦν τοὺς ἀγαπημένους σου καί νὰ τοὺς ξυπνοῦν, σά νὰ τοὺς λένε, «θὰ πεινάσης κακόμοιρε, μὸν σήκω νὰ δουλέψης» ἀλλ' ἐξ' αὐτὰ τοὺς ἔχεις καὶ πολὺ ὄμορφα στολισμένους· ἀντὶς καλὰ φορέματα φοροῦν κουρελιασμένα.

Εἰς ΑΓΡ. (ἐξέρχεται δύο βήματα καὶ ἴσταται) Γιὰ τήραξ πῶς μ' ἔχεις ;

ΧΡ. Τὸν βλέπεις; καμάρωστον τώρα· ἔπειτα καί τὰ στρώματα τῶν ἀγαπημένων σου εἶναι πολὺ ἀναπαυτικά! κλαδιά ἢ ἀχυρα σάπια γεμάτα φύλλους, γιὰ νὰ τοὺς διώχνουν τὸν

ὑπνον τους· καὶ γὰρ προσκέφαλο ἓνα χοντρό λιθάρι· κι ὅταν πάλι θὰ φᾶνε, κάθονται κατὰ γῆς μέσ' τὰ χόματα καὶ χαύτουν κομμάτι σταχτόπηττα ἂν ἔχουν, βροκανίζου καὶ βεπανίδαις γιὰ προσράγι.

Ὁ ΑΓΡ. Τὸν χειμῶνα· εἰ δὲ τὸ καλοκαίρι τοῦ τῆς βρίσκεις κι αὐταῖς;

ΧΡ. Τ' ἀκοῦς; τῶ ὄντι! πολλὰ καλὰ προξενεῖς ἐσύ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· νὰ σὲ φτύσω νὰ μὴν ἀβασκαθῆς· (τὴν ψευτοπτύει τρίς).

ΠΕΝ. Κι αὐτὰ τοῦ ἀνάφερεις ἐσύ, δὲν εἶν' ἐδικὰ μου· αὐτὰ εἶναι τῆς Πτωχείας.

ΧΡ. Καὶ μήπως ἡ φτώχεια δὲν εἶν' ἀδερφή τῆς Πενίας;

ΠΕΝ. Ὡραία τὸ ταίριαζες! νὰ σὲ φτύσω κ' ἐγὼ τώρα νὰ μὴν ἀβασκαθῆς· (τὸν ψευτοπτύει).

ΧΡ. Στὰ μοῦτρά σου!

ΠΕΝ. Ὡσὰν νὰ λὲς ὅτι εἶναι τὸ ἴδιον ὁ ἄτιμος μὲ τὸν τίμιον καὶ ὁ ἀχρεῖος μὲ τὸν καλόν! ἀλλ' αὐτὸς κουτέ, δὲν εἶν' ὁ ἐδικός μου βίος· ὄχι! διότι τοῦ μὲν πτωχοῦ, καθὼς ἐσύ τὸν ἐζουγράφισες εἶναι μόλις νὰ ζῆ, χωρὶς σχεδὸν νὰ ἔχη τίποτα· τοῦ δὲ πένητος εἶναι, νὰ καταγίνεται εἰς τὸ ἔργον του καὶ νὰ ζῆ μὲ οἰκονομίαν· καὶ μήτε νὰ τοῦ περισσεύουν μήτε πάλι καὶ νὰ ὑστερῆται τὰ ἀναγκαῖά του.

ΧΡ. Τῶ ὄντι πολὺ εὐτυχισμένα ζουγραφίζεις καὶ σὺ τὴν ζωὴν τοῦ πένητός σου· νὰ βραχνίζετ' ὅσο ν' ἀποθάνῃ, καὶ νὰ ζῆ μὲ τόσῃ οἰκονομίαν, τοῦ νὰ τὸν θάψουν ὕστερα μὲ ἐλεημοσύνην!

Ὁ ΑΓΡ. Καὶ μὴν πᾶς μακριά· νά! δὲν εἶν' ἀκόμα ἓνας μῆνας τοῦ ἔθαψα τὸ μακαρίτη τὸν ἀδερφό μου μὲ ἐλεημοσύνη, καὶ τώρα ἡ γυναῖκά του γυρνᾷ ζητιάνα μέσ' εἰς τοὺς δρόμους.

ΧΡ. Τ' ἀκοῦς;

Ὁ ΑΓΡ. Δὲν τὴν δίνει χέρι νὰ τ' ἀκούσῃ· ὄχι! (ἐνθαφρύνεται καὶ προχωρεῖ δύο ἔτι βήματα).

ΠΕΝ. Περιγελά; βλέπω τὰ σπουδαία· χωρίς νά γνωρίζης ὅτι ἐγὼ κάμω τοὺς ἀνθρώπους, καὶ κατὰ τὸ σῶμα, καὶ κατὰ γνώμην πολὺ καλλητέρους ἀπ' ὅ,τι τοὺς κἀν' ὁ Πλούτος· διότι αὐτὸς τοὺς ἐροδιάζει μὲ πάχητα καὶ μὲ ποδάγραν καὶ μὲ ἀδυναμίαν, καὶ ἐγὼ τοὺς κάμω λιγνοὺς καὶ δυνατοὺς, καὶ νικητὰς τῶν ἐχθρῶν τους.

ΧΡ. Βέβαια νικητὰς γιὰτὶ μαυρίζεις τὸ ἴματι τους ἀπὸ τὴν πεῖνα.

ὁ ΑΓΡ. Μπρὲ τὸν λύκο δὲν φοβᾶμαι σὰ μὲ σφίξ' ἢ πεῖνα.

ΧΡ. (Πρὸς τὴν Πεν.) Τ' ἀκοῦς;

ΠΕΝ. (Πρὸς τὸν ἀγρ.) Βουβάσου σύ! γιὰτὶ τώρα σὲ πέρν' ἡ ὀργή· (ἐντρομος ὁ ἀγροϊκος κρύπτεται πάλιν ὀπισθεν τῆς σκηνῆς).

ΧΡ. (Πρὸς τὴν Πεν.) Τὸν καμάρωτες τώρα, τί παλληκάρια εἶν' οἱ φίλοι σου;

ΠΕΝ. Ἄκουσε τώρα καὶ περὶ τῆς σωφροσύνης τους· ἡ μὲν σεμνότης εἶναι προτέρημα ἐδικόν μου, ἡ δὲ ἀναισχυντία τοῦ Πλούτου.

ΧΡ. Τῶ ὄντι! πολὺ σεμνότης εἶναι ἡ κλεψιά καὶ ἡ ληστεία.

ΒΑ. Καὶ εἶναι σεμνότης; σάν δὲν φοραθῇ.

ΠΕΝ. Παρατήρησε καὶ ἄλλο· ὅσοι διευθύνουν τὰ κοινὰ πράγματα, ὅταν εἶναι πένητες, ὅλο περὶ δικαιοσύνης καὶ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ὁμιλοῦσι καὶ φωνάζουν· ἀφοῦ ὅμως πλουτήσουν, λέγουν καὶ κάμουν ὅλο τὸ ἐναντίον.

Εἷς ΑΓΡ. (Προτείνων τὴν κεφαλήν του) Καλὴ ὥρα σάν τὸν δὴμαρχόν μας· (κρύπτεται).

ΧΡ. Αὐτὸ τὸ λῆς ἀλήθεια· καὶ μόλον τοῦτο πάλι μὴν πιστεύης ὅτι θὰ μὲ καταπέισης ἐσὺ, πῶς ἡ Πενία εἶναι καλλήτερον ἀπ' τὸν Πλούτον, γιὰτὶ βλέπω πῶς φθάνει νᾶναι κανεὶς πλούσιος καὶ νά τὸν προσκυνῶν μικροὶ μεγάλοι· ἐνῶ πολλοὶ φτωχοὶ τίμιοι καὶ ἄξιοι, δὲν γυρνᾶ κανεὶς νά τοὺς κυττάξῃ.

ΒΑ. Κ αλή ώρα σάν κ' έμένα! ένώ ό Χαρικλής, λέγει ένα σωρό ανοησίες, και γιατί είναι πλούσιος, σέκουνται και χάνουν ό αυτοί τον άκουσε κι αυτός δέν ξέρει να μοιράση δυό γαί-
δάρων άχρεα.

ΧΡ. Άμμ' άν ήξερε, θα κρατούσε πρώτα τή δική του μερτικό.

ΗΕΝ. Πολύ άνόητος είσαι βλέπω, να θαρρώς και σύ πώς μ' αυ-
τά πού λές, μπορείς να υποστηρίξεις τήν ιδέαν σου.

ΧΡ. Και γιατί λοιπόν σε άποφεύγουν όλοι, σάν ό διάβολος, τή
θυμίαμα;

ΗΕΝ. Γιατί τούς διορθώνω; κι αυτό μπορείς πολύ καλά να
τό συμπέρανης άπ' τά παιδιά, πού άποφεύγουν τούς γο-
νεϊς τους γιατί τά συμβουλεύουν εις τή καλόν; τόσο πολύ
δύσκολο πράμα είναι, να διακρίνη κανείς τή καλόν!

ΧΡ. Δέν τόχεις τώρα τίποτα να πής πώς κι ό Ζεύς δέν δια-
κρίνει τή καλόν και μ' όλον τούτο αυτός έχει τόν Πλούτον.

ΒΑ. Και τήν άφρονειά της τήν στέλνει σ' έμάς!

Εΐς ΑΓΡ. (Προτείνων τήν κεφαλήν του). Και μάς κολληθήκε σάν
τὸ τσιμούρι (κρούπτεται).

ΗΕΝ. Τί κουτοί και ξαναμωραμένοι πού είστε καυμένοι! άμμ' ό
Ζεύς δά είναι κι άν ήναι πάμπτωχος; και απόδειξις ότι,
άν ήτανε πλούσιος, καθώς έσεις τόν φαντάζεστε, έπρεπε
εις τούς Όλυμπιακούς αγώνας να στεφανώνη τούς νικητάς
με χρυσόν στέφανον, και όχι με άγριοεληά!

ΧΡ. Αυτό δά ίσια ίσια είν' απόδειξις ότι τιμῶ τόν Πλούτον
και τόν φυλάει άγγιχτον; τούς δέ νικητάς στεφανώνει με
ένα κλονάρι άγριοεληά.

ΗΕΝ. Πολλήν ποταπότητα αποδίδεις εσύ εις τόν Δία, ανίσις
και είναι πλούσιος καθώ; λές, κι έπειτα δείχνει τόσην
φιλαργυρίαν.

ΧΡ. Αυτός λοιπόν ό Δίας σου να στεφανώση κ' έμένα μ' άγριο-
εληά; μάν τρέχα γλήγορα όσο μπορείς να μην τήν άρπά-
ξη άλλος.

ΠΕΝ. Κ' ὑποφέρειτ' αὐτὸ τώρα, νὰ σᾶς ἀκούη κανεὶς νὰ λέτε ὅτι τὰ ὅσα ἀγαθὰ ἀπολαμβάνετε δὲν εἶν' ἀπ' τὴν Πενίαν;

ΧΡ. Αὐτὸ πειὰ ῥῶτα ἐμᾶς νὰ σὲ τὸ ποῦμε· ἀνίσως δηλαδὴ ὁ Πλοῦτος ἢ ἡ Πενία εἶναι καλῆτερον· ποῦ παρακαλοῦμε πότε νὰ πεθάνη κανένας πλούσιος γιὰ νὰ χορτάσουμ' ἀπ' τὴν μακαριά του.

ΠΕΝ. Καὶ ἴγαι πλούσιοι ἐπαινοῦν τὴν Πενίαν καὶ λένε «μάκαρι νὰ εἶμαστε κ' ἐμεῖς πένητες;»

ΧΡ. Ἀλήθεια μὰ τὸν θεὸ, κουτὴ εἶσαι καυμένη! ἄμμ' δὲν τὸ καταλαμβάνεις δὰ τόσον ἀπλοῦν πράμα πῶς αὐτοὶ τὸ λέν στα χωρατά;

ΠΕΝ. Πῶς στὰ χωρατά;!

ΧΡ. Ἄμμ' νὰ πῶς· ἂν τὸ λένε μὲ τὰ σωστά τους, τίποτε ἄλλο πειὸ εὐκολο ἀπ' αὐτό μοιράζουν τὴν κατάστασίν τους ὄλῃνα στοὺς φτωχοὺς, καὶ λαμβάνουν τὴν εὐχαρίστησι καὶ τὴν τιμὴ νὰ καταταχθῶνε εἰς τοὺς ὀπαδοὺς σου· τὸ βλέπεις λοιπὸν καὶ μοναχὴ σου τώρα πῶς εἶσαι πολὺ κουτὴ; πλούσιος καυμένη δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ γένη εὐκολα, φτωχὸς ὅμως ὅτι ὦρα θέλει! λοιπὸν καθὼς τὸ λέω πρέπει νὰ γένη· οἱ τίμιοι καὶ οἱ δίκαιοι νὰ μοιραστοῦνε ἴσια ὅλοι τους τὸν Πλοῦτον, χωρὶς νὰ ἔχη κανεὶς τους τίποτα περισσότερον ἀπὸ τὸν ἄλλον· ἴσια οὔλοι.

ΠΕΝ. Ζητεῖς λοιπὸν καὶ τὸ νὰ κάμης τὴν κοινοκτημοσύνη;

ΧΡ. Βέβαια· ἀφοῦ ὅλοι αὐτοὶ ποῦ εἶπα εἶναι τίμιοι καὶ δίκαιοι, πρέπει καὶ ὅλοι ἴσια νὰ ἦναι πλούσιοι.

ΒΑ. Ἔτσι πρέπει κι ὅλας.

ΠΕΝ. Καὶ πόσον καιρὸ θὰ βαστάξῃ αὐτὴ ἡ ἰσότης σου;

ΧΡ. Ὅσο ποῦ ζοῦνε.

ΠΕΝ. Τὰ μυαλά σου καὶ μιὰ λύρα!

ΧΡ. Τὰ δικά σου κ' ἕνας κοῦκκος!

ΠΕΝ. Ἄμμ' εἶναι ποτὲ δυνατὸν κουτόμυαλε νὰ βαστάξῃ πολὺν καιρὸν αὐτὴ ἡ ἰσότης ὅπου λές;

ΧΡ. Γιατί δὲν εἶναι, ἀφοῦ καὶ ὅλοι ἴσια θὰ ἦναι πλούσιαι;

ΠΕΝ. Καὶ ἴσια θὰ ἔξοδεύουν καὶ ὅλοι;

ΧΡ. Ὅπως θέλει καθέννας· τὸ μερτικόν του τὸ ὀρίζει.

ΠΕΝ. Νὰ κεφάλαι γιὰ νὰ γένη καὶ ὑπουργός! ἀμμ' ἔμπορεῖ κουτὲ νὰ κάνουν καὶ ὅλοι ἴσια ἔξοδα;

ΧΡ. Γιατί δὲν ἔμπορεῖ;

ΠΕΝ. Γιατί οἱ οἰκονόμοι καὶ οἱ φιλάργυροι θὰ ἔξοδεύουν ἴλιγα καὶ θὰ τοὺς περισσεύουν πολλά· ἐνῶ οἱ πολυέξοδοι καὶ οἱ ἄσωτοι θὰ ἔξοδεύουν πολλά, καὶ σὲ λίγον καιρὸν θὰ γίνωνται πάλιν πτωχοί· ποῦ μένει λοιπὸν τότε ἡ ἰσότης.

ΒΑ. Αὐτὸ μὰ τὴν ἀλήθεια καλὰ τὸ λέει!

ΧΡ. Ἐλα ἔλα καὶ σὺ τώρα χαῖε καὶ μὴν τῆς κάνεις τὸν δικηγόρο! (πρὸς τὴν Πενίαν) δὲν σὲ εἶπα ὅτι θὰ μοιραστοῦνε ἴσια ὅλοι τους τὸν Πλοῦτον;

ΠΕΝ. Τὸ εἶπες.

ΧΡ. Ἴδοὺ λοιπὸν ἡ ἰσότης.

ΒΑ. Καλὰ τὸ λές μὰ τὸν Θεό!

ΧΡ. Τὸ βλέπεις λοιπὸν καὶ σὺ τώρα;

ΠΕΝ. (Πρὸς τὸν Χρ.) Δὲν σὲ εἶπα κ' ἐγὼ ὅτι οἱ οἰκονόμοι καὶ οἱ φιλάργυροι θὰ φυλάγουν τὴν κατάστασίν τους οἱ δὲ πολυέξοδοι καὶ οἱ ἄσωτοι θὰ τὴν ξεπαστρέφουν γλήγορα καὶ θὰ μείνουν πάλιν πτωχοί;

ΧΡ. Ναί! αὐτὸ τὸ εἶπες.

ΠΕΝ. Νὰ λοιπὸν τὰ μυαλά σου καὶ μιὰ λύρα· ὅταν λοιπὸν πτωχένηται πάλιν, τί θὰ κάνουν τότε;

ΧΡ. Γιατὸ, μὴ κάνεις ἐσὺ τὸν κόπο νὰ συλλογιέσαι ὅποιος ἔχει τὰ γένεια ἔχει καὶ τὰ χτένια.

ΠΕΝ. Ἀφοῦ στὰ γένεια ἔχεις τὴν γνώσιν, καλὰ τὸ εἶπα κ' ἐγὼ πὼς κάνεις γιὰ ὑπουργός.

ΧΡ. Καὶ γιατί τάχα δὲν κάνω; μήπως καὶ εἶναι καλλήτεροι ἀπ' ἐμένα, ἐκείνους ποῦ διαλέγουν;

ΠΕΝ. Ὅποιος διαλέγει, πέρνει τ' ἀποδιαλούδι· τ' ἀκούς;

ΧΡ. Για να σε πῶ· φιλοσοφία δὲν με χρειάζεται· μὸν ξεκουμπίσου πειὰ ἀπ' ἐδῶ καὶ μὴ μᾶς ζαλιζῆς περισσότερο, γιατί τὸ βλέπεις δὰ καὶ σὺ πῶς δὲν ἔμπορὲς νὰ μᾶς καταπίσεις μ' αὐτὰ τοῦ φλυαρεῖς.

Εἰς ΑΓΡ. (Ἐξέρχεται)· Καλὰ σε λέει, μὸν δείξέ μας πειὰ τὴ ράχη σου, γὰ νὰ μὴ πιάσω κανένα ξύλο καὶ τετοιώσω τὰ πλευράσου.

ΠΕΝ. Ἀκούτε γιὰ τὸν Θεὸν τί λένε!

ΑΓΡ. Τὸ λέω γιὰ!

ΚΑΡ. Τὸ λὲς μὰ δὲν κάνεις!

ΧΡ. Τοὺς ἀγαπημένους σου τοὺς Κραβαχοίτας καὶ τοὺς Βολισσιανούς φώναζε ποῦ βαστοῦνε καὶ δεκανίκια.

ΠΕΝ. Καὶ τί νὰ γίνω τώρα ἐγὼ ἢ καὶ μὲν;

ΧΡ. Νὰ κρεμιστῆς ἀπ' ἐδῶ ὅσο ἔμπορὲς πειὸ γλήγορα!

ΠΕΝ. Καὶ ποῦ νὰ πάγω τώρα;

ΚΑΡ. Στ' ἀνάθεμα καὶ στὴν κατάρρα.

ΑΓΡ. Μὴ γιὰ τὸν Θεὸ πάλι στὰ χωριά μας! (1) μὸν ἄς πάη πίσ' ἀπ' τὸν Ἥλιο.

ΠΕΝ. Καλό! ἔνοια σας! Θὰ ἔρθη καιρὸς νὰ με ξαναζητήσετε!

ΑΓΡ. Κι' ἄς νὰ μὴ!

ΧΡ. Τότε ἔρχεσαι· τώρα δείξέ μας τὴ ράχητου γιατί ἐγὼ προτιμῶ νὰ πλουτήσω κ' ἐσένα σὲ στέλνω νὰ χτυπᾶς τὸ κεφάλι σου.

ΒΑ. Μὰ τὴν πίστι μου, κ' ἐγὼ μὲ τὴ γνώμη σου.

ΑΓΡ. Ἄμμ' δὲ βρωτᾶς κ' ἐμᾶς;

ΚΑΡ. Πῶς! ἐμένα στὸ στομάχι μου θὰ κάτση;

ΒΑ. Νὰ τρώγω καὶ νὰ πίνω σὰν ἀφέντης, καὶ νὰ μὲ προσκυνοῦνε ὅσοι θὰ με κυττάζουν κ' ἐγὼ νὰ χαζμοσυροῦμαι καὶ νὰ καμῶνοῦμαι πῶς δὲν τοὺς βλέπω.

(Φεύγ' ἢ Πενία ἀρ' ἐνός, καὶ ἀρ' ἐτέρου ἐξέρχονται οἱ Ἀγροῖκοι.)

ΧΡ. Αὐτὴ πειὰ ἢ τρισματάρρατη πάει στὴν ὄρη!

Εἰς ΑΓΡ. Πάει γιὰ! μπρὲ τὴν κάναμ' ἐμεῖς ποῦ πίσου της δὲν

(1) Ἀνάθεμα καὶ Κατάρρα, δύο χωριά εἰς τὴν Τροιζήνα.

Θά γυρίση νά κυττάξῃ, ἀπ' τὴν προμάρα ποῦ δοκίμασε μ' ἐμᾶς! τὸ γλέπεις τώρα ἐκεῖνο ποῦ σοῦ λέγαμε, πῶς σὰν ἔρθῃ αὐτὴ ἡ ὥρα θεριά καὶ λεοντάρια θά γενουμέ;

ΧΡ. Ναί! τὸ λέγετε· ὅση ὅμως ὥρα ἦταν· αὐτὴ ἐδῶ, ἐστεῖς εἴσασι· ἐκεῖ πίσου κρυμμένοι σὰ λαγοί.

ΑΓΡ. Καὶ βέβαια! ποῦ ἂν ἔκανε νά φύγῃ ἀπ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ἐμεῖς νά τὴ τσακώσουμε· ἀλλὰ τὸ κατάλαβε ἡ στρίγλα κ' ἔφυγε ἀπ' ἀλλοῦ.

ΧΡ. (Πρὸς τὸν Βλ.) Βλέπεις τώρα κ' ἡ ἀφεντειά σου ποῦ γύρευες νά φύγῃς;

ΒΛ. Ἔτσι ψέματα τῶλεγα ἐγὼ, γιὰ νά σέ δοκιμάσω, ἂν σοῦ βάσταγε ἡ καρδιά σου νά μείνης.

Εἰς ΑΓΡ. (Στρέφων τὸν μύστακά του πρὸς τὸ ἄνω) Μπρὲ τί τὰ θέλετε τῶρ' αὐτά· ἂν δὲν εἴμασι· ἐμεῖς ἐδῶ κακὰ μὰ τὸν Θεὸ τὴν εἶχετε κ' οἱ τρεῖς σας.

ΚΑΡ. Αὐτὸ τὸ λὲς ἀλήθεια· καὶ γι' αὐτὸ δὰ κ' ἐγὼ ἔπιασα τὴν πόρτα γιὰ νά τὸ κόψω λάσπη πειὸ μπροστὰ ἀπὸ σᾶς.

ΧΡ. (Παρατηρεῖ πρὸς τὸ μέρος ὅθεν ἔφυγεν ἡ Πενία). Θαρρῶ πῶς ἔρχεται πάλι ἡ ἀναθεματισμένη!

ΑΓΡ. (Φεύγων δρομαίως ὀπισθεν τῆς σκηνῆς)· στὸν τόπο μας ἀδέρφια γλήγορα· ἐκεῖ νά τὴν καρτερέσουμε πάλι· (τὸν ἀκολουθοῦν δρομαῖοι καὶ οἱ ἄλλοι ἀγροῖκοι).

ΧΡ. Ὅχι! λάθος ἔκαμα· πάει πειά· (πρὸς τὸν Βλεψ.) μὲν ἄς πᾶμε τώρα κ' ἐμεῖς τὸν Πλοῦτο στοῦ Ἀσκληπιοῦ· (ἐξέρχονται οἱ Ἀγροῖκοι.)

ΑΓΡ. Καλὲ ποῦ κατάει νά ξαναγυρίσῃ αὐτὴ, ὅσο θυμᾶται πῶς εἴμασι· ἐμεῖς ἐδῶ.

ΒΛ. Κι' ἄς μὴ χασομεροῦμε λοιπὸν νά μὴ μᾶς φορτωθῇ πάλι κανένας ἄλλος πειρασμός.

ΑΓΡ. Γι' αὐτὸ μὴ σέ κόφτει· ἐδώμασι· ἐμεῖς! μὲν μὴ στέκεστε! κ' ἂν σᾶς τύχῃ κ' ἐκεῖ τίποτε μηνύστέ μας, κ' ὅσο νά

φτύσης πλακίωνουμε· (πρός τόν Χρ.) μάς εἶδες δά, πῶς
σὲ τέτοιαις ὥραις δὲν χωρατεύουμε.

ΧΡ. Ὦ! βέβαια· σὰς εἶδα καὶ σὰς καμάρωσα!

ΑΓΡ. Σὲ κάνω ὄρκο στήν παλληκαριά μας· ποῦ καὶ μέσ' τὴν
φωτιά νά μάς ἴπῃς πέφτουμε.

ΚΑΡ. Νᾶναι μάλιστα ζουγραφιστή!

ΧΡ. Τὸ πιστεύω· καὶ μὴν κάνεις τέτοιο φρικτὸν ὄρκο.

Εἷς ΑΓΡ. Μπρὲ καλὰ ἤθελα ἐγὼ νά πεταχθῶ ὄξω καὶ νά τὴν
ἀρπάξ' ἀπ' τὰ μαλλιά μὰ δὲν μ' ἄφησεν αὐτός.

Ἔτερ. ΑΓΡ. Δὲν σ' ἄφησα βέβαια· γιατί ἐσύ ἤθελες νά φύγης.

ΚΑΡ. Καὶ σὺ πάλι φοβοῦσουνα νά μὴ μείνης μοναχός.

ΧΡ. Ἀφήστετα τώρα αὐτὰ, καὶ φάνηκεν ὁ καθένας τί ἀξίζει.

Εἷς ΑΓΡ. (Πρός τόν Καρ.) Τ' ἀκοῦς πῶς τ' ὁμολογᾷ καὶ τ'
ἀφεντικό σου;

ΚΑΡ. Ἐσὺ ἄκουστο γιὰ νά στρίψης καλλήτερα τὸ μουστάκι σου.

ΧΡ. Πᾶμε πλέον, πᾶμε νά κυττάξουμε καὶ τὸν Πλοῦτον.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ Β'. ΠΡΑΞΕΩΣ.

Π Ρ Α Ξ Ι Σ Γ'.

Σ Κ Η Ν Η 1.

(Ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ Χρεμύλου).

Καρίων καὶ Ἀγροῖκοι.

ΚΑΡ. Αἶ τοῦ λόγου σας ἀδέρφια! ποῦ ψόφοι τῆς πείνας ἐπρο-
σμένετε πότε νά γένη κανένας γάμος γιὰ νά χάψετε κομ-
μάτι κρέας, ἢ πότε νά πεθάνη κανένας πλούσιος νά φάτε
λιγάκι μακαριά· τὰ συχαρήκια μου! τώρα πειὰ θὰ πλου-
τίνετε κ' ἐσεῖς, καὶ θὰ χορταίνουν ἄλλοι ἀπ' τὴν δική σας
τὴ μακαριά.

Εἷς ΑΓΡ. Ἄπ' τὸ στόμα σου καὶ ἔς τοῦ Θεοῦ τ' αὐτί· καὶ γειὰ λέγε μας τὸ λοιπὸν, νὰ τὸ κλακούσοιμ' αὐτὸ τὸ μεγάλο καλὸ.

ΚΑΡ. Τ' ἀφεντικὸ μου τὸ 'πέτυχε' ἢ νὰ τὸ ποῦμε καλλήτερα, τὸ 'πέτυχεν ὁ Πλούτος' ποῦ ἀπ' ἐκεῖ πούτανε θεόστραβος, στράφτουν τώρα τὰ μάτια του σὰν τὸ γυαλί· καὶ τὸ θαῦμ' αὐτὸ τὸ χρουστᾶ ἔς τὸν Ἀπόλλωνα τὸ θαυματουργό.

Εἷς ΑΓΡ. Λές λοιπὸν νὰ χαίρουμαι καὶ νὰ φωνάζω!

ΚΑΡ. Σὰ θέλεις κλωτσοπήδα κι' ὄλας.

Εἷς ΑΓΡ. Μπρὲ καὶ θὰ χοροπηδήσω καὶ θὰ τραγουδήσω· πιάς' ἀδέρφια τὸ χορὸ (χορεύουν καὶ τραγουδοῦν).

πάει πειὰ κακὴ καρδιά	νὰ σου τότε κ' ἐγὼ πάλι
φαγοπότια μπρὲ παιδιά·	μὲ τὸ ξύλο στὸ κεφάλι
φαγοπότια καὶ χορὸ	ποῦ τὴν ἔπιανεν ἡ ζάλη·
στὸν καλὸν αὐτὸν καιρό.	νὰ καμπόσαις καὶ σὴν πλάτη
τὴν γυναϊκά μου πειὰ τώρα	ὄσφ ποῦλεγε σπολάτη
θὰ τὴν φέρω μέσ' τὴν χώρα	κ' ἔτσ' ἡσύχαζα κομματί·
νὰ χορτάς' ἀπ' ὅσα θέλει	ἄλλο ἓνα συλλογοῦμαι
κρέας ψάρια γάλα μέλι·	καὶ γελῶ σὰν τὸ θυμοῦμαι·
ποῦταν πάντα γρυνασμένη	μὴν ἡμέρα δαχτυλίδια
ἀπ' τὴν πείνα ἢ καῦμένη·	μοῦ ζητοῦσε καὶ στολίδια!
κι' ὅταν ἔτρωγε κρομμύδι	μπρὲ γυναῖκα βάλε γνῶσι
στριφογύριζε σὰ φεῖδι,	ποιὸς αὐτὰ θὰ μᾶς τὰ δώσῃ;
ὅταν ἔβλεπ' ὅμως μοῦρα	καὶ γειὰ πλάκωνε τ' αὐγά σου
ὀλιγόστευ' ἢ μουρμούρα·	νὰ μὴν κάνω τὰ πλευρά σου
κι' ὅταν δὰ πολὺ πεινοῦσε	ἀπαλὰ σὰν τὴν κοιλία σου·
μὲ τὰ 'μένα τὰ χαλνοῦσε·	τώρα ὅμως πᾶν' ἐκεῖνα
μπρὲ γυναῖκα τί σοῦ φταίγω;	τὰ μαλώματα κ' ἡ πείνα,
ξεφορτώσοιμε σοῦ λέγω	τὴν ἀρνιὰ παχιά ἄς ψήνη
δὲν κυτᾶζεις δὰ κ' ἐμένα	καὶ γλυκὸ κρασί ἄς πίνη·
πὼς πεινώ πειὸ πάρα 'σένα;	τὰ φαγιὰ τώρα κ' ἡ σβάνα
πλὴν τοῦ κάκου! αὐτὴ γρύνει	ὅσ' ὁ κύρης μας κ' ἡ μάννα.
σὰν τὴν ἔσφιγγεν ἡ πείνα.	

φαγοπότια μπρὲ παιδιά κουτροβάλες και κρασι
πάει πειὰ κακὴ καρδιά πίν' ἐγὼ και κέρνα σύ.

Σ Κ Η Ν Η 2.

Μαρτῶ και οἱ ῥηθέρτες.

MAN. Καλὲ μπά! τί εἶν' αὐτὸς ὁ χορὸς και τὰ τραγούδια;

KAP. Μὴ στέκεσαι κερά μὸν τρέχα γλήγορα και φέρε μας κρασι
νὰ μᾶς κεράσης, ποῦ τὸ τζούζεις κι' ἡ ἀφεντιά σου.

Εἰς ΑΓΡ. Μωρὲ κ' ἐγὼ τὸ παρατσούζω σάν τὸ βρω' μὰ ποῦντο!
καλὰ σὲ λέει κυρά μὸν τρέχα φέρε μας ἀπ' τὸ καλὸ νὰ
πιοῦμε στὴν ὑγείᾳ σου' νὰ πιάσης κι' ἀφεντιά σου μαζὴ μας
τὸν χορὸ, γιατί πάει πειὰ ἡ φτώχεια' (τραγουδεῖ τοὺς
τέσσαρας τελευταίους στίχους.)

φαγοπότια μπρὲ παιδιά
πάει πειὰ κακὴ καρδιά
φαγοπότια και κρασι
πίν' ἐγὼ και κέρνα σύ.

MAN. Καὶ γειὰ σωπάτε διὰ ν' ἀκούσω κ' ἐγὼ τί τρέχει.

Εἰς ΑΓΡ. Θὰ τρέξῃ τὸ κρασι ἀπὸ τὸν πείρο' πάει τώρα πειὰ τὴν
ὄργῃ ἢ φτώχεια.

KAP. Θάματα θ' ἀκούσης κυρά θάματα.

MAN. Καὶ γειὰ λέγε τα λοιπόν.

KAP. Τσίτος' τ' αὐτιά σου νὰ τὰ καλακούσης.

MAN: "Ὅχι δὰ γιατί τὰ πολυτσιτομέν' αὐτιά δὲν μ' ἀρέσουν'
μὸν γειὰ λέγε με τί ἔγινε, και τ' ἀκούω ἴγὼ μὲ τ' αὐτιά
μου καθὼς εἶναι.

KAP. "Ἀκουστα λοιπόν' εὐθὺς ποῦ φθάσαμε 'ς τοῦ Ἀσκληπιοῦ
μ' ἐκεῖνον ποῦταν τότε κακομοίρης, και τώρα καλομοίρης,
τὸν 'πήγαμ' ἴσια 'ς τὴν θάλασσα και τὸν ἐλούσαμε.

MAN. Τῶ ὄντι! πολὺ καλομοίρης ἔγινε, γέρος ἄνθρωπος νὰ λου-
στῇ 'ς τὴν κρύα θάλασσα!

ΚΑΡ. Ὑστερ' ἀπ' ἐκεῖ τὸν ἤγαμε στὸν Ναόν, κι' ἀφ' οὗ ἐδόσαμε ταῖς προσφοραῖς μας, τὸν πλαγιάσαμε ὅπου ἔπρεπε, ἐτοιμάσαμε κ' ἐμεῖς τὰ κρεβάτια μας ὅπως ἔμπορέσαμε.

ΜΑΝ. Ἦτά νε κι' ἄλλοι προσκυνηταί ;

ΚΑΡ. Πολλοί ! Ἦτά νε μάλιστα κι' ὁ Κλεφιάδης, ποῦ ἂν καὶ στραβὸς ἐκατάκλειψεν ἄμως κ' ἐκείνους πῶχον τέσσαρα μάτια' ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔσβυσε τὰ φῶτα ὁ καντιλανάφτης κι' ἄφρησε μοναχὰ μιὰ καντήλα, μᾶς παράγγειλεν ὅ,τι κι' ἂν ἀκούσουμε ἢ βρῶντο ἢ ταραχῆ, νὰ μὴν κουνηθοῦμεν ἀπ' τὸν τόπο μας· ἐπλαγιάσαμε λοιπὸν κ' ἐμεῖς μετ' τὴν ἀράδ' α' ἐμένα ὅμως ὕπνος δὲν μ' ἐκολλοῦσε, γιατί με σκαντάλιζε μιὰ πιάτα γεμάτη μουσταλευριά, ποῦχε μιὰ γρηὰ κοντὰ στὸ προσκεφάλι της· σὰν ἶδα μάλιστα καὶ τὸν ἱερέα νὰ γυρνᾷ ἀνάμεσά μας κι' ὅ,τι φηγουσερὸ ἔβλεπε, πρῶτα τὸ βλογοῦσε κ' ὕστερα τ' ἄρπαζε καὶ τὸ στίβαζε μέσ' τὸν τορβά του, ἄρχισαν κ' ἐμένα τότε νὰ τρέχουν τὰ σάλια μου.

Εἰς ΑΓΡ. Μπερὲ κ' ἐγὼ ποῦ σ' ἀκούω τώρα, δὲν μπορῶ νὰ βεστάξω τὰ δικά μου.

ΚΑΡ. Κ' ἐθάρρεψα πῶς ἔμπορῶ κ' ἐγὼ νὰ βλογήσω τὴν μουσταλευριά.

ΜΑΝ. Οὐ καῦμένο λιμάρι ! καὶ δὲν φοβήθηκες τὸν Ἀσκληπιό ;

ΚΑΡ. Ἄκους ἐκεῖ δὲν τὸν φοβήθηκα ; ! μπερὲ ἔτρεμα νὰ μὴν προφθᾷς ἐκεῖνος καὶ τὴν ἀρπάξη, καὶ μείνω ὕστερα ἐγὼ μετ' τὴν γλύκα· καὶ τὸ παράδειγμα τὸ πῆρ' ἀπὸ τὸν ἱερέα· ἢ γρηὰ ὅμως καθὼς κατάλαβα, τὸ πῆρε μυρωδιὰ κι' ἄπλωσε τὸ χέρι της νὰ τραβίξῃ τὴν πιάτα.

Εἰς ΑΓΡ. Καὶ δὲν τὴν ἄρπαζες ἐσὺ καῦμένο ; !

ΚΑΡ. Ἔχε ἀπομονή, καὶ μὴ βιάζεσαι σὰν τὸν χοῖρο, με συμπάθειο, ὅταν θὰ τοῦ ρίξουν τὰ βελάνια· σὰν εἶδα λοιπὸν πῶς ἄπλωσε τὸ χέρι της ἢ γρηὰ, σφυρίζω γὰρ μιὰ δυνατὰ· κ' ὕστερα τσακῶνω μετ' τὰ δύο μου τὴν πιάτα, ποῦ ἔκαμα τὴν γρηὰ νὰ ζαρῶς· ἀπὸ τὸ φόβο της σὰ ζεμητισμένη

γάτα, και νά χωθῆ κάτ' ἀπ' τὸ πάπλωμά της· τότες κ' ἐγὼ ὁ καλὸς σου σκουπιζῶ γλήγορα και παστρικά τὴν πιάτα, και τὸ πέρνω δίπλα.

Εἷς ΑΓΡ. Κι' οὔλη τὴν ἔφεγες;!

ΚΑΡ. Μπρὲ δὲν ἄφησα ἐγὼ μῆτε γιὰ σημάδι· γλύτωσα μάλιστα και τὴν γρηά ἀπ' τὸν κόπο νά πλύνη τὴν πιάτα της.

Εἷς ΑΓΡ. Καλὰ μὰ τὴν πίστι μου τὴν ἴπέτυχες!

ΜΑΝ. Κι' ὁ Ἀσκληπιὸς δὲν ἤρθε κοντά σου;

ΚΑΡ. Τότε ὄχι· γιὰτι διάφορο παιὰ ἀπ' τὴν μουσταλευριά δὲν εἶχε· ὕστερα ὅμως ἤρθε, ἀλλὰ τοῦφειαζα κι' αὐτουνοῦ μιὰ, ποῦ ποτέ του δὲν θὰ τὴν ξεχάσῃ· τὴν ὥρα ποῦρθε κοντά μου, ἐγὼ φτερνίσθηκα.

Εἷς ΑΓΡ. Γειά σου.

ΚΑΡ. Σπολλάτη· γειά νά ἔχῃς· φτερνίσθηκα λέω στὰ ψέματα τόσο δυνατά, ποῦ τάχασ' ἀπ' τὸν φόβο του.

ΜΑΝ. Λὲς λοιπὸν ἐσὺ τὸν Ἀσκληπιὸν, πῶς εἶναι τέτοιος χαμένος;

ΚΑΡ. Ἐγὼ δὲν τὸ λέω ἐκεῖνος εἶναι.

ΜΑΝ. Σῶπα βλάσφημε!

ΚΑΡ. Ὑστερ' ἀπ' αὐτὸ λοιπὸν, ἐγὼ ἐκουκουλόθηκα γιὰ νά μὴ μὲ νοιώσῃ και τὸ πῆρα δίπλα· ἐκεῖνος ὅμως σὰν τοῦ πέρασε λιγάκ' ἢ τρομάρα, ἄρχισε νά γυρνᾷ εἰς ὅλους τοὺς ἀρρώστους, και νά κυττάζῃ τοῦ καθενὸς τὸ πάθος· τοῦφερε κι' ὁ δοῦλός του ἓνα γουδι πέτρινο μὲ τὸ γουδοχέρι του, κ' ἓνα κουτί.

Εἷς ΑΓΡ. Πέτρινο κι' αὐτό;

ΚΑΡ. Ναί· σὰν τὴν κεφάλια σου· ἀνοιξε λοιπὸν τὸ κουτί κ' εὔγαλε πέντε κεφάλια σκόρδα, μιὰ φούχτ' ἀλάτι, και ξύδι.

ΜΑΝ. Και πῶς τ'ἀβλεπες ἐσὺ δαίμονα αὐτά, ἀφ' οὔ ἦσουν, καθὼς λὲς κουκουλωμένος;

ΚΑΡ. Και δὲν γλέπεις δὰ τὸ πανωφόρι μου, ποῦ μ' ἔχετε δοσμένο, πῶς εἶναι σὰν πλεμάτ' ἀπὸ ταῖς τρύπαις; πρῶτο

λοιπὸν γιατρικὸ διώρισε τοῦ Κλεψιάδη, τὸν ἔβαλε νὰ κοπανίσῃ στὰ γουδι, τὰ σκόρδα τ' ἀλάτι καὶ τὸ ξύδι· καὶ μ' αὐτὰ μπλάστρωσε τὰ μάτια του, γιὰ νὰ τοῦ τζούζουν πειὸ πολὺ.

Εἰς ΑΓΡ. Μῶρ' δὲν τοῦλεγες νὰ τοῦ βάνῃ καὶ μιὰ μεγάλη κόκκινη πιπεριά;

ΚΑΡ. Τοῦ τόπα, καὶ εἶπε πῶς τὴν φυλάγει γιὰ σένα' μόνε λοιπὸν μπλαστρώθηκεν ὁ Κλεψιάδης, πετάχτηκαπάνω σὰ δαμονισμένος, ἔμπηξε καὶ κάτι φονάρις ποῦ βόιζ' ὁ Ναός· ξεκαρδίστηκε κι' ὁ Ἀσκληπιὸς ἀπὸ τὰ γέλοια καὶ τοὺς λέει· φώναξε τώρα θεομπαίχτη ὅσο ἔμπορεις, γιὰ νὰ σὲ μάθω ἄγῶ, νὰ κάμῃς ψεύτικους ἄρκους καὶ νὰ γδύνης τοὺς ἀνθρώπους.

ΜΑΝ. Τί δίκῃος ποῦ εἶσαι θεέ μου!

Εἰς ΑΓΡ. Μῶρ' ὁ θὸς χωρὸς' τὸν πατέρα σου Ἀσκληπιέ!

ΚΑΡ. Κ' ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ κάθησε κοντὰ 'ς τὸν Πλούτον.

Εἰς ΑΓΡ. Ποίος; ὁ Κλεψιάδης;

ΚΑΡ. Πολὺ γαζὸς εἶσαι βλέπω καυμένη· ὁ Ἀσκληπιὸς μωρὲ κάθησε κοντὰ 'ς τὸν Πλούτον· κι' ἀφοῦ τὸν χάδεψε μὲ τὸ χέρι τὸ κεφάλι του, σκούπισε καὶ τὰ μάτια του μ' ἕνα λινόπανο, ποῦ τὸ ἔγαλ' ἀπ' τὸ κουτίτου· ἦρτε τότε ἡ κόρη του ἡ ὑγεία.

Εἰς ΑΓΡ. Τοῦ Πλούτου;

ΚΑΡ. Τέτοια κόρη κουτὲ, ὁ Πλούτος δὲν ἔχει· μὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἡ κόρη ἡ ὑγεία· καὶ σιεπάζει τὸ κεφάλι καὶ τὰ μούτρα τοῦ Πλούτου μ' ἕνα κόκκινο πανί· τότε ὁ κύρις της ἐσφύριξε μιὰ, σιγὰ σιγὰ, καὶ βγαίνουν δύο μεγάλα φεῖδια.

ΜΑΝ. Κύριε ἐλέησον!

Εἰς ΑΓΡ. Ὅχεντρες;

ΚΑΡ. Μεθαύριο ποῦ θὰ σὲ γιατρέψῃ κ' ἐσένα τὰ γλόπεις.

Εἰς ΑΓΡ. Κ' ἐγὼ στραβὸς δὲν εἶμαι.

ΚΑΡ. Γιατρεύει 'κεινος και τους χαζούς· χόθηκαν λοιπόν τὰ φειδία από κάτ' απ' τὸ κόκκινο πανί, κι' ἔγλειφαν καθὼς φαίνεται τὰ μάτια τοῦ Πλούτου· και μόνε πέρασε λιγάκι, ὅσο νὰ πιῆς κυρά μου μιὰ κανάτα κρασί, σηκώθηκεν ὁ Πλούτος μ' ἀνοιχτά μάτια! τότε πειὰ κ' ἐγώ, δὲν ἔμπόρεσα νὰ βαστάξ' απ' τὴ χαρά μου, μὸν χτυπῶ τὰ παλαμάκια· σηκῶναι και τ' ἀρεντικό μου· ὁ Ἀσκληπιὸς ὅμως μὲ τὴν κόρη του και μὲ τὰ φειδιά του χάθηκ' εὐθὺς ἀπὸ ἔμπροστά μας· τότε τινάχθησαν ἀπάνω και οἱ ἄλλοι, κι' ἄρχισαν ν' ἀγκαλιάζουν τὸν Πλούτο ὅσο ποῦ ξημέρωσε· τὸν γέμισαν και ὄλο σάλια απ' τὰ πολλὰ φιλιὰ ποῦ τοῦκαμαν· δόξασα κ' ἐγώ τὸν θεὸ ποῦ γιάτρεψε τὸν Πλούτο, και ἀποστράβωσε τὸν Κλεψιάδη.

ΜΑΝ. Ὡ θεέ μου! πόσην δύναμιν ἔχεις! και γιὰ λέγε με λοιπόν, ποῦ εἶναι τώρα ὁ Πλούτος;

ΚΑΡ. Ἐγὼ ἔτρεξα ἔμπροστά γιὰ νὰ σὲ φέρω τὴν καλὴν εἶδησι· τώρα τώρα ὅπου εἶναι πλακῶνει· κι' αὐτὸς, τριγυρισμένος ἀπ' ἓνα σωρὸ κόσμος· κι' ὅσοι ἤτανε πρῶτα δίκαιοι και φτωχοὶ τώρα τὸν ἀγκαλιάζουν και τὸν φιλοῦν απ' τὴν χαρά τους· ὅσοι ὅμως εἶχαν πλουτήσῃ ἀπὸ ἀδικίας και ἀρπαγαίς, ἢ ἀπὸ δωροδοκίας ποῦ ἔπερναν ἀπ' ἐκείνους πῶς τάχατες τοὺς προστατεύουν, ἢ τάχατες πῶς τοὺς ἐγλύτωσαν ἀπὸ τὰς καταδρομάς, καλὴ ἔρα σὸν τὸν Κλεψίφρονα και τοὺς ὁμοίους του, κατέβασαν τώρα τὰ μοῦτρα τους και θὰ σκάσουν ἀπὸ τὸ κακό τους νὰ γλέπουνε τώρα τοὺς δίκαιους και τιμίους στολισμένους και νὰ χοροπηδοῦν ἀπ' τὴν χαρά τους, ποῦ γλύτωσαν πειὰ ἀπὸ τὴν φτώχεια κι' ἀπὸ τὴν μουρμούρα τῶν γυναικῶν τους, ποῦ κάθε πρωὶ ἄλλο στό στόμα τους δὲν ἔχουν, παρὰ φέρε με και δώσε με.

Εἶς ΑἴΓΡ. Κ' ἐμένα ῥῶτα τὸν καῦμένο γι' αὐτὸ νὰ σὲ πῶ· ποῦ μόνε ξημέρωση ὁ Θεὸς τὴν ἡμέρα, ἄλλο δὲν ἀκούω μο-

ναχά' άντρα! ψωμί σήμερα δέν ἔχουμε· άντρα! χρειάζεται
ται τοῦτο· άντρα! φέρ' ἐκεῖνο· άντρα! θέλ' αὐτό· άντρα!
πάρε με δέν ξέρω τί! καὶ πολλαῖς φοραῖς μόνε ζυπνήσω,
φράζω τ' αὐτιά μου μὲ τὰ δύο μου χέρια καὶ πετιοῦμ'
δὲς ἀπ' τὴν πόρτα, σάνα μὲ κυνηγάη ὁ λύκος· γιατί μόνε
σταθῶ λιγάκι δέν ἀκούω ἄλλο παρὰ, φέρε καὶ πάρε με
καὶ θέλω καὶ δῶσέ με! (πρὸς τὴν γυναῖκα) δέν εἶν' ἀλή-
θεια κυρά αὐτὸ ποῦ λέω;

ΜΑΝ. (Πρὸς τὸν Καρ.) Κ' ἐγὼ τώρα γι' αὐτὴν τὴν καλὴν εἰδῆσα
ποῦ μ' ἔφερες θὰ σὲ δώσω μιὰν ἀρμαθιὰ σῦκα καὶ καρῦδια.

ΚΑΡ. Καὶ μὴ στέκεσαι λοιπὸν, τρέχα νὰ τὰ φέρης· γιατί τώ-
ρα τώρα θὰ μᾶς πλακώσουν καὶ θὰ τὸ ξεχάσης.

ΜΑΝ. (Ἀναχωροῦσα) Πάγω λοιπὸν νὰ φέρω καὶ τοῦ Πλούτου
κάτι τι.

Εἷς ΑΓΡ. Μὴ ξεχάσης κυρά νὰ φέρης καὶ μιὰ κανάτα κρασί, νὰ
πιοῦμε στὴν ὑγειά σου.

ΚΑΡ. Ἐγὼ θὰ προσμένω ἐδῶ γιὰ νὰ τοὺς δεχθῶ.

Εἷς ΑΓΡ. Ἐγὼ λέω νὰ πάω καλλήτερα μέσα, γιατί σὰ λὲς πῶς
τὸ πσοῦζ' ἡ κυρά, μπορεῖ ὅσο νὰ τὴν φέρη τὴν κανάτα,
ν' ἀδειάση τὴν μισή.

ΚΑΡ. Καρτέρ' ἐδῶ γιατί ἀκούω κ' ἔρχονται νάτους κι' ὄλας.

Σ Κ Η Ν Η 3.

Πλούτος Χρεμύλος καὶ οἱ ρηθέντες.

ΚΑΡ. Καλῶς κοπιάσετε! καλῶς ἤρθετε!

ΠΛ. Ἦλιε μου σὲ προσκυνῶ πρῶτα κι' ἀρχῆς ἐσένα! ἀληθινὰ
τρέπομαι κ' ἐγὼ τώρα νὰ βλέπω μὲ ποιανούς ἀχρεῖους
ἐκπαικοῦσα ὁ καῦμένος τόσον καιρόν! καὶ πῶς ἀπέφευγα
χωρὶς νὰ ξέρω τοὺς τιμίους! ἀλλὰ τώρα τ' ἀναποδογυρίζω
ὅλα ἐκεῖνα, καὶ θ' ἀποδείξω μὲ ἔργον, εἰς ὅλον τὸν κό-
σμον, ὅτι χωρὶς νὰ θέλω ἐπλούτιζα τοὺς ἀχρεῖους καὶ τοὺς
θεομπαιχτας.

ΧΡ. Ἄμετε στ' ἀνάθεμα κ' ἐσεῖς καὶ τὸ καλὸν σας! ἀληθινὰ μὰ τὸν θεὸ ὀχληρὸ πρᾶγμα εἶναι οἱ λεγόμενοι φίλοι! ὅταν εὐτυχῆς τοὺς γλέπεις καὶ σὲ κάνουν χίλιας δυὸ κολακείαις, καθὼς καλὴ ὥρα τόπαθα κ' ἐγὼ τώρα! ποῦ μ' ἐσκοτίσαν καὶ μ' ἐξεκούφωσαν στὸν δρόμον μὲ τὰ παινέματα τους καὶ μὲ τῆς κολακείαις τους! ἐνῶ ὡς τὰ χθὲς κανεῖς δὲν γυρνοῦσε νὰ μὲ κυττάξῃ, ὄχι καλημέρα νὰ μὲ πῇ!

ΒΑ. Καὶ βέβαια δὲν σ' ἐκύτταζε, γιατί δὲν εἶχε τὴν ἀνάγκην σου, τώρα ὅμως καὶ καλημέρα καὶ καλησπέρα θὰ μᾶς λένε, καὶ χίλια δυὸ παινέματα θ' ἀκοῦμεν ὅσο νὰ κάμουμε τὴν δουλειά τους, κ' ὕστερα πάλι θὰ καμώνονται πῶς δὲν μᾶς γνωρίζουν καὶ θὰ λένε, κάπου σ' εἶδα κάπου μ' εἶδες.

ΧΡ. Σ' αὐτὸ καυμένη Βλεψίδημε ἔχεις πολὺ δίκην· τέτοιος βρωμόκοσμος εἶν' αὐτός· ὅσον καιρὸν ἔχουν τὴν ἀνάγκην σου, ἄς ἦσαι καὶ φτωχός, σὲ ὀνομάζουν καὶ φίλον καὶ ἀδερφὸν καὶ εὐεργέτην.

ΒΑ. Αὐτὸ δὰ λέω κ' ἐγὼ κ' ὕστερα ἀφοῦ ἐπιτύχουν τὸν σκοπὸ τους, καμώνονται πῶς δὲν σὲ γνωρίζουν· καὶ μῆτε καλημέρα μῆτε καλησπέρα σὲ λένε.

ΚΑΡ. Καλὴ νύχτα ὅμως σὲ λένε.

Σ Κ Η Ν Η 4.

Μαριῶ (κρατοῦσα ὀπίρως) καὶ οἱ ῥηθέντες.

ΜΑΝ. Καλῶς τὰ δυὸ σου μάτια ἄντρα μου! καλῶς ὤρισεσ καὶ σὺ Πλοῦτέ μου ποῦ νὰ σὲ χαρῶ! καλῶς ὤρισεσ σὰν τὸν καλὸ τὸν χρόνον! ἔλα νὰ σὲ βάνω μ' αὐτὰ γιὰ τὸ καλὸ σου τὸ ποδαρικό.

ΠΛ. Ὅχι! ἐγὼ μάλιστα πρέπει σὰν καινούριος φίλος σὺς ποῦ εἶμαι, καὶ ποῦ εἶδα καὶ τὸ φῶς μου, νὰ δώσω κι' ὄχι νὰ πάρω.

Εἷς ΑΓΡ. Ἔχει δίκχο και καλὰ τὸ λέει.

ΚΑΡ. Και ποῦ εἶναι κυρά, ἐκεῖνα ποῦ μ' ἔταξες;

ΜΑΝ. (Πρὸς τὸν Πλοῦτον) Και δὲν θὰ τὰ δεχθῆς αὐτὰ τώρα;

ΠΑ. Κρύψ' τὴν ὄρεξί σου, και σὰν πᾶμε μέσα.

Εἷς ΑΓΡ. Καλὰ σὲ λέει κυρά· μὸν δῶστ' αὐτὰ ἐμᾶς· (ἀπλώνει τὰς χεῖράς του) και τὴν ἀφεντειά του τοῦ δίνεις ἄλλα σὰν πᾶμε μέσα· μὸν ξέχασες γλέπω νὰ μᾶς φέρης και κρασί.

ΜΑΝ. (Πρὸς τὸν Πλοῦτον) Καλὰ λές· ὄχι σὰν και λόγου του ποῦ ἐτοιμάστηκ' εὐθύς νὰ τ' ἀρπάξῃ.

Εἷς ΑΓΡ. Κυρά! πᾶρα ποῦ τῆφερεις μιά φορά για νὰ τὸ δώσης δὲν εἶναι σὲ καλὸ νὰ τὸ πάρης πίσου· ἀγρήκαμ' αὐτὸ ποῦ σου λέω και βλαστήμαμε.

ΜΑΝ. Εἶμαι κομματί κουφή και δὲν καλακούω.

ΚΑΡ. Καλὲ και ξεχανιάρα βλέπω!

ΚΡ. Ἄιτεστε πειὰ τώρα, πᾶμε μέσα για νὰ ξεκουραστούμε κι' ὄλας.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ Γ'. ΠΡΑΞΕΩΣ.

Π Ρ Α Ξ Ι Σ Δ'.

Σ Κ Η Ν Η 1.

Καρίων (καλοενδεδυμένος).

ΚΑΡ. Σὰν ποτάμι μὲρ' ἀδέρφια χυθήκαν μὲς' τὸ σπήτι μας τὸ βιὸ και τὰ καλὰ! τ' ἀμπάρι μας εἶναι γιομάτ' ἀλεύρι σὰν τὸ χιόνι, ποῦ κάνει ψωμί σὰν τὸ σφουγγάρ' ἀφράτο, και σὰν τὸν ἥλιο ἄσπρο! τὸ κελάρι μας πάλε σὰν κουκουναρί γιόμωσε κι' αὐτὸ χίλια δυὸ φαγουδερά, ποῦ ποντικὸς δὲν χωράει νὰ περάσῃ! τὰ βαρέλια μας εἶναι ξεχειλισμένα

ἀπὸ κρασιά μουσκάτα, ἀπ' ἐκεῖνα ποῦ πίν' ἡ μάνα καὶ
τοῦ παιδιοῦ δὲν δίνει· τὰ πιθάρια μας ὡς ἀπάνου κι' αὐ-
τὰ γιομάτα βουτήρατα καὶ λάδια καὶ βοδινά ἀσκιά γιο-
μάτα τυριά ποῦ νὰ γλείφης καὶ τὰ δάχτυλά σου! κι' ὅλα
τὰ πράματα τοῦ σπητιοῦ μας, ἀπ' ἐκεῖ ποῦταν παληὰ καὶ
βρώμια καὶ σπασμένα, γενήκαν τώρα ἀσημένια καὶ χρυσά!
ἔξω πάλι ἡ αὐλή μας εἶναι κι' αὐτὴ γιομάτη ἀπὸ ἕνα
σωρὸ ὄρνιθες πάπιες κοῦρκες χήνες, σωσταῖς κυρίαὶ τῆς
αὐλῆς! Ντὲ μωρὲ βιδὸς καὶ κακό! νὰ τὸ γλέπη κανεῖς καὶ
νὰ χάνη τὸ νοῦ του· ἐτοιμάζουνε τώρα κ' ἕνα σωρὸ φαγιὰ
ποῦ λιγόνετα κανεῖς ἀπ' τὴν μυρωδιά· βάλλε τώρα τὰ ὄ-
μορφα φορέματα ποῦφειαξ' ἡ κυρά μου γιὰ λόγου της καὶ
γιὰ τὸ γειό της κοντὰ εἴκοσι ἀλλαξιάκις· καὶ τρεῖς τ' ἀφεν-
τικοῦ μου· κάμανε καὶ ἴμένα μιὰ ὀλοκαίνουργη, ποῦμαι
τώρα σὰ θέλ' ὁ θεός· νὰ μωρὲ ζωὴ τώρα! τρῶγε πίνε σὰν
ἀφέντης καὶ μούντζωνε τὴν φτώχεια μὲ τὰ δυὰ σου.

Σ Κ Η Η Η 2.

*Χρεμύλος, Καρίων, ἔπειτα Ἀγαθίας (κρατῶν
ἐν πεπαλαιωμένον φόρεμα καὶ ἐν ζευγὸς
ὑποδημάτων κατατροπημένων).*

ΑΓΑΘ. Μὲ γειὰ μὲ γειὰ Καρίων! μωρ' ἐσὺ τώρα μοιάζεις σὰν
ἀφέντης.

ΚΑΡ. Γειὰ καὶ χαρὰ νάχης ἀφεντικό· μοιάζω γειὰ! ἄς εἶν' κα-
λὰ ἡ ἀφεντεία σου.

ΑΓΑΘ. Δόξα σοι ὁ θεός! δόξα σοι ὁ θεός!

ΧΡ. Κάτι, φίλε, πολὺ μὲ τὴν καρδιά σου βλέπω καὶ δοξάζεις
τὸν θεόν.

ΑΓΑΘ. Τὸν δοξάζω βέβαια· γιὰτὶ ὡς τὰ χτῆς ἡμῶνα δυστυ-
χῆς, καὶ σήμερα εἶμαι σὰ θέλει ὁ θεός.

ΧΡ. Ὁά εἶσαι, ὡς φαίνεται, ἀπὸ τοῖς τιμίους.

ΑΓΑΘ. Ἔτσι θαρῶ.

ΧΡ. Καί τώρα, νάχουμε καλὸ ρώτημα, γιὰ ποῦ;

ΑΓΑΘ. Γιὰ ἴδω ἔρχομαι εἰς τὸν θεὸν τὸν Πλούτων, νὰ τὸν εὐχαριστήσω, γιὰ τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα καλὰ ποῦ μ' ἐχάρισε. Ἐγὼ φίλε μου, εἶχα κληρονομήσει ἀπὸ τὸν μακαρίτη τὸν πατέρα μου πολλὰ ἐβοηθῶσα μάλιστα καὶ τοὺς φίλους μου συχνά, γιατί ἐθαρῶσα πῶς αὐτὸ εἶναι καὶ δικαίον καὶ συμφέρον.

ΧΡ. Θαρῶ πῶς πέταζαν τὰ χρήματ' ἀπ' τὰ χέρια σου.

ΑΓΑΘ. Νάταν κ' ἄλλα!

ΧΡ. Καὶ θὰ ἔμεινες ἀλύπτωχος.

ΑΓΑΘ. Γιῶτα μοναχὴ! ἐγὼ θαρῶσα ὁ καῦμένος, πῶς ὅσους εὐεργέτησα θὰ τοὺς εἶχα φίλους παντοτινοὺς, καὶ βοηθοὺς εἰς τὴν ἀνάγκην μου· ἀλλ' αὐτοὶ σὰν εἶδαν πῶς δὲν μ' ἔμεινε πειὰ τίποτα, μ' ἐγύρισαν τὴν ῥάχι τους, καὶ καμώνονται πῶς δὲν μὲ γνωρίζουν.

ΧΡ. Θὰ σὲ περιγελοῦσαν κ' ὅλας.

ΑΓΑΘ. Μάλιστα! ὥστε εἶχα μείνει, καθὼς σὲ εἶπα, μὲ τὸ πούκαμισο.

ΧΡ. Τώρα ὅμως δὲν εἶσαι σὰν κ' ἐχτές· γιατί βλέπω πῶς ἔχεις καὶ φορέματα καλὰ καὶ καλὴ καρδιά.

ΑΓΑΘ. Γιαυτὸ δὰ, ἦρθα κ' ἐγὼ νὰ εὐχαριστήσω τὸν Θεόν.

ΧΡ. Ἄμμ' αὐτὸ τὸ παληφόρεμα ποῦ βαστάς σὲ τί θὰ χρησιμεύσῃ;

ΑΓΑΘ. Θὰ τ' ἀφιερῶσω στὸν Θεόν.

ΧΡ. Θ' ἀξίζει βέβαια πολὺ!

ΑΓΑΘ. Ἀκοῦς ἐκεῖ ἀξίζει!; ἄμμ' εἶναι δὰ δώδεκα χρόνων παλῆγός μου σύντροφος καὶ φίλος.

ΚΑΡ. Καὶ τὰ παληγοπάπουσα πάλ' αὐτά;

ΑΓΑΘ. Κι' αὐτὰ συνομήλικα εἶναι μὲ τὸ 'πανοῦρ' αὐτό.

ΧΡ. Θὰ τ' ἀφιερῶσῃς κ' αὐτά;!

ΑΓΑΘ. Καὶ θέλει ρώτημα; ἄμμ' γι' αὐτὸ δὰ τὰ φέρω.

ΚΑΡ. Πολὺ πλούσια δῶρα θὰ προσφέρῃς βλέπω στὸν θεό.

Σ Κ Η Ν Η 3.

Κλειφίφων (παρακολουθούμενος παρ' ἐνός) και οι ῥηθέρτες.

ΚΑΕΦ. ὦ τῆς συμφορᾶς μου! πάει, χάθηκα ὁ καῦμένος! ἀφάνιστηκα, ἔλυωσα, ἔσβυσα, κατεστράφηκα, ἐξολοθρεύθηκα!

ΧΡ. Τί δαίμονα ἔπαθε πάλ' αὐτός και φωνάζει ἔτσι!;

ΚΛ. Τί ἔπαθα;! νὰ χάσω ὅλην μου τὴν κατάστασιν ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ Πλούτου, και θέλεις νὰ μὴ φωνάζω;! ἀλλ' ἔχει ὁ θεός· ἐλπίζω νὰ τὸν ξαναδιῶ μὲ δίχως μάτια.

ΚΑΡ. Ἀμήν! και νὰ διῆς μάλιστα τότε τί καλὰ ποῦ θὰ τὸν βλέπης μὲ δίχως μάτια!

ΚΛ. Φθάνει μόνον νὰ μὴ μὲ λείφουν τοῦ κοινοῦ ἢ δουλειαίς.

ΑΓΑΘ. (Πρὸς τὸν Χρεμ.) Ἐγὼ θαρρῶ πῶς τὸν ἔνοιωσα τί πρᾶμα εἶν' αὐτός· εἶν' ἀπὸ τὸ πονηρὸν τὸ κόμμα.

ΧΡ. Καλὰ λοιπὸν μὰ τὸν θεὸ τὴν ἔπαθε.

ΚΛ. Ποῦ εἶν' ἐκεῖνος ὁ στραβός ποῦ μ' ἀφάνισε; ποῦ εἶναι τώρα ἢ ὑπόσχεςις ποῦ ἔδινε, ὅτι ἂν ξαναδιῆ τὸ φῶς του θὰ μᾶς κάμη ἓνα σωρὸ καλὰ;

ΧΡ. Καὶ ποιὸν ἀφάνισε;

ΚΛ. Πρῶτα κι' ἀρχῆς ἐμένα.

ΧΡ. Εἶσαι λοιπὸν ἀπὸ τοὺς πονηροὺς και τοὺς μοχθηροὺς και τοὺς ψευτοφιλογενεῖς.

ΚΛ. Καθόλου μάλιστα· ἀλλὰ σεῖς δὲν θὰ τ' ἀξιωθῆτε νὰ καταγωνιάσετε τὴν κατάστασίν μου.

ΚΑΡ. Γεῖά διέ τὸν παλῆάνθρωπο πῶς 'μιλεῖ;! μαύρισε τὸ 'μάτι του ἀπ' τὴν πείνα και δὲν ξέρει τί λέει.

ΚΛ. Ἐσὺ μὴ τσαμπουνίζης γιατί ἐφόρεςες καινούρια ρούχα τ' ἀκούς; μὸν τρέγα γλήγορα ἴσια στὴν φυλακὴ κ' ἐκεῖ τὸ ξύλο και τὰ σίδερα σὲ βάνουν γινῶσι και μαρτυρᾶς τῆς κατεργαριαίς σου.

ΚΑΡ. Σκάσε παλῆάνθρωπε! τ' ἀφεντικό μου νᾶναι καλὰ· γεῖά διέ με; σὰν ἀφέντης εἶμαι ἵντυμένος· ἔχω και τὴν κοιλιὰ

- μου γεμάτη σάν τὸ βεπάνι· καὶ σὺ χαῖτε μὴγαις τώρα.
- ΑΓΑΘ. Πολὺ μὰ τὴν πίστι μου ἀξίζει αὐτὸς ὁ θεὸς ὁ Πλούτος ποῦ ἔδωσε τοῦ διαβόλου ὅλους αὐτούς τοὺς ἀχρείους.
- ΚΛ. Ὡ τῆς δυστυχίας μου! καὶ σὺ ποῦ μὲ περιγελάς θά εἶσαι σύντροφος αὐτουνοῦ· γιατί ὡς τὰ χτῆς ἀκόμη ἐφοροῦσες αὐτὸ τὸ παληοφόρεμα κι' αὐτὰ τὰ παληοπάπουτσα ποῦ βαστᾶς· καὶ σήμερα σὲ βλέπω καλοντυμένο.
- ΑΓΑΘ. Σκάσε, πλάνταξε! ἔχ' ἀπάνω μου σκόρδο, καὶ δὲν μὲ πιάνει τὸ μάτι σου, ποῦ νὰ βγῆ.
- ΧΡ. Γιὰ τοὺς συκοφάντας ὅμως τὸ σκόρδο δύναμι δὲν ἔχει.
- ΚΛ. Καλὸ! περιγελάτῃ μ' ἐσεῖς καὶ βρίζετέ με! δὲν μὲ λένε ὅμως καὶ τί κάμετ' ἐδῶ; ἐπὶ καλοῦ βεβαίως δὲν εἶν' αὐτὴ ἡ σύναξις σας.
- ΧΡ. Αὐτὸ δᾶ τὸ λὲς ἀλήθεια· γιὰ καλὸ δικό σου βέβαια δὲν εἶναι.
- ΚΛ. Ἀπ' τὰ δικά μου μὰ τὸν θεὸ θά περιδρομιάσῃ ἐσεῖς.
- ΧΡ. Καὶ σὺ μὲ τὸν σύντροφό σου θά χορτάσετε ψόφο.
- ΚΛ. Τὸ ἀρνεῖσθε αἱ; (ὁσφραίνεται)· γειὰ διὲ φαγιὰ καὶ κακὸ ποῦ μαγερεύουν μέσα;
- ΧΡ. Τὶ μυρίζεις ἀχρεῖς;
- ΚΑΡ. Καλ' ἀπ' τὸ κρύο ἀνοιγοσφαλνᾶ τὰ ρουθούνια του· δὲν τὸν γλέπεις καὶ πῶς τρέμει σάν τὸ γύφτο;
- ΚΛ. Κ' ὑποφέρετ' αὐτὸ τώρα, νὰ μὲ βρίζετ' ἔτσι; δυστυχία μου! νὰ ὑποφέρω ἐγὼ αὐτὰ, ἐν ᾧ εἶμαι ἐνάρετος καὶ φιλογενής.
- ΧΡ. Ἐσὺ ἐνάρετος καὶ φιλογενής;!!
- ΚΛ. Ἐγὼ! ἐγὼ!
- ΧΡ. Γειὰ νὰ σ' ἐρωτήσω ἓνα πράμα.
- ΚΛ. Τί;
- ΧΡ. Εἶσαι γεωργός;
- ΚΛ. Γιὰ παλαθὸν μὲ θαρρεῖς;
- ΧΡ. Εἶσαι ἔμπορος;

- ΚΑ. Θὰ ἤμουν· ἀνίσως καὶ εἶχε μόνον τὸ πάρε· ἀλλ' ἔχει καὶ τὸ δῶσε· καὶ αὐτὸ τ' ἀηδιάζω.
- ΧΡ. Εὐρύεις λοιπὸν καμμιά τέγνη;
- ΚΑ. Καὶ ποιά ἡ ἀνάγκη μου νὰ ἔξερω τέγνη;
- ΧΡ. Πῶς λοιπὸν, ἢ ἀπὸ τοῦ εἶγες πλουτήσαι χωρὶς νὰ ἐργάζεσαι;
- ΚΑ. Ἐφρόντιζα γιὰ τοῦ κοινοῦ τὰς ὑποθέσεις καὶ γιὰ τὰ μερικὰ ἀκόμη.
- ΧΡ. Ἐσύ;! καὶ πῶς ἤμπορεῖς ἀχρεῖτε νὰ ἦσαι καλὸς ἄνθρωπος ἀφοῦ θέλῃς ν' ἀνακατόνεσαι εἰς πράγματα τοῦ δὲν σὲ ἀνήκουν;
- ΚΑ. Ἐμένα ἀνόητε δὲν μὲ ἀνήκουν τοῦ κοινοῦ αἱ ὑποθέσεις τοῦ εἶμι ἀφοσιωμένος εἰς αὐτὸ, καὶ τοῦ κάμω τόσας εὐεργεσίας;
- ΧΡ. Εὐεργεσία λέγεται νὰ ταραττῆς τὸν κόσμον διὰ ν' ἀρπάξῃς;
- ΚΑ. Εὐεργεσία καὶ λέγεται καὶ εἶναι· νὰ ἐξετάζω καὶ νὰ διευθύνω τοῦ κοινοῦ τὰς ὑποθέσεις.
- ΧΡ. Καὶ ποῖός σὲ ἀποκατέστησε προστάτην τοῦ κοινοῦ.
- ΚΑ. Ἡ ἔλλειψις φιλογενῶν· ὥστε βλέπεις ὅτι ἀπ' ἐμένα κρέμονται τοῦ κοινοῦ αἱ ὑποθέσεις.
- ΒΑ. Ἀχρεῖον λοιπὸν προστάτην εἶχε μὰ τὸν θεό, τὸ κοινόν.
- ΧΡ. Γι' αὐτὸ δὲ εἶδε καὶ πολλὴν προκοπὴν (πρὸς τὸν Κλειψ.) καὶ δὲν θέλεις τώρα πλέον νὰ ζήτης καὶ σὺ σὰν ἄνθρωπος ἐν ἡσυχίᾳ;
- ΚΑ. Ἐν ἡσυχίᾳ;! ἄμμ' ὅταν κανεῖς δὲν ἔχη καμμίαν ἐνασχόλησιν, καθὼς τὸ λὲς ἐσύ, τότε εἶναι τὸ ἴδιον σάνα νὰ μὴ ζῆ κανεῖς ἔς αὐτὸν τὸν κόσμον.
- ΧΡ. Οὐδὲ σύστημα δὲν ἀλλάξεις;
- ΚΑ. Σαράντα χρονῶν σύστημα δὲν παλάθωσα νὰ τ' ἀλλάξω.
- ΧΡ. Ὅταν λοιπὸν εἶναι ἔτσι, βγάλ' τὸ φόρεμά σου.
- ΚΑΡ. (Ἡρὸς τὸν Κλειψ.) Ἐσένα τὸ λέει, δὲν ἀκούς;
- ΚΑ. Καὶ γιατί νὰ τὸ βγάλω;
- ΧΡ. Τὸ γιατί τὸ βλέπεις ὅστερα· βγάλ' καὶ τὰ ποδήματά σου.

ΚΑΡ. (Ὡς ἀνωτέρω) Μὴν κάνεις τὸν κουφό, εἴ! μὸν βγάλτα μὲ τὴν ὥρα σου· νὰ μὴ . . .

ΚΑ. Ὅποια τὸν βαστᾷ ἄς ἀγγίξῃ ἀπάνω μου καὶ βλέπει.

ΚΑΡ. (Τὸν πλησιάζει) Νὰ ποῦ μοῦ βαστᾷ ἐμένα καὶ νὰ διῶ τί θὰ κάμῃς· (τὸν γδύει).

(φεύγει κρυφίως ὁ παρακολουθῶν αὐτόν.)

ΚΑ. Ὡ τῆς δυστυχίας μου! νὰ μὲ γδύσουν μέρα μεσημέρι!

ΧΡ. Ἔτσι καὶ σὺ ἐγδυνες ἐκείνους ποῦ προστάτεις, ἐκλεφτες καὶ τῶν ἀρραβῶν τὰ χρήματα.

ΚΑ. (Πρὸς τὸν σύντροφόν του τὸν ὁποῖον νομίζει παρόντα) Βλέπεις Σωφρονίσκε τί μὲ κάμουν καὶ τί λένε; νὰ ἦσαι μάρτυρας.

ΑΓΑΘ. Ἄλλ' ὁ Σωφρονίσκος σου τόκοψε λάσπη.

ΚΑ. (Στρέφει καὶ παρατηρεῖ) Γεῖα διὲ ἀνθρωπο ποῦ νομίζα φίλον! ἐνῶ ὡς τὰ χτές ἀκόμη μαζῆ ἐργαζόμεθα μέσα καὶ ἔξω γιὰ νὰ κατορθώσουμε τοὺς σκοποὺς μας καὶ τώρα μ' ἄφρασε μέσ' τὴν λάσπη· (φωνάζει) Αἰ κλητῆρες! ποῦ εἴσθε; τρέξτε γλήγορα καὶ μὲ γδύνουν.

ΧΡ. Μάλιστα! ἄλλη ἔννοια δὲν ἔχουν οἱ κλητῆρες σου παρὰ νὰ προσέχουν ποιόνα γδύνουν.

ΚΛΕΨ. Ἄχ ὁ καυμένος πῶς ἔμεινα μόνος ἀνάμεσα σὲ τόσους!

ΚΑΡ. (Πρὸς τὸν Ἀγαθ.) Φέρ' ἐδῶ αὐτὸ τὸ παληγοφόρεμα ποῦ βαστᾷς, νὰ τὸν στολίσω.

ΑΓΑΘ. Δὲν κάνει! τῶχω τάμμα νὰ τ' ἀφιερῶσω εἰς τὸν Πλοῦτον.

ΧΡ. Καὶ γίνεται καλλήτερον ἄλλο μέρος νὰ τ' ἀφιερῶσης, παρὰ ἔς τὴν βάχι αὐτοῦ τοῦ Μοχθηροῦ;

ΑΓΑΘ. Καὶ τὰ παληποπάπουτσά μου;

ΚΑΡ. Κι' αὐτὰ τὰ κρεμῶ στὸ στῆθος του σὰν στολίδια.

ΚΛΕΨ. Καλό! ἐγὼ φεύγω τώρα, γιατί βλέπω πῶς εἶμαι μόνος ἀνάμεσα σὲ τόσους· ἀνίσως ὅμως κ' εὔρω, καθὼς ἐλπίζω, συντρόφους, τότε τὸν διορθῶνω ἐγὼ αὐτὸν τὸν ἰσχυρὸν θεὸν τὸν Πλοῦτον, ποῦ γυρεύει μόνος του νὰ χαλάσῃ τὸ

σύνταγμα, χωρίς να πάρη πρώτα την άδειαν, ἀπ' τὴν βουλή κι' ἀπὸ τὴν γερουσία (φεύγει).

ΚΑΡ. Γιούχα! γιούχα!

ΧΡ. Ἄς πάμε τώρα πλέον μέσα γιὰ νὰ προσκυνήσης καὶ σὺ τὸν Πλοῦτον· ἀλλὰ γειὰ στάσου κομματί, βλέπω μιὰ κυρὰ καὶ μᾶς ἔρχεται σεινάμενη κουνάμενη, καὶ καταστολισμένη· βαστᾷ καὶ κάτι πράματα ἔς τὰ χέρια της· ὡς φαίνεται ἀφιερῶματα φέρνει κι' αὐτὴ ἔς τὸν Πλοῦτον! ποιά τάχα νᾶναι;!

Σ Κ Η Ν Η 4.

Λαικιὰ καὶ οἱ ῥηθέντες.

ΚΑΡ. (Ὀλίγον σιγά)· Μπὰ π' ἀνάθεμάτηνα τὴν παληόγγρα! μπρὲ γειὰ διέτε στὴν μπίστι σας στολίδια, καὶ φκιασί-δωμα πῶχει τὸ κούφταλο!

ΛΑΜ. (Νεανίζουσα) Ἰληθινὰ τάχα φίλοι γέροντες, ἦρθα ἔς τὸ σπήτι αὐτοῦ τοῦ νέου Θεοῦ, ἢ νὰ μὴν ἔκαμα κανένα λάθος, καὶ τρέχω χωρίς νὰ ξέρω μιὰ γυναίκα μοναχὴ;

ΑΓΑΘ. Κανένα λάθος ἀρχοντοπούλα μου δὲν ἔκαμες· μὸν ἦρθες ἴσια.

ΛΑΜ. Ἄς φωνάξω λοιπὸν κανένα ἀπὸ μέσα.

ΧΡ. Μὴν κάμης αὐτὸν τὸν κόπον καὶ πονέσ' ὁ λάρυγγάς σου· νά! ἐγὼ εἶμαι τοῦ σπητιοῦ· καὶ πέμε τί ὀρίζεις.

ΛΑΜ. Ἄχ ἡ καῦμένη! πολλὰ κακὰ φίλε μου καὶ ἄδικα ἔπαθα, ἀφοῦ ἄργισε νὰ βλέπ' αὐτὸς ὁ Θεός· μ' ἔκαμε τὴν καῦ-μένη νὰ μὴν μπορῶ νὰ ζήσω πειά.

ΧΡ. Γιατί; νὰ μὴν ἦται καὶ σὺ καμμία ἀφοσιωμένη;

ΛΑΜ. Ἀφορεσμένη; Ἐθὸς φυλάξῃ! μὸν ἡ καρδιά μ' ἦναι κα-μένη.

ΑΓΑΘ. Ἀπὸ τί;

ΛΑΜ. Δὲν σᾶς τὸ κρύφτω· γιατί πολὺς εἶν' ὁ καῦμός μου· καὶ θὰ μὲ φάγη τὴν καῦμένη· εἶχα φίλον τὸν Φιλιάδη νέον πτωχούτσικο, ἀλλ' ὄμορφο καὶ καλὸν κι' ὅ,τι πράμα τοῦ ζητοῦσα, μὲ τῶκαμε μὲ προθυμία καὶ χάρι· καθὼς κι' ἐγὼ πάλι τὸν βοηθοῦσα ἔς ὅ,τι μ' ἐζητοῦσε.

ΧΡ. Καὶ σὰν τί τᾶχα, νᾶχουμε καὶ τὸ συμπάθειο, σ' ἐζητοῦσε;

ΛΑΜ. Μικρὰ πράματα· γιατί πάρα πολὺ μ' ἐντρέπονταν· γιὰ φορέματα νὰ ποῦμε, μ' ἐζητοῦσε καμιά ἑκατοστὴ δραμαίς, καμμιά εικοσαριά γιὰ ποδήματα, καὶ καμμιά ἑκατοντηντηριά γιὰ τὰ ψιλὰ του ἔξοδα· μ' ἐζητοῦσε καὶ φορέματα γιὰ τὴν μάννα του καὶ γιὰ ταῖς ἀδερφαῖς του, μ' ἐγύρευσε καὶ πεντέξη κοιλὰ σιτάρι, κανένα ἀσκι λάδι, λίγο βούτηρο, τυρὶ, μέλι· κι' αὐτὰ πάλι, ὄχι πάντα ἀλλὰ μιὰ φορὰ τὸν μῆνα, κάποτε καὶ τοὺς δύο μῆνας τρεῖς φοραῖς.

ΧΡ. Τιποτένια τῷ ὄντι καὶ μικρὰ πράματα· κι' ἀπ' αὐτὰ φαίνεται, καθὼς λὲς, ὅτι ἀλήθεια πολὺ σ' ἐντρέπονταν.

ΛΑΜ. Καλ' ἀπ' τὴ τροπὴ του πολλαῖς φοραῖς, δὲν ἐστίκονε τὰ μάτια του νὰ μὲ κυττάξῃ.

ΑΓΑΘ. Φοβοῦνταν νὰ μὴ σὲ ματιάξῃ.

ΚΑΡ. Ἔ! κι' ἂν τὴν μάτιαζε, τὴν ἔφτυνε καὶ περνοῦσε.

ΛΑΜ. Κι' αὐτὰ μάλιστα τὰ ζητοῦσε, μ' ἔλεγε, ὄχι γιὰ ἄλλον σκοπὸν παρὰ μόνον γιὰ ἐνθύμησιν.

ΑΓΑΘ. Τῷ ὄντι φαίνεται πῶς σ' ἀγαποῦσε μὲ τὰ σωστά του.

ΛΑΜ. Καλὲ τρελλαίνονταν γιὰ 'μένα! ἀλλὰ τώρα ὁ συχαμένος, ἐπῆρ' ὁ νοῦς τ' ἀέρα καὶ ἄλλαξε γνώμη· γιατί ἀφοῦ τοῦ ἔστειλα αὐτὰ τὰ γλυκίσματα, ποῦ τᾶκαμα μὲ τὰ χέρια μου ἢ καῦμένη, καὶ τὸν μῆνυσα πῶς θὰ πάω νὰ τὸν εὔρω καὶ στὸ σπῆτι του, ὄχι μόνον μοῦ τὰ γύρισ' ὀπίσου, καθὼς βλέπεις, ἀλλὰ μὲ μῆνυσε κι' ὅλας νὰ μὴ ξαναπατήσω τοῦ σπητιοῦ του τὴν πόρτα· γιατί πάει, λέει, ὁ καιρὸς ποῦ ἤξερα.

ΚΑΡ. Ὅσο γιὰ τὰ γλυκίσματα κυρὰ, μὴν κακοκαρδίξεις· ἐγὼ
γιὰ τὸ χατήρισον τὰ οικονομῶ.

ΑΓΑΘ. Κ' ἐγὼ σὲ βοηθῶ, Καρίων.

ΚΑΡ. Μὴ κάμης ὄρκον καὶ σὲ πιστεύω.

ΧΡ. Ἀπ' αὐτὰ ὅμως ποῦ μᾶς λὲς φαίνεται πῶς δὲν εἶναι συχα-
μένος· γιὰτὶ τώρα ποῦ πλούτησε καὶ αὐτός, δὲν νοστι-
μεύεται πλέον νὰ τρώγῃ τὴν παληγόγδα.

ΛΑΜ. Κι' ὡς τὰ χθὲς ἀκόμη δὲν ἔλειπ' ἀπ' τὴν πόρτα μου.

ΑΓΑΘ. Γιὰ νὰ μάθῃ δηλαδὴ τί τοῦ ἀφίνεῖς στὴν διαθήκην σου.

ΛΑΜ. Καλὲ τί ταιριάζει! ἀλλὰ μόνον, γιὰτὶ ἐνοστιμεύετο ν'
ἀκούῃ τὴν φωνή μου.

ΧΡ. Τί θὰ πᾶς δηλαδὴ ποῦ θὰ τὸν δώσης.

ΛΑΜ. Κι' ἂν μ' ἔβλεπε καὶ καμμιά φορὰ λυπημένη, ἔχανε
τὸν νοῦ του νὰ μὴν πάθω τίποτε.

ΑΓΑΘ. Καὶ χάση τὴν ἀποθήκην του.

ΛΑΜ. Καὶ μ' ἐρωτοῦσε μὲ τόσα χάδια· τί ἔχεις φῶς μου· τί
ἐπάθες ψυχὴ μου· ποῦ σὲ πονεῖ πουλί μου.

ΧΡ. Καὶ κατόπ' ἀπ' αὐτὰ σοῦ ζητοῦσε βέβαια δραχμάς.

ΛΑΜ. Θυμοῦμαι μάλιστα μιὰν ἡμέρα ποῦ πῆγα στὴν πανήγυρι,
καὶ σὰν εἶδεν ἓνα ποῦ μὲ καλοκύτταζε, γιὰτὶ καψογυα-
λίζω κομματι.

ΚΑΡ. Καλὲ καὶ πολὺ γυαλίζεις γλέπω!

ΑΓΑΘ. Ἄς ἦταν· ἐκεῖνος ἐδῶ τώρα· καὶ σ' ἔδειχν' ἐσένα κύρ
Καρίων αὐτὸ τὸ πολὺ γυάλισμά της!

ΛΑΜ. Νὰ τὸν ἄκουε, μαλλιὰ κουβάρια θὰ γένουνταν ἐδῶ· σὰν
μὲ εἶδε λοιπὸν ποῦ μὲ καλοκύτταζεν ἐκεῖνος ὁ ξένος ἐζού-
λεψε καὶ μ' ἀφάνισ' ἀπ' τὸ ξύλο.

ΧΡ. Καὶ βέβαια· συντροφιά στὴν πρᾶμάτεια του δὲν ἤθελε.

ΛΑΜ. Κοντὰ εἰς ὄλα, ἐπαινοῦσε καὶ τὰ χέρια μου.

ΑΓΑΘ. Ὅταν μάλιστα μετροῦν δραχμαῖς· κ' ἐμένα μ' ἀρέσουν
τέτοια χέρια.

ΛΑΜ. Μ' ἔλεγε κι' ὄλας πῶς ἐσωδιάζω.

ΧΡ. Τὸ πιστεύω, ἀφοῦ τὸν κερνοῦσες κρασὶ μουσκάτο.

ΛΑΜ. Καὶ πῶς τὸ κύτταγμα μου τοῦ σαίττειε τὴν καρδιά του.

ΑΓΑΘ. Εἶχε γνῶσ' ὁ νέος· κι' ἤξερε νὰ ὠφελῆται ἀπὸ τὰ ἐρωτικά
ματιάσματα, γρη῏ς ζετσιπομένης.

ΛΑΜ. Καλὲ ὄχι τῆς μάννας μου· ἐκείνη ἔχει τόσα χρόνια ποῦ
συχωρέθηκε.

ΧΡ. Δὲν πειράζει· τὸ ἴδιο κάνει· κ' ἐκείνη συχωρέθηκε, κ' ἡ
ἀφεντειά σου σὰ μακαρίτισσα εἶσαι.

ΛΑΜ. Γιαυτό φίλοι μου δὲν κάνει καλὰ αὐτὸς ὁ θεὸς ὁ Πλοῦτος·
ἀφοῦ λέει ὅτι πάντα του θὰ βοηθάει τοὺς ἀδικημένους,
ἐμένα τὴν καυμένη μ' ἄφησε στὴ λύπη καὶ στὰ βάσανα.

ΧΡ. Καὶ γειὰ λέγε μας, τί ἀγαπᾶς νὰ κάμη;

ΛΑΜ. Νά! τί θέλω· εἶναι δίκιο ν' ἀναγκάσῃ ἐκείνον ποῦ εὐερ-
γέτησα νὰ μὴ λείπ' ἀπὸ κοντὰ μου ἀλλοιῶς καὶ δὲν ἀκού-
σῃ, δὲν πρέπει κι' ὁ θεὸς νὰ τοῦ δώσῃ τίποτα. Ἔτσι
εἶναι τὸ δίκιο καὶ τὸ σωστό.

ΧΡ. Καὶ δὲν μᾶς εἶπες τώρα, ὅτι ὡς τὰ χτές δὲν ἔλειπ' ἀπ'
τὴν πόρτα σου;

ΛΑΜ. Μ' ἔλεγε μάλιστα ὅτι ὅσω ζῶ, ποτέ του δὲν θὰ μ' ἀπο-
χωριστῇ.

ΑΓΑΘ. Νά το δὰ ἐκεῖνο ποῦ σὲ εἶπα· ὅτι τὸ ἴδιο εἶσαι σὰν τὴν
συχωρεμένη τὴν μάννα σου· σὲ θαρρεῖ τώρα πῶς εἶσαι μα-
καρίτισσα.

ΛΑΜ. Ἐλυῶσα φίλε μου πειὰ ἀπ' τὸν καυμόν μου.

ΑΓΑΘ. Καλ' ἐγὼ βλέπω πῶς ἐσάπισες.

ΛΑΜ. Κ' ἐλίγνεψα ἡ καυμένη τόσο, ποῦ ἀπ' τὸ δαχτυλίδι
μπορῶ νὰ περάσω.

ΚΑΡ. Ἀνίσως καὶ τὸ δαχτυλίδι θὰ εἶναι στεφάνι βαρελιοῦ.

ΛΑΜ. Νά τος κι' ὄλας· ἔρχετ' ὁ ξεμυκλισμένος, σὲ καμμιά δια-
σκέδασι θὰ πηγαίνει πάλι.

ΧΡ. Ἔτσι μοιάζει γικτὶ τὸν γλέπω καὶ κλοσυρριμένο.

Σ Κ Η Ν Η 5.

Ἀλκίδας καὶ οἱ ῥηθέντες.

ΑΛΚ. (Πρὸς τὴν Λαμπιτῶ) Τί κάμεις ; πῶς εἶσαι ; καιροὺς καὶ
χρόνια ἔχω νὰ σὲ διῶ.

ΛΑΜ. (Πρὸς τὸν Χρεμ.) Τί λέει στὸν Θεόν σου ;

ΧΡ. Κακιομένη εἶσαι μαζή του ;

ΛΑΜ. Ὅχι.

ΧΡ. Γιατί λοιπὸν δὲν τὸν ῥωτᾷς τοῦ λόγου σου, τί λέει ;

ΑΛΚ. Γέρασες πειὰ γέρασες παληά μου φιλινάδα.

ΛΑΜ. Γειά διέτε πῶς μὲ βρίζει τὴν καϋμένη, ὁ μεθυσμένος !

ΧΡ. Ὡς φαίνεται, πολὺν καιρὸ θὰ ἔχει ποῦ δὲν σὲ εἶδε.

ΛΑΜ. Καλὲ τί πολυκαιρίζεις καὶ τοῦ λόγου σου στὸν Θεόν σου
ἐχτὲς ἦτανε μαζή μου.

ΑΓΑΘ. Τὸ ἐναντίον λοιπὸν ἔπαθεν αὐτὸς, ἀπ' ὅ,τι παθαίνουν ἄλλοι·
διακρίνει βλέπω καλλήτερα ὅταν εἶναι μεθυσμένος.

ΛΑΜ. Ὅχι! ἀλλὰ πάντα του τέτοιος ἀνάποδος εἶναι.

ΑΓΑΘ. (Πλησιάζων τὸ φῶς εἰς τὸ πρόσωπόν της) Οὐ! πόσαις ζα-
ρωματιαῖς ἔχουν τὰ μούτρα της !

ΛΑΜ. (Ὅπισθοδρομοῦσα βιαίως, καὶ θέτουσα τὰς παλάμας της
μεταξὺ τοῦ φωτός καὶ τοῦ προσώπου της) Μή! μὴ φέρ-
νης κοντά μου τὸ φῶς !

ΧΡ. (Πρὸς τὸν Ἀλκίδ.) Καλὰ σὲ λέει· τί τῆς τὸ πᾶς κοντά
τὸ φῶς ; γιὰ νὰ πετάξῃ καμμιὰ σπίθα καὶ ν' ἀνάψῃ σὴν
τὴν ὕσκα ;

ΑΛΚ. Ἀλήθεια μὰ τὸν Θεὸν ὕσκα εἶναι ! (πρὸς τὴν Γραίαν)
παίζουμε ;

ΛΑΜ. Ποῦ ;

ΑΛΚ. Δὲν ἔχει ποῦ· νὰ ἐδώ.

ΛΑΜ. Καὶ ποῖο παιχνίδι ;

ΑΛΚ. Τὰ μονὰ ἢ ζυγά, ἀλλὰ νὰ μ' ἀποκριθῆς εὐθύς, χωρὶς νὰ
συλλογιστῆς καθόλου.

ΛΑΜ. Καί γειά λέγε νά διώ.

ΛΑΚ. Πόσα δόντια έχεις;

ΧΡ. Ἐγὼ νά στο πῶ ἔχει πέντε.

ΛΑΚ. Ἐχασες! ἔχασες! τέσσερα μόνον ἔχει κι' ἀπ' αὐτὰ πάλι
τὰ δυὸ εἶναι μισά.

ΛΑΜ. Δὲν εἶσαι καυμένη με τὰ σύγκαλά σου· πατσαβούρα μ'
ἔκαμες πειὰ ἔμπροστά στοὺς ἀνθρώπους.

ΛΑΚ. Πατσαβούρα;! τὸ πρόκοψα μὰ τὸν Θεὸ, ἂν τῶχ' ἡ μοῖ-
ρά μου νά πλένω καὶ πατσαβούραις!

ΧΡ. Καί γειά πλύντηνα νά βγῆ τὸ φκιασίδι της, καὶ τότε νά
διῆς ζαροματιαῖς.

ΛΑΜ. Καὶ σὺ βλέπω, γέρος ἀνθρώπος παιδιαρίζεις.

ΧΡ. Ἄπ' ἐσένα, ἀρχουτοπούλα μου, πῆρα τὸ παράδειγμα.

ΛΑΚ. (Πρὸς τὴν Λαμπιτώ) Σὲ νοστιμεύεται βλέπ' ὁ φίλος, καὶ
τὰ λέει ἐπίτηδες αὐτά, γιὰ νά μὴν τὸν καταλάβω ἴγώ.

ΛΑΜ. Ὅχι μὰ τὴν ζωὴ μου.

ΑΓΑΘ. Αὐτὸς πειὰ ὁ ὄρκος, σ' ἄφησε γειά· τώρα πρέπει νά λές,
«μὰ τὴν ψυχὴ μου.»

ΛΑΚ. Ἔτσι ποῦ λές σὲ νοστιμεύετ' ὁ φίλος.

ΧΡ. Ἄν πάλ᾿ ἄβωσα κ' ἐγὼ τώρα στὰ γεράματα! τότε ναί!
ἀλλὰ δὲν σ' ἀρίνω κ' ἐσένα νά τὴν κάμης πατσαβούρα,
καθὼς τὸ εἶπε κι' αὐτή.

ΑΓΑΘ. Κ' ἐγὼ χάνω τὸν νοῦ μου γι' αὐτὴν καὶ μάλιστα σὰν
τὴν βλέπω μὴ βρωτᾶς πῶς γίνουμαι ὄλο χασμουριῶμαι
ἀπὸ τὴν εὐχαρίστησι.

ΧΡ. Κι' αὐτὴ πάλι παραπονιέται καὶ σὲ κατηγορεῖ.

ΛΑΚ. Ἐμένα;! σὲ τί;

ΧΡ. Ὅτι τὴν καταφρονεῖς λέει τώρα καὶ τὴν ἐμήνυσες νά σὲ
ξεφορτωθῆ πλέον, γιὰτὶ πάει πειὰ ὁ καιρὸς ποῦ ἤξερες.

ΛΑΚ. Σὰν εἶναι λοιπὸν ἔτσι, ἐγὼ δὲν σὲ ἐναντιόνοῦμαι.

ΧΡ. Σὲ τί πράμα;

ΛΑΚ. Εἰς ἄλλον μὰ τὴν ζωὴ μου, καὶ μὰ τὴν ψυχὴ της, ποτὲ

δὲν ἤθελα τὸ συγχωρῶσω αὐτό· σὲ λόγου σου ὅμως, γιὰ τὴν ἡλικίαν σου εὐχαρίστως σὲ τὴν παραιτῶ.

ΑΓΑΘ. (Πρὸς τὸν Χρεμ.) Ὡς καὶ 'ς αὐτὸ βλέπω ἢ μοῖρά σου σὲ βοηθεῖ· νὰ τύχη!

ΚΑΡ. (Πρὸς τὸν Ἀγαθ. ὀλίγον σιγῶ) Μὴ λὲς στὴν μπίστι σου τέτοια λόγια καὶ τ' ἀκούσ' ἢ κυρὰ μέσα, καὶ θᾶχουμε πάλε ξυλοθρόντια.

ΧΡ. (Πρὸς τὸν Ἀλικίδαν) Σὲ κατάλαβα, σὲ κατάλαβα· τὴν βαρῆθικες βλέπω καὶ θέλεις νὰ τὴν ἀφήσης τώρα.

ΑΜΑΜ. Καλὲ καὶ ποιῶς τὸν ἀφίνει.

ΑΓΑΘ. Τὸ πιστεύω πῶς ἐσύ δὲν τὸν ἀφίνεις, ἐκεῖνος ὅμως σ' ἄφησε.

ΑΔΚ. Μὲ τὴν γιαγιά μου δὲν ἀγαπῶ νὰ φιλονεικῶ.

ΧΡ. Ἀφοῦ ὅμως ἤπιες τὸ κρασί, πίνε τώρα καὶ τὸ καταπάτι του.

ΑΔΚ. Ἀλλὰ δὲν πίνεται π' ἀνάθεμά το! εἶναι λάσπη μοναχῆ.

ΑΓΑΘ. Ἄς ἦν καλὰ τὸ στραγμιστήρι, αὐτὸ τὴν ξεπαστρεύει.

ΚΑΡ. Μπρὲ τί στραγμιστήρι καὶ μαγμιστήρι! πὲς ὁ λάκκος, κ' ὅξ' ἀπ' τὴν πόρτα.

ΑΔΚ. Ἄς πᾶμε τώρα πλέον μέτα, γιὰτὶ θ' ἀφιερῶσω στὸν Θεὸν κάτι δῶρα ποῦ τοῦ ἔφερα.

ΑΜΑΜ. Κ' ἐγὼ θὰ μῖπῶ, γιὰτὶ θέλω νὰ τοῦ πῶ κάτι τί.

ΑΔΚ. Ἐγὼ λοιπὸν δὲν μπαίνοι.

ΧΡ. Ἐμπὰ καλὲ καὶ μὴ σὲ κόφτει.

ΑΔΚ. Τί νὰ μὴ μὲ κόφτει, ποῦ μὲ θερίζει κ' ὄλας! ἐγὼ τὸ ξέρω τί δαίμονα τράβηξα, μ' αὐτὴν τόσον καιρόν· ποῦ νάχη τ' ἀνάθεμα ἢ πτώχεια.

ΑΜΑΜ. Ἐμπὰ ἔμπὰ κ' ἄψ' τὰ λόγια τώρα· κ' ἐγὼ καταπόδι σου θὰ μῖπῶ.

ΚΑΡ. Μπρὲ γειὰ διέτε τὴν παληγόρηρα· πῶς τοῦ κολλήθηκε τοῦ καυμένου σὰν τὸ ταμπούρι.

ΧΡ. (Πρὸς τὸν Ἀλικίδαν) Ἄς πᾶμε δὰ μέσα· κ' ἐκεῖ ὁ Πλούτος τὴν ξεπαστρεύει αὐτὴν τὴν διαφορὰ σας.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ Δ'. ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ Ε΄.

ΣΚΗΝΗ 4.

Καρίων και Έρμις.

ΚΑΡ. Ποιὸς πειρασμὸς νᾶναι πάλι; (πηγαίνει πρὸς τὴν θύραν τοῦ προαυλίου καὶ τὴν ἀνοίγει) μπά! κανεῖς δὲν φαίνεται· τί διάβολο! μ' ἐφάνηκε πῶς χτύπησεν ἡ πόρτα! (ἐπιστρέφει).

ΕΡΜ. Αἰ! Καρίων! στάσου' ἐσένα λέω, Καρίων! στάσου.

ΚΑΡ. (Ἐπιστρέφει) Γειά πέμμε, ἐσὺ χτύπησες τὴν πόρτα;

ΕΡΜ. Ἐγώ.

ΚΑΡ. Καὶ ποῦ 'ς τὴν ὀργὴν ἤσουνα κρυμμένος καὶ δὲν σὲ εἶδα;

ΕΡΜ. Νὰ ποῦ μὲ βλέπεις τώρα· μὲν τρέγα γλήγορα καὶ φώναξέ με τὸν ἀφέντη σου τὸν γαῖδαρό σου, τὴν κυρά σου τὴν γάτα σου, τὰ παιδιὰ τοῦ παντικῆς, τὸν ἑαυτὸν σου τὸ γουρούνι σου, ὅσα ζουντόβολα κι' ἂν ἦναι μέσα φώναξέ τα γλήγορα· μὴ στέκεσαι μὲν τρέγα.

ΚΑΡ. Καὶ γειὰ πέμμε τί τρέχει;

ΕΡΜ. Τί νὰ τρέξῃ; νά! ποτάμι τρέχει καὶ θὰ σᾶς πάρῃ· ὁ Ζεὺς καυμένο ἀπεράσισε νὰ σᾶς πνίξῃ ὅλους.

ΚΑΡ. Νὰ φᾶς τὴν γλῶσσά σου, παληάνθρωπε! καὶ γιατί τάχα θὰ τὴν κάμῃ αὐτὴν τὴν παλληκαριά;

ΕΡΜ. Γιὰ τὸ μεγάλο καλὸ ποῦ κάμετε· ἀνοίξετε τὰ μάτια τοῦ Πλούτου καὶ τώρα κανεῖς πειὰ δὲν προσφέρει τίποτα εἰς τοὺς Θεοὺς· καὶ θὰ φορίτουν ὅλοι ἀπ' τὴν πείνα· κι' ἂν δὲν πιστεύῃς κύτταξ' ἐμένα τὸν Ἑρμῆν πῶς τρέμ' ἀπὸ τὴν πείνα.

ΚΑΡ. Καὶ βέβαια δὲν θὰ σᾶς προσφέρουμε τίποτα πλέον, γιατί καὶ σεῖς καμμία φροντίδα γιὰ μᾶς δὲν ἔχετε· μόνον ἀφί-

σετε τούς κατεργαρέους και τούς θεομπαίχτας ν' ἀλωνίζουσι ὅπως θέλουσι· και με τὴν πρόφασιν πῶς εἶναι φιλογενοὶ, νὰ γεμίζουσι τὰ πουγγιά τους.

ΕΡΜ. Μπρὲ ὅσο γὰρ τούς ἄλλους Θεοὺς, κακὰ ψυχρὰ κι' ἀνάποδα καθόλου δὲν με κόφτει· με μέλλει ὅμως γὰρ τὸν ἑαυτὸν μου ποῦ δὲν βαστῶ πειὰ ἀπ' τὴν πείνα.

ΚΑΡ. Σ' αὐτὸ ἔχεις δίκην, και πολὺ φρόνιμα τὸ κάμεις νὰ συλλογιέσαι γὰρ τὸν ἑαυτὸν σου.

ΕΡΜ. Πρῶτα ὁ καῦμένος, καλοπερνοῦσα με τῆς προσφοραῖς τῶν ἐμπόρων και τῶν καπήλων, ποῦ κάθε πουρνὸ μ' ἐπρόσφερναν, μουστόπηται, μέλι, σῦκα, κι' ὅ,τι ἄλλο τρώγει ὁ Ἑρμῆς· τώρα ὅμως τὴν ἔπαθα!

ΚΑΡ. Καλὰ νὰ τὴν πάθης γιὰτι ἀφοῦ και σὺ ἀπολάμβανες τόσα, ἀπ' αὐτοὺς, πάλι τούς ἐζήμιωνες ἀπὸ καμμιὰ φορὰ.

ΕΡΜ. Ἄχ ὁ καῦμένος! τί νόστιμα προσφοραῖς ποῦ εἶχα!

ΚΑΡ. Κάμεις καλὰ νὰ μὴν τὰ θυμᾶσαι τώρα, πράγματα περασμένα, και τρέχουσι τὰ σάλια σου.

ΕΡΜ. Πόσα σφουγγάτα ζεστὰ ζεστὰ μ' ἐπρόσφερναν!

ΚΑΡ. Γι' αὐτὸ δὰ τώρα καίγεται ἡ καρδιά σου.

ΕΡΜ. Ἄμμ' ἐκεῖνα τὰ νόστιμα χοιρομέρια;

ΚΑΡ. Μὴν τὰ θυμᾶσαι λέω και σκανταλίζεσαι τοῦ κάκου.

ΕΡΜ. Ἄμμ' τὸ κρατί; ἄς ἦταν και νερομένο.

ΚΑΡ. Πίνεις μιὰ νὰ σὲ κεράσω και νὰ με ξεφορτωθῆς;

ΕΡΜ. Μπρὲ ἄφες· τὸ κέρασμα τώρα· μὸν με κάμεις μιὰ χάρι;

ΚΑΡ. Σὰ ἔμπορῶ, γιὰτι ὄχι.

ΕΡΜ. Νὰ με φέρης ἀπὸ μέσα κομματι καλὸ ψωμι και λίγο κρέας ψητό.

ΚΑΡ. Ἄμμ' αὐτὸ καῦμένο εἶν' ἀπ' ἐκεῖνα ποῦ δὲν βγαίνουν ἔξω.

ΕΡΜ. Καλὸ! ἔννοιά σου! ἐξέχασες φαίνεται ποῦ ὅταν ἔκλεψτες

κανένα πράμα τοῦ ἀφεντός σου, ἐγὼ ἔκαμα καὶ δὲν πιάνουσουν.

ΚΑΡ. Γιὰ τὸ συμφέρον σου, πρωτοκλέφτη! γιὰτ' εἶχες καὶ σὺ τὸ μερτικό σου γιὰ τὴν κλεψιά μιὰ πῆττα.

ΕΡΜ. Ναί! γιὰ μένα γένουνταν ἡ πῆττα, ἐσὺ ὅμως τὴν ἔχαφτες!

ΚΑΡ. Ἔτσι ὅμως ἔτρωγα κ' ἐγὼ τῆς ζυλιαῖς ἀν μ' ἐπιάναν.

ΕΡΜ. Ἐλα τώρα, ἔλα! καὶ μὴν περιφανέσσαι γιὰτὶ πλούτηνης; μὴν πάρε με σὲ παρακαλῶ κοντὰ σας.

ΚΑΡ. Κι' ἀφίνεις τοὺς ἄλλους Θεοὺς καὶ νὰ κατοικήσης μαζ' ἡ μ' ἐμάς;

ΕΡΜ. Ἀκοῦς ἐκεῖ;! μπρὲ τοὺς ἀφίνω καὶ τοὺς πάρα ᾠφίνω μάλιστα, γιὰτὶ τὰ δικάσας εἶναι πολὺ πιὸ καλλήτερα.

ΚΑΡ. Καὶ εἶναι τίμιον νὰ παραιτήης τὴν Πατρίδα σου;

ΕΡΜ. Ὅπου κανεῖς καλοπερνᾶ ἐκ' εἶναι καὶ Πατρίς.

ΚΑΡ. Καὶ σὺ τί θὰ μᾶς χρησιμεύσης ἐδῶ;

ΕΡΜ. Ἐ σ' ὅ,τι θέλεις γίνουμαι πορτάρης.

ΚΑΡ. Πορτάρης;! κ' ἐμεῖς τώρα ἀνάγκην πορτάρη δὲν ἔχομε.

ΕΡΜ. Γίνουμ' ἐπιστάτης τοῦ ἐμπορίου.

ΚΑΡ. Ἄμμ' τὸ γλέπεις δὲ καὶ σὺ, πῶς οὔλοι τώρα εἶμαστε πλούσιοι, καὶ μήτε ἐμπόριον κάνουμε, μήτε ἐπιστάτης μᾶς χρειάζεται.

ΕΡΜ. Γίνουμαι λοιπὸν δάσκαλος τῆς δολιότητος.

ΚΑΡ. Δολιότητος;! πάει πιὰ τώρα κι' αὐτηνῆς ἡ πέρασι; καθὼς δὲν περνᾶ πλέον καὶ ἡ ψευτοφιλογένεια μερικῶν καὶ ἡ ἀφοσίωσις γιὰτὶ ὁ ψεύτης κι' ὁ κλέφτης τὸν πρῶτον χρόνον χαίρουνται.

ΕΡΜ. Σᾶς γίνουμαι ὁδηγός.

ΚΑΡ. Καθὼς εἶς' ἐσὺ τώρα ἀπ' τὴν πείνα, μὴν γιὰ ὁδηγός εἶσαι! ἔπειτα καὶ μήτ' ὁδηγὸν ἔχομε ἀνάγκη.

ΕΡΜ. Γίνουμαι λοιπόν διευθυντής εις τοὺς χοροὺς κ' εἰς τὰς διασκεδάσεις σας· ἴς αὐτὸ πειὰ δὲν ἔχεις τί νὰ πῆς, γιατί και ἡ δουλειὰ τοῦ Πλούτου εἶναι νὰ κάμη χοροὺς και διασκεδάσεις.

ΚΑΡ. Ἐς αὐτὸ τὸ 'πέτυχες' νά! τί θὰ πῆ νάχη κανεῖς πολλοὺς τίτλους· καλῆ ὥρα σὰν κ' ἐσένα· πὲς τὸν ἕνα τίτλον σου, πὲς τὸν ἄλλον ἡῶρες θέσιν· κάτι ξέρουν λοιπὸν ἐκεῖνοι τοῦ φορτόνουνται ἔγα σωρὸ τίτλους.

ΕΡΜ. Νὰ μείνω λοιπὸν ;

ΚΑΡ. Κουραβού πειὰ ! μείνε· και γιὰ νὰ φαίνεται πὼς κάτι κά- νεις και σὺ, πὰρ' ἐκεῖνο τὸ παληοφόρεμα τ' ἀφεντικῶ μου, και κάτζ' ἐκεῖ ἴς τὴν ἄχρια και ξεψείριαζέ το.

Σ Κ Η Ν Η 2.

Ἱεροκλῆς Χρεμύλος και Καρίων.

ΙΕΡ. Ποιὸν νὰ ρωτήζη κανεῖς ποῦ εἶν' ὁ ἀφέντης ὁ Χρεμύλος !

ΧΡ. Τί θέλεις φυγοπατέρα ;

ΙΕΡ. Τί νὰ θελήσω ; ! νά ! θέλω νὰ τὸν 'πῶ, πὼς ἀφοῦ ἀνοιξε τὰ μάτια τοῦ Πλούτου φωρῶ ἐγὼ ἀπὸ τὴν πείνα, μ' ὄλον ὅτι εἶμαι και ἱερεὺς τοῦ Διός.

ΧΡ. Και γιατί ;

ΙΕΡ. Γιατί κανεῖς πλέον θυσίας δὲν προσφέρει.

ΧΡ. Και πὼς αὐτό ;

ΙΕΡ. Γιατί ὄλοι τῶρα εἶναι πλούσιοι· ἐνῶ πρῶτα και οἱ ἔμποροι και οἱ δικαζόμενοι και οἱ πτωχοὶ ἀκόμη ἐπρόστρεχαν στὸν ἱερέα, γιὰ νὰ προσφέρουν θυσίας και προσφοράς· τῶρα ὄμως ποῦ πλούτησαν κι' αὐτοὶ ἐγὼ τσακίζω ψεῖραις.

ΕΡΜ. (Ἐκ τῆς θέσεώς του) Αὐτὴν τὴν δουλειὰ κάνω κι' ἐγὼ τῶρα ἐδῶ !

ΙΕΡ. Θά δειζω λοιπόν κ' ἐγὼ τὴν ῥάχη μου στὸν Δία.

ΕΡΜ. (Ἐκ τῆς θέσεώς του) Καθὼς τῶκαμα κ' ἐγὼ καλῆ ὥρα.

ΙΕΡ. Καὶ θά μείνω ἐδῶ μαζή σας' καὶ νὰ μὲ διώξετε δὲν φεύγω
καὶ ἤξερέ το.

ΕΡΜ. (Ὡς ἀνωτέρω) Αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἔχω κ' ἐγώ.

ΧΡΜ. Ἰσχύασε ψυχοπατέρα' καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἡ
δουλειά μας πάει, ὄχι καὶ καλλήτερα' γιατί κ' ὁ Ζεὺς
ἀκάλεστος μᾶς κόπιασε κ' αὐτὸς ἐδῶ.

ΙΕΡ. Ὅλα λοιπὸν καλὰ τὰ λὲς πῶς εἶναι ;

ΧΡ. Ὅλα ! τώρα, τώρα μάλιστα θά τοποθετήσουμε καὶ τὸν
Πλοῦτον εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον καὶ φέρνουν καὶ γιὰ λό-
γου σου λαμπάδαις νὰ τῆς βαστάς καὶ νὰ προπορεύεσαι.

ΙΕΡ. Αὐτὸ πολὺ ὀρθά τὸ στοχάσθηκες, κ' ἔτσι πρέπει νὰ γίνῃ
κ' ἐγὼ πολὺ καλὰ καὶ φρόνιμα τῶκαμα καὶ ἦλθα ἐδῶ. Θεοῦ
φώτισις ἦτον.

ΚΑΡ. Ἐχουμ' ἀφεντικὸ κ' ἄλλον μουσαφίρη.

ΧΡ. Ποιόνα ;

ΚΑΡ. (Δεικνύων τὸν Ἐρ.) Τὴν ἀφεντεία του ἐκεῖ πέρα' ποὺ
μαζώνει μαργαριτάρια.

ΧΡ. Καὶ ποιὸς εἶναι ; δὲν τὸν γνωρίζω.

ΚΑΡ. Ποῦ νὰ τὸν γρονιάσῃς ; π' ἀπ' τὴν πείνα γέννησε πετοὶ
καὶ κόκκαλο.

ΙΕΡ. Καλ' ὁ Ἑρμῆς θαρρῶ πῶς εἶναι ! μπά !!

ΧΡ. Ὁ Ἑρμῆς ; !!

ΚΑΡ. (Γελᾷ) Ὅλος κ' ὅλος.

ΧΡ. Καθὼς ὦρισε λοιπὸν κ' αὐτὸς' μὴν ἄς φωνάξῃ κανεὶς τὸν
Πλοῦτον ἔξω' ἡ καλλήτερα ἄς πάμε ὅλοι μὲτα εἰς
αὐτόν.

Σ Κ Η Ν Η 3.

Μαντώ, Ἀγαθίας, Ἀγροῦκοι καὶ οἱ ῥηθέρτες.

ΜΑΝ. Κ' ἐγὼ τώρα τί θά κάμω ;

ΧΡ. Τοῦ λόγου σου, ποῦσαι καὶ στολισμένη σὰ νόφη, κράτει τοῦ Θεοῦ τ' ἀφιερῶματα.

ΜΑΝ. Ἄμμ' γιὰ 'κεῖνο δὰ ποῦ ἤρθα, καὶ τὸ ξεύρεις καὶ τοῦ λόγου σου ;

ΧΡ. Κ' ἐκεῖνο θὰ τὸ ἐπιτύχης, σὲ λιγάκι ἔρχεται κ' ἐκεῖνος.

ΜΑΝ. Ἄν μὲ γένεσαι τοῦ λόγου σου ἐγγυητής, κρατῶ κ' ἐγὼ τ' ἀφιερῶματα.

ΑΓΑΘ. Καλὰ σὲ λέει ἔχει δίκη.

ΧΡ. Καὶ γένου σὺ ἐγγυητής.

ΑΓΑΘ. Στέκοντας τοῦ λόγου σου, ποῦ στήν παρέτησε κ' ὄλας ὁ παληός της φίλος.

ΧΡ. Γειά ξεφορτώσουμε στήν πίστιν σου (πρὸς τὴν γραίαν) μὸν κόπιασε τοῦ λόγου σου κυρά, κράτει τ' ἀφιερῶματα, καὶ νὰ περπατῆς μὲ κομμάτι καμάρι, ξέρεις πειὰ ἢ ἀφεντεῖασου τί λογιῆς.

ΜΑΝ. (Τὰ παίρνει καὶ προπορεύεται.) Ἔτσι ναί ! τώρα ποῦ μὲ γένηκες ἐγγυητής τὰ κρατῶ.

ΚΑΡ. Παράξενο στήν πίστι μου καὶ τοῦτο, ἀντὶς νὰ κουβαλοῦνε ἄλλοι τὴν γρηά, κουβαλᾷ αὐτὴ τ' ἀφιερῶματα τοῦ Θεοῦ.

ΑΓΡ. (Πρὸς τοὺς συναδέλφους του) Ἄς μὴ στεκούμαστε λοιπὸν κ' ἐμεῖς, ἀφοῦ κάμαμε καὶ τόσο κόπο καὶ τόσα μαλόματα ὅσο νὰ γικτρευτῆ ὁ Πλοῦτος, μὸν πάμε κ' ἐμεῖς μέσα νὰ τὸ στρώσουμε σὰν ἀφεντάδες· ἄς ἀρχίσουμε καὶ τὸν χορὸ ἀπειδῶ· πιάστ' ἀδέρφια οὔλοι. (χορεύουν καὶ τραγοῦδοῦν)

Ὁ Α. Ἐξω φτώχεια βρωμερά

Ὁ Β. Μέσα Πλούτε καὶ χαρά

α. Ἐξω διάβολε Πενία

β. Μέσα ἡ Εὐδαιμονία.

α. Μὲ τὸν Πλοῦτον εἶν' ζωὴ

β. Χαρὰ γέλοια καὶ βοή

α. Μὲ τὴν φτώχεια νύχτα μέρα

β. Πεῖνα γρίνα ψείραις λέρα.

α. Τρώγει ὁ Πλούσιος σὰν Ἀρέντης

β. Περπατεῖ καὶ σὰν Λεβέντης

α. Κι' ὁ φτωχὸς ψωμάκι χαύτει

β. Περπατεῖ κι' ὄλο σκοντάφτει.

α. Τρώγει ὁ Πλούσιος ὅ,τι θέλει

β. Μὲ τὰ γέλοια γάλα μέλι

α. Κι' ὁ φτωχὸς ψωμὶ κομμάτι

β. Μὲ τὸ δάκρυο στὸ μάτι.

α. Τρώγει ὁ Πλούσιος τὰ σφουγγάτα

β. Μὲ τὰ μάγουλα γεμάτα

α. Τρώγει κι' ὁ φτωχὸς κρομμύδι

β. Ἀρτυμένο μὲ τὸ ξύδι.

α. Τρώγει ὁ Πλούσιος φαγιὰ χίλια

β. Κι' ὁ φτωχὸς μικρὰ γογγύλια

α. Τρώγει ὁ Πλούσιος συναγρίδα

β. Κι' ὁ φτωχὸς ἂν ἔρῃ σμαρίδα.

α. Τρώγει ὁ Πλούσιος χοντρὸ ψάρι

β. Ἀστακοὺς σουπιαὶς χαβιάρι

α. Τρώγει κι' ὁ φτωχὸς ἐλγά

β. Βούκαις δυὸ κάμει τὴν μιά.

α. Τρώγει ὁ Πλούσιος παντεσπάνια

β. Καὶ κρασιὶ πίνει σαμπάνια

α. Κι' ὁ φτωχὸς βρωμοσακεδέλλα

β. Καὶ νερό μὲ τὴν βαρέλλα.

- α. Τρώγει ὁ Πλούσιος καὶ καπνίζει
β. Σῦκα μῆλα καὶ πεπόνια·
α. Τρώγει κι' ὁ φτωχὸς ρόβύθια
β. Καὶ γιὰ μῆλα κολοκύθια.
α. Εἶν' ὁ Πλούσιος στολισμένος
β. Μὲ πλατεῖα χρυσοντυμένος·
α. Κι' ὁ φτωχὸς βραχὶ φορεῖ
β. Ὅπου μόλις τὸν χωρεῖ.
α. Πέφτ' ὁ Πλούσιος νὰ πλαγιάσῃ
β. Καὶ ξυπνᾷ ὅταν πεινάσῃ·
α. Κι' ὁ φτωχὸς ὅταν πεινάσῃ
β. Τότε πέφτει νὰ πλαγιάσῃ.
α. Μέσα Πλοῦτε καὶ χαρὰ
β. Ἐξω φτώχεια βρωμερά·
α. Οἱ καλοὶ ἄς εὐτυχοῦν
β. Κι' οἱ κακοὶ ἄς δυστυχοῦν.

(Εἰσέρχονται χορευόντες.)

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς προκειμένης Κωμωδίας, μακρὰν ὄντος τοῦ παραφραστοῦ, δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀποφύγωμεν ὅλα τὰ τυπογραφικὰ σφάλματα, ἂν καὶ κετεβλήθη ἡ δέουσα προσοχή. Ἐνταῦθα σημειοῦμεν τὰς ἐξῆς παραλείψεις καὶ τινὰς διορθώσεις· ὡς πρὸς δὲ τὰ ἀπλᾶ ὀρθογραφικὰ λάθη παρακαλοῦμεν τοὺς ἀναγνώστας νὰ δειχθῶσι συγκαταβατικοί.

Σελ. στίχ. ἀνάγνωθι

6	7	«σάν» πετεινοκαύκαλος
»	23	ἄς «νά» μῆ
»	24	δὲν «θά» μᾶς
7	21	φοβοῦμαι «ὅμως» τόσω
9	24	«τὸν» παραφέρντη ἀντὶ «τοῦ» παραφέρντη
19	7	ἄξαφνα ἀντὶ ἔξαφνα
28	2	«τί» νὰ χάνης;

Μετὰ τὸν 12 στίχον τῆς αὐτῆς σελ. πρόσθεσ·

ΠΕΝ. Μὴ χασομερᾶτε λοιπόν· μὸν τρεχάτε ἴσια στὴν κρεμάλα.

40	17	σωπάτε «δᾶ» ἀντὶ «διᾶ»
43	11	«τοῦ» λείει ἀντὶ «τοὺς» λείει
44	31	«Ἐμένα» ἀντὶ «Κ' ἐμένα»

ΠΑΡΟΡΤΗΤΑ

Επισημασθέντες οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ὡς ἄνθρωποι
καὶ ὡς ἄνθρωποι ἔχοντες ἀνθρώπινον χαρακτῆρα
καὶ ὡς ἄνθρωποι ἔχοντες ἀνθρώπινον χαρακτῆρα
καὶ ὡς ἄνθρωποι ἔχοντες ἀνθρώπινον χαρακτῆρα
καὶ ὡς ἄνθρωποι ἔχοντες ἀνθρώπινον χαρακτῆρα

Προοίμιον	1
Ἐπισημασθέντες οὗτοι οἱ ἄνθρωποι	2
Ἐπισημασθέντες οὗτοι οἱ ἄνθρωποι	3
Ἐπισημασθέντες οὗτοι οἱ ἄνθρωποι	4
Ἐπισημασθέντες οὗτοι οἱ ἄνθρωποι	5
Ἐπισημασθέντες οὗτοι οἱ ἄνθρωποι	6
Ἐπισημασθέντες οὗτοι οἱ ἄνθρωποι	7
Ἐπισημασθέντες οὗτοι οἱ ἄνθρωποι	8
Ἐπισημασθέντες οὗτοι οἱ ἄνθρωποι	9
Ἐπισημασθέντες οὗτοι οἱ ἄνθρωποι	10

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000084897

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΒΟΛΗΝΔΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

Τιμήται δραχμῶν 2.

B
674